

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 192

VETERINÆRVESENET

1952

Service Vétérinaire 1952

VETERINÆRDIREKTØREN
OSLO 1955

Norges offisielle statistikk, rekke XI.

Norway's Official Statistics, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1954.

- Nr.152. Økonomisk utsyn over året 1953. *Economic survey.*
- 153. Folketellingen 1. desember 1950. VII. Trossamfunn. *Population census December 1, 1950. VII. Religious denominations.*
- 154. Skogstatistikk 1952. *Forestry statistics.*
- 155. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. VI. Yrkesstatistikk. *Recensement du 3 décembre 1946. VI. Statistique de professions.*
- 156. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1951. *Medical statistical report.*
- 157. Husholdningsregnskaper for høyere funksjonærer april 1952—mars 1953. *Family budget studies for salaried employees in the higher income groups.*
- 158. Skattestatistikk 1951—52. *Tax statistics.*
- 159. Telegrafverket 1952—53. *Télégraphes et téléphones de l'Etat.*
- 160. Syketrygden 1951. *Assurance-maladie nationale.*
- 161. Norges private aksjebanker og sparebanker 1952. *Commercial and savings banks in Norway.*
- 162. Norges bergverksdrift 1952. *Norway's mining industry.*
- 163. Lønnsstatistikk 1952. *Wage statistics.*
- 164. Skolestatistikk 1951—52. *Statistics on education.*
- 165. Forsikringsselskaper 1952. *Sociétés d'assurances.*
- 166. Veterinærvesenet 1951. *Service vétérinaire.*
- 167. Skogavvirkning 1949/50—1951/52. *Roundwood cut.*
- 168. Norges postverk 1953. *Statistique postale.*
- 169. Skattestatistikk 1952—53. *Tax statistics.*
- 170. Skolestatistikk 1950—51. *Instruction publique.*
- 171. Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1953. *Population in rural districts and towns.*
- 172. Fengselsstyrets årbok 1931—1950. *Report of the prison administration.*
- 173. Norges handel 1952. Del I. *Foreign trade of Norway. Part I.*
- 174. Norges jernbaner 1950—51. *Chemins de fer norvégiens.*
- 175. Norges industri 1952. *Industrial production statistics.*
- 176. Jordbruksstatistikk 1953. *Agricultural statistics.*
- 177. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1953. *Municipal debt and cash balance etc.*
- 178. Kriminalstatistikk 1951 og 1952. *Criminal statistics.*
- 179. Statistikk over landssvik 1940—1945. *Statistics on treason and collaboration.*
- 180. Stortingsvalget 1953. *Storting elections.*
- 181. Meieribruket i Noreg 1952. *Norway's dairy industry.*
- 182. Dødelighetstabeller 1946—1950. *Life tables according to the mortality experiences.*
- 183. Statistisk årbok 1954. *Statistical yearbook of Norway.*
- 184. Sinnssykehuses virksonhet 1952. *Hospitals for mental disease.*
- 185. Nasjonalregnskap 1938 og 1948—1953. *National accounts.*
- 186. Fagskolestatistikk 1950—51 og 1951—52. *Ecoles professionnelles.*
- 187. Norges elektrisitetsverker 1951. *Electricity plants.*
- 188. Norges handel 1952. Del II. *Foreign trade of Norway. Part II.*
- 189. Lønnsstatistikk 1953. *Wage statistics.*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. XI. 192.

VETERINÆRVESENET

1952

Service Vétérinaire 1952

VETERINÆRDIREKTØREN
DIRECTEUR VÉTÉRINAIRE
OSLO 1955

Tidligere utkommet:

For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

Veterinærvesenet og kjødkontrollen 1899 IV nr. 24, 1900 IV nr. 57, 1901 IV nr. 70, 1902 IV nr. 89, 1903 IV nr. 116, 1904 V nr. 15, 1905 V nr. 36, 1906 V nr. 65, 1907 V nr. 83, 1908 V nr. 112, 1909 V nr. 141, 1910 V nr. 173, 1911 V nr. 201, 1912 VI nr. 13, 1913 VI nr. 39, 1914 VI nr. 71, 1915 VI nr. 96, 1916 VI nr. 121, 1917 VI nr. 148.

Veterinærvesenet og kjøttkontrollen 1918 VI nr. 184, 1919 VII nr. 22, 1920 VII nr. 43, 1921 VII nr. 90, 1922 VII nr. 141.

Det civile veterinærvesen 1923 VII nr. 182, 1924 VIII nr. 16, 1925 VIII nr. 49, 1926 VIII nr. 64, 1927 VIII nr. 85, 1928 VIII nr. 111, 1929 VIII nr. 150, 1930 VIII nr. 175, 1931 IX nr. 4, 1932 IX nr. 34, 1933 IX nr. 67, 1934 IX nr. 92, 1935 IX nr. 116, 1936 IX nr. 140, 1937 IX nr. 167, 1938 IX nr. 179, 1939 X nr. 8, 1940 X nr. 29.

Veterinærvesenet 1941 X nr. 56, 1942 X nr. 73, 1943 X nr. 93, 1944 X nr. 119, 1945 X nr. 127, 1946 X nr. 152, 1947 X nr. 175, 1948 XI nr. 15, 1949 XI nr. 53, 1950 XI nr. 140, 1951 XI nr. 166.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire.)

I. Veterinærvesenet i 1952.

(Du service vétérinaire en 1952.)

	Side (Page)
A. Alminnelig oversikt (<i>Vue générale</i>)	1
Tabell I. Enkelte sjukdommers forekomst i de forskjellige fylker 1952	2
Tabell II. Antall besetninger som i 1952 er angrepet av mildere smittsomme husdyrsjukdommer	3
B. De enkelte sjukdommer (<i>Les maladies différentes</i>)	4
1. Munn- og klauvsjuke	4
2. Miltbrann	4
3. Raslesjuke	4
4. Svinepest og svinesjuke	4
5. Bråsott	4
6. Smittsom anemi	5
7. Lungejsuke	5
8. Kverke	5
9. Ondartet katarrfeber	5
10. Rødsjuke	5
11. Trikinose	5
12. Tinter	6
13. Tuberkulose	6
14. Smittsom kasting	11
15. Paratyfus hos fjørfe	13
16. Mastitis hos storfe	13
17. Forskjellige sjukdommer	15
Tabell III. Husdyrsjukdommer artsvis	24
Tabell IV. Husdyrsjukdommer fylkesvis	34
Hos hest	34
» storfe	38
» sau	46
» geit	50
» svin	54
» hund	60
» katt	64
» fjørfe	66
» rev.	70
» rein	72
» andre dyr	72
Tabell V. Antall autoriserte veterinærer i Norge 1953 . . .	74
Utførsel og innførsel av levende dyr	75
Bevilgninger i budsjettermenjen 1952—1953	76

II. Kjøttskontrollen i 1952.

(*L'inspection de la viande en 1952.*)

	Side (Page)
Alminnelig oversikt (<i>Vue générale</i>)	78
Tabell A. Antall slakt på stasjonene	81
Tabell B. Antall slakt; 2nen klasse, på stasjonene	82
Tabell C. Antall slakt, kassert, på stasjonene	83
Tabell D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene	84
Tabell E. Sammendrag for 1952	86
Tabell F. Antall slakt etterbesiktiget på stasjonene	88
Tabell G. Årsaken til 2nen klasses stempling og kassasjon	89
Tabell H. Tønnekjøttskontrollen i 1952	91

Bilag.

Tillegg I. Årsberetning for Veterinærinstituttet for 1952	92
Tillegg II. Årsberetning for Statens Veterinære laboratorium for Nord-Norge for 1952	116
Tillegg III. Aryelige defekter og letallideler hos husdyr ved amanuensis N. N. Nes, Norges veterinærhøgskole	119
Tillegg IV. Organisasjonen av Det sivile veterinærvesen 1954	124

I.
Om veterinærvesenet 1952.

A. Alminnelig oversikt.

Ifølge de fra veterinærerne innkomne årsberetninger er det i årets løp behandlet hos:

Hest	46 069	sjukdomstilfelle
Storfe	302 622	—
Sau	79 583	—
Geit	5 612	—
Svin	105 282	—
Hund	11 844	—
Katt	1 734	—
Fjørfe	54 561	—
Rev	2 054	—
Rein	3	—
Andre dyr	1 073	—

Av de behandlede dyr angis å være døde og drepte:

Hester	2 651	
Storfe	9 649	
Sauer	3 045	
Geiter	417	
Svin	5 939	
Hunder	553	
Katter	238	
Fjørfe	3 462	
Rev	233	
Rein	3	
Andre dyr	224	

Antallet av de av veterinærerne behandlede sjukdomstilfelle var i etternevnte år:

1890	46 091	1933	284 605
1900	71 438	1934	317 447
1910	146 537	1935	327 957
1915	204 416	1936	338 818
1916	167 733	1937	349 436
1917	204 076	1938	425 205
1918	231 168	1939	438 955
1919	235 831	1940	402 103
1920	243 715	1941	450 517
1921	246 589	1942	555 287
1922	219 047	1943	678 565
1923	219 583	1944	768 433
1924	258 095	1945	611 366
1925	293 509	1946	607 205
1926	248 315	1947	570 086
1927	232 491	1948	632 215
1928	234 257	1949	776 402
1929	243 648	1950	618 613
1930	265 787	1951	631 421
1931	260 626	1952	610 437
1932	283 624		

Tabell I.

Enkelte sjukdommers forekomst i de forskjellige fylker i 1952.
(Relevé des diverses maladies par départements 1952.)

Fylke <i>(Département)</i>	Munn- og klauvsjuke ¹⁾ <i>(Aphiae epizoicae)</i>	Miltbrann (<i>Anthrax</i>)	Baslesjuke <i>(Sarcophysema bovis)</i>	Svinepest ²⁾ <i>(Pestis suum)</i>	Bråsott <i>(Gastromyosis ovis)</i>	Smittsom anemi hos hesten <i>(Anaemia infect. equi)³⁾</i>	Lungesjuke hos hesten <i>(Pleuro-pneumonia contagiosa equi)</i>	Kverke <i>(Adenitis contagiosa equi)</i>	Ondartet katarrfeber <i>(Coryza gangraenosus bovin)</i>	Rødsjuke <i>(Rhusiopathia suis)</i>	Trikinose <i>(Trichinosis)</i>
Østfold	2										
Akershus											
Oslo		2									
Hedmark											
Oppland											
Buskerud											
Vestfold											
Telemark											
Aust-Agder											
Vest-Agder											
Rogaland											
Hordaland											
Bergen											
Sogn og Fjordane											
Møre og Romsdal											
Sør-Trøndelag											
Nord-Trøndelag											
Nordland											
Troms											
Finnmark											
I alt (total)	2	3	13	—	49	1	—	48	454	16336	88
1951	2	9	12	—	79	—	—	58	486	21850	130
1950	39	15	—	—	47	—	—	75	476	18074	257
1949	9	15	—	—	48	9	—	95	511	26772	242
1948	1	14	—	—	24	5	—	282	430	18556	229
1947	1	14	—	—	56	9	3	1379	438	15020	115
1946	9	20	—	—	68	13	4	2435	471	21344	151
1945	1	18	—	—	88	24	22	4203	618	18495	183
1944	—	3	24	—	186	1	17	1890	521	25991	99
1943	—	3	34	—	204	4	20	1521	497	16615	285
1942	37	6	17	—	259	4	31	2232	409	14702	443
1941	16	10	10	—	147	5	106	7278	328	17875	460
1940	70	21	35	—	141	5	181	4012	325	12033	199
1939	—	35	42	—	90	11	4	2732	373	12533	—
1938	21	100	22	—	86	11	1	1812	463	13594	—
1937	—	177	27	—	79	8	3	276	376	10222	—
1936	—	51	32	—	85	3	—	275	373	10237	—
1935	—	43	50	—	97	11	11	226	420	8968	—
1934	—	47	27	—	154	3	5	245	377	10969	—
1933	—	54	29	—	152	9	2	206	415	10663	—
1932	—	92	42	—	65	8	—	264	406	9819	—
1931	—	100	29	—	45	4	2	475	397	9348	—
1930	2	138	27	100	111	15	3	760	353	12640	—
1929	—	60	32	6	79	26	109	1211	288	10901	—
1928	—	98	29	—	60	62	3	1603	375	8631	—
1927	4	77	30	—	78	34	—	1910	400	9307	—
1926	177	76	25	23	53	29	—	1631	300	12482	—
1925	—	98	19	275	53	39	3	1430	277	11025	—
1924	—	192	22	135	48	75	7	2162	321	11348	—
1923	—	111	29	158	59	73	5	1220	438	10248	—
1922	—	62	31	27	53	74	29	1388	465	9699	—
1921	—	62	27	80	104	57	22	2031	511	11885	—
1920	—	53	25	23	77	—	47	4075	522	12201	—

¹⁾ Antall besetninger. ²⁾ Fra 1916 til og med 1925 også innbefattet svinesjuke. ³⁾ Angrepne eller mistenkete.

Tabell II. Antall *besetninger* som i året 1952 er angrepet av mildere smittsomme husdyrsjukdommer.

Fylke	Hest				Storfe				Svin				Sau		Geit		Hund		Pels-dyr		Fjørfe											
	Lungesjuke	Influensa	Kverke	Airveiskatarr	Ringorm	Beskjelersjuke	Munnssjuke	Ond. katarrfeb.	Ringorm	Skabb	Kopper	Sm. kastning	Tuberkulose	Sm. skjede-, ber- og forhudsakarr	Sm. omloping	Rødsjuke	Svineparatyfus	Trikinoze	Skabb	Sm. koppaktig utslett	Sm. klauersjuke ("foot-rot")	Papel, verrukost utslett	Papel, verrukost utslett	Hvalpesjuke	Hærsekkmidder	Leptospirose	Hønsentyfus	Hønsejammelte	Tuberkulose			
Østfold	-	-	-	-	48	11	-	-	2	117	38	26	-	1	3	-	779	-	53	15	3	-	-	7	-	-	-	-				
Oslo og Akershus	-	-	-	-	146	2	-	-	8	261	-	113	-	-	5	10	1441	-	64	25	1	-	43	4	1	-	-					
Hedmark	-	-	-	-	76	2	-	-	56	305	24	438	-	-	2	1	1629	-	119	39	35	-	-	16	-	-	-					
Oppland	-	-	-	-	113	1	-	-	53	509	6	143	-	-	6	6	1635	3	39	44	1	-	-	-	-	-	-					
Buskerud	-	-	9	19	-	-	-	-	18	206	-	-	4	92	-	15	-	651	-	65	18	10	-	-	3	3	2					
Vestfold	-	-	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	570	-	176	-	-	-	-	31	-	-	-					
Telemark	-	-	3	9	-	-	-	-	16	1	-	-	-	-	-	3	226	-	24	22	-	-	-	62	-	-	-					
Aust-Agder.....	-	-	2	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	6	66	-	10	7	-	-	-	-	-	-	-					
Vest-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	8	-	-	-	75	346	-	13	21	26	-	-	1	-	-	-					
Rogaland	-	-	-	1	2	-	-	-	11	124	5	39	-	-	-	9	379	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-					
Bergen, Hordaland	-	1	4	-	-	-	-	-	17	27	-	341	-	-	-	3	462	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-					
Sogn og Fjordane	-	-	-	-	4	14	-	-	28	146	-	208	-	-	-	1	462	-	19	10	41	-	-	5	-	2	-					
Møre og Romsdal	-	-	-	-	2	2	1	-	31	287	7	122	-	-	72	2	627	4	125	1	50	-	-	1	1	1	1					
Sør-Trøndelag ...	-	-	-	-	162	-	-	-	55	232	-	148	-	-	24	669	-	12	79	2	3	2	-	3	1	1	1					
Nord-Trøndelag .	-	-	31	1	3	-	-	38	160	-	26	-	-	-	106	-	760	-	1	1	-	-	-	6	-	1	1					
Nordland	-	-	3	1	-	-	19	5	-	260	-	-	5	-	-	145	-	-	1	-	-	-	-	6	-	1	-					
Troms	-	-	-	-	13	42	-	-	36	-	-	36	-	-	5	-	47	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-					
Finnmark	-	-	-	1	-	-	-	10	13	-	5	-	-	-	-	13	1	-	4	2	-	-	2	-	1	1	1					
I alt	-	116	653	25	20	-	386	2527	80	1934	-	10	201	147	10841	8	19	876	210	18	22	283	60	149	202	8	3	-19	-5	3	10	7

Sunnhetstilstanden blant våre husdyr har i 1952 vært meget bra. Ved sammenlikning med i fjor ser det ut til at det har vært en del mindre antall tilfelle av de fleste sjukdommer i år. Dette kan nok for en del skyldes den alminnelige reduksjon av storfebesetningene. Den enzootiske sterilitet har således vist fortsatt tilbakegang og likeledes er antall tilfelle av mastitis mindre enn fjor. Det samme gjelder for de akutte tilfelle av mastitis. Mangelsjukdommene ser ut til å stå på omtrent samme nivå som i 1951.

Avgrensottilkommende sjukdommer fortsatte utbruddet av munn- og klauvsjuken. Den 10. januar 1952 ble det første tilfellet på nyåret diagnostisert på en gård i Borge i Østfold og den 16. januar kom det andre og siste tilfellet på en gård i Våler i Østfold. Dermed var hele utbruddet over, så en slapp meget heldig denne gangen.

For øvrig vises til tabellene og hva som er anført under avsnitt B om de enkelte sjukdommer.

B. De enkelte sjukdommer.

1. Munn- og klauvsjuke.

Munn- og klauvsjuke-epizootien som begynte i desember 1951, fortsatte i januar 1952. Det kom imidlertid bare to nye tilfelle i Østfold, den ene angrepne gården var i Borge og den andre i Våler.

Det ble i alt i 1952 slått ned 14 storfe, 16 svin, 128 høns, 1 hund og 6 katter.

2. Miltbrann.

I årets løp har miltbrann forekommert i 1 tilfelle hos hest og i 2 tilfelle hos storfe og alle de angrepne dyr er døde.

3. Raslesjuke.

Raslesjuke har opptrådt i 13 tilfelle og alle er døde eller drepte.

4. Svinepest.

Det har ikke forekommert noe tilfelle av svinepest i 1952.

5. Bråsott.

Denne sjukdom er diagnostisert hos 49 sauere og alle disse er døde eller drepte.

Distriktsveterinær *H. Røgler*, Tana, forteller i sin årsberetning følgende om denne sjukdom:

For første gang siden distriktet ble opprettet er det i år påvist bråsott hos sauер i Muorjegarggo i ytre Tanafjord. Stedet ligger svært ensomt, således er det tre kvarters gange til nærmeste nabo ved Kvitnes. Det var derfor liten grunn til å frykte for smittespredning. I alt 8 sauere strøk med. Kadavrene ble beordret nedgravet i en tørr sandrabbe, de gjenlevende dyr ble satt på inneføring og epedemien var dermed over. Ved seksjon ble det funnet et meget utsydelig bilde, således var blodninger i løpen så å si ikke å se. Ved mikroskopi viste det seg imidlertid typiske bakterieformer. Da en ikke turde stole på at den foreløbige diagnose var riktig, ble det sendt dyrkningsmateriell til laboriet i Harstad. Resultatet av dyrkningen der viste at diagnosen var riktig. Høsten 1952 var kald og fuktig med langvarig barfrost, slik at sauene i kystdistriket ble gående på hjemmebeite i fjæra, og en mener at dette var en meget viktig årsak til at sjukdommen kunne dukke opp.

6. Smittsom anemi.

I år har smittsom anemi forekommet i et enkelt tilfelle på en hest i Hedmark. Denne hest er blitt slått ned.

7. Lungesjuke hos hesten.

Heller ikke i 1952 er det påvist noen tilfelle av denne sjukdom.

8. Kverke.

Også 1952 viser fortsatt tilbakegang for denne sjukdom. Det er bare påvist 48 tilfelle og ingen av de angrepne hestene er døde.

9. Ondartet katarrfeber.

Ondartet katarrfeber er i 1952 konstatert i 454 tilfelle og av disse er 346 døde eller drepte.

10. Rødsjuke.

I 1952 har akutt rødsjuke opptrådt i 2868 tilfelle med 210 dødsfall. Knuterosen er konstatert i 13 468 tilfelle med 192 dødsfall. Dette er en del mindre enn i fjor.

11. Trikinose.

Trikinose er påvist i 26 griser, 57 rev og 5 andre dyr. Disse tall fremkommer på basis av de innsendte sjukelister fra samtlige veterinærer. Hertil kommer de 42 tilfelle av trikinose hos gris som er påvist på kjøttkontrollstasjonene og tatt med på tabell F. fra kjøttkontrollen. I tillegg til dette kommer dessuten alle de tilfelle av trikinose hos pelsdyr m. v. som er konstatert på Norges Veterinærhøgskole ved professor C. S. Aaser og som er diagnostisert på grunnlag av innsendt materiale direkte til høgskolen fra hele landet. Tabellen på neste side angir de tilfelle av trikinose som er konstatert på høgskolen:

**Trikinundersøkelser av pelsdyr i 1952
ved Institutt for næringsmiddelkontroll og hygiene,
Norges Veterinærhøgskole.**

(Rev og mink.)

Fylke	Undersøkte dyr	Antall positive dyr	Undersøkte gårder	Antall positive gårder
Østfold	6	-	1	-
Akershus.....	3	1	2	1
Hedmark	669	-	20	-
Oppland	137	5	5	4
Buskerud	-	-	-	-
Vestfold	-	-	-	-
Telemark	106	9	4	4
Aust-Agder.....	-	-	-	-
Vest-Agder	55	1	3	1
Rogaland	37	-	3	-
Hordaland	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	16	-	1	-
Møre og Romsdal.....	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	-	-	-	-
Nord-Trøndelag.....	-	-	-	-
Nordland	-	-	-	-
Troms	-	-	-	-
Finnmark	-	-	-	-
Tilsammen		1 029	16	39
				10

12. Tinter.

I samband med Veterinærdirektørens rundskriv av 7 november 1947 til kontrollveterinærene innberettes nå alle påviste tilfelle av tinter straks til Veterinærdirektoratet. Herfra underrettes distriktsveterinæren som orienterer eieren og helserådets ordfører og distriktsveterinæren sender rapport til Veterinærdirektoratet. Helsedirektoratet har ved rundskriv av 15 februar 1947 anmodet landets leger om å melde ethvert funn av bendelorm til helserådets ordfører som melder tilfellet videre til distriktsveterinæren.

I året 1952 er i alt fra den offentlige kjøttkontroll rapportert påvist tinter i 78 storfe. Heraf er 5 tilfelle påvist i Bergen slaktehus, 3 i Drammen slaktehus, 39 ved Fellesslakteriet A/S, 2 i Oslo slaktehus og 15 i Trondheim slaktehus.

13. Tuberkulose.

En har i 1952 mottatt innberetning om tuberkulose som følgende tabeller viser:

**Samlet antall besetninger og dyr som er tuberkulinprøvet
med tuberkulin i 1952.**

Fylke	Antall besetninger		Antall dyr	
	I alt	Hvorav på offentlig kostnad	I alt	Hvorav på offentlig kostnad
Østfold	40	2	2 028	40
Akershus	26	1	361	43
Hedmark	12	2	16	6
Oppland	8	-	39	-
Buskerud	12	2	63	17
Vestfold	13	8	162	155
Telemark	-	-	-	-
Aust-Agder	4	-	4	-
Vest-Agder	3	1	6	3
Rogaland	9	-	10	-
Hordaland	15	-	17	-
Sogn og Fjordane	16	-	18	-
Møre og Romsdal	19	-	20	-
Sør-Trøndelag	4	1	7	4
Nord-Trøndelag	10	-	13	-
Nordland	4	-	5	-
Troms	76	75	183	180
Finnmark	2	1	7	6
Tilsammen	244	93	2 959	454

**Tabell over resultatet av bekjempingen av tuberkulose
hos fjørfe pr. 31 desember 1952.**

	Samlet antall innrapporterte besetn. i fylket	Antall smittede besetninger		Nedslaktet, men ennå ikke frigitt		Antall besetninger som er frigitt eller som skal friges pr. ^{31/12} 1952	
		Antall	Antall	Pst.	Antall	Pst.	Antall
Østfold	35	7	20,00	0	0	28	80,00
Akershus	12	8	66,67	0	0	4	33,33
Hedmark	3	0	0	0	0	3	100,00
Oppland	6	2	33,33	0	0	4	66,67
Buskerud	4	0	0	0	0	4	100,00
Vestfold	11	2	18,18	0	0	9	81,82
Telemark	7	0	0	0	0	7	100,00
Aust-Agder	0	0	0	0	0	0	0
Vest-Agder	1	0	0	0	0	1	100,00
Rogaland	104	41	39,42	5	4,81	58	55,77
Hordaland	6	4	66,67	0	0	2	33,33
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	0	1	100,00
Møre og Romsdal	6	0	0	0	0	6	100,00
Sør-Trøndelag	7	3	42,85	1	14,30	3	42,85
Nord-Trøndelag	3	1	33,33	0	0	2	66,67
Nordland	1	1	100,00	0	0	0	0
Troms	0	0	0	0	0	0	0
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0
Tilsammen	207	69	33,33	6	2,90	132	63,77

Oversikt vedrørende bekjempelsen

Fylke	Tuberkulosesmittet storfe		Dyr	Antall tilf. av tub. påvist hos gris
	Fra f. år	Tilk. i 1952		
	Tils.		Fra f. år	Tilk. i 1952
				Antall fjørfebesetninger hvori påvist tuberkulose
Østfold	2	1	3	12
Akershus	1	1	2	6
Hedmark	1	1	2	43
Oppland	1	1	1	5
Buskerud	—	1	6	5
Vestfold	—	2	—	5
Telemark	—	—	—	5
Aust-Agder	—	—	—	1
Vest-Agder	—	—	—	0
Rogaland	1	1	—	1
Hordaland	—	—	—	4
Sogn og Fjordane	—	—	—	—
Møre og Romsdal	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	—	—	—	—
Nord-Trøndelag	—	—	—	—
Nordland	—	—	—	—
Troms	3	3	6	12
Finnmark	—	—	12	9
I alt	9	9	18	21
	9	9	39	91
			130	299
				27

I de tuberkuløse storfebesetninger har det i årets løp reagert i alt 21 dyr — dvs. 18,75 pst. Av det samlede antall undersøkte dyr har det reagert 0,7096 pst.

I årets løp er 9 besetninger erklært tuberkulosesmittet. Med omsyn til fordelingen på de enkelte fylker av tuberkulosebesetninger, tuberkulinprøver, nedslakting og frigiving av besetning vises til ovenstående tabell.

av husdyrtuberkulosen i 1952.

Fra f. år	Tuberkulinprøvd smittet storfe				Nedslaktet tuberkuløst storfe				Nedslakting i besetninger som ikke er erklaert tuberkuløse				Antall storfebesætn. frigitt i 1952	Antall storfebesætn. som var tuberkuløse ved utgangen av 1952
	Besætn.	dyr	reagerende	Tils.	Fra f. år	Tilk. i 1952	Sm. fra f. år	Sm. 1952	besætn.	dyr	Antall besætn.	dyr		
	Tilk. i 1952	Tils.	Fra f. år	Tilk. i 1952	Tils.	Fra f. år	Tilk. i 1952	Tils.	Fra f. år	Tilk. i 1952	Tils.			
12	1	3	6	12	18	-	-	-	1	1	1	-	-	-
1	1	2	6	43	49	5	3	3	1	1	1	-	-	-
1	1	1	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	2	17	17	12	12	-	-	2	2	2	-	-	-
	1	9	9	9	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
3	3	6	5	9	14	2	3	5	-	-	-	-	-	-
7	8	15	26	86	112	2	19	21	1	5	6	1	38	39
													4	4
													5	5
													10	7

Storfe nedslaktet som tuberkuløse og delvis erstattet av det offentlige.

År	Nedslaktet storfe i årets løp	Antall dyr som det i årets løp er betalt ertstatn.bidrag for	Utbetalt ertstatningsbidrag kr.	Det gjennomsnittlige bidrag pr. dyr utgjør kr.
1952.....	44	47	8 310.00	177.77

Innkomne rapporter fra offentlige kjøttskontrollstasjoner om påtruffet tuberkulose i 1952.

Kjøttskontroll- stasjonens navn	Storfe			Svin	Kjøttskontroll- stasjonens navn	Storfe			Svin			
	Antall kontrollerte storfeskrotter — kalver unntatt	Antall tilfelle				Antall kontrollerte storfeskrotter — kalver unntatt	Antall tilfelle					
		I alt	Etter forutg. tub.-prøve				I alt	Etter forutg. tub.-prøve				
Arendal	928	-	-	-	Mandal	676	-	-	-			
Askim	578	-	-	-	Molde	515	-	-	-			
Bergen	24 852	-	-	2	Mosjøen	3 252	-	-	-			
Bodø	2 598	-	-	-	Moss	872	-	-	-			
Brevik	33	-	-	-	Namsos	4 246	-	-	-			
Brønnøysund	303	-	-	-	Narvik	2 408	-	-	-			
Drammen	6 738	13	13	4	Notodden	539	-	-	-			
Drøbak	245	-	-	-	Odda	573	-	-	-			
Egersund	1 132	-	-	1	Oslo	21 717	1	-	255			
Eidskog	333	-	-	-	Porsgrunn	921	-	-	-			
Eina	675	-	-	1	Ringebu	640	-	-	-			
Elverum	819	-	-	-	Risør	309	-	-	-			
Fauske	1 335	-	-	-	Sandefjord	1 432	-	-	-			
Fellesslakteriet	13 987	1	1	-	Sandnes	3 281	-	-	7			
Fredrikstad Ø.	380	-	-	-	Sarpsborg	1 065	-	-	-			
Fredrikstad V.	1 188	-	-	-	Skien	3 198	-	-	-			
Gjøvik	2 258	-	-	-	Spydeberg	387	-	-	-			
Halden	4 655	-	-	-	Stange	426	-	-	-			
Hamar	2 870	-	-	2	Stavanger	6 814	-	-	16			
Hammerfest	439	-	-	-	Steinkjer	3 716	-	-	-			
Harstad	5 024	5	5	-	Stranda	763	-	-	-			
Haugesund	2 698	-	-	-	Sunndal	1 102	-	-	-			
Holmestrand	193	-	-	-	Surnadal	1 172	-	-	3			
Horten	801	-	-	-	Tinn	627	-	-	-			
Hønefoss	986	-	-	-	Tromsø	3 827	-	-	-			
Kongsberg	1 087	-	-	-	Trondheim	23 880	-	-	-			
Kongsvinger	741	-	-	-	Tønsberg	2 161	-	-	8			
Kragerø	320	-	-	-	Vang, H.	890	-	-	-			
Kristiansand S.	2 428	-	-	-	V. Toten	957	-	-	-			
Kristiansund N.	2 488	-	-	-	Voss	1 185	-	-	-			
Kyrkjebø	294	-	-	-	Ålesund	3 047	-	-	-			
Larvik	1 033	-	-	-	Ås	385	-	-	-			
Lillehammer	3 545	-	-	-	I alt	185 127	20	19	299			
Lillestrøm	170	-	-	-								

¹ Som primære tilfelle er det ved samtlige offentlige kjøttskontrollstasjoner påvist tuberkulose i 1 slakt hvilket utgjør 0,0005 pst. av det samlede antall kontrollerte kjøttskrotter — kalver unntatt. De 19 tilfelle hittører fra besetninger hvor tuberkulosebekjempelsen er iverksatt ved nedslakting etter forutgående tuberkulinprøve. Regnes disse med blir tuberkuloseprosenten m. h. t. kontrollerte slakt 0,0108 pst.

14. Smitte som kastning.

Kampen mot brucellose ble begynt den 1. januar 1935. Bekjempelsen er basert på frivillighet og tar sikte på:

1. Å hindre smitte fra allerede infiserte besetninger ved passende bestemmelser.
2. Å utrydde sykdommen i de infiserte besetninger ved gjentatte blodprøver og slakting av reagentene.

Fordelingen av de smittede besetninger fylkesvis fremgår av tabell a.

Tabell a.

Fylke	Antall smittede besetn. innrapportert $^{1/1-1935-31/12-1952}$
Østfold	76
Akershus	97
Hedmark	401
Oppland	308
Buskerud	205
Vestfold	52
Telemark	117
Aust-Agder	1
Vest-Agder	16
Rogaland	85
Hordaland.....	553
Sogn og Fjordane ..	913
Møre og Romsdal ..	357
Sør-Trøndelag	11
<hr/>	
3 192	
<hr/>	

Tabell b viser de oppnådde resultater.

Tabell b.

Dato	Antall år siden bekjempingen begynte.	Antall smittede besetn. innrapportert pr. nevnte dato.	Antall besetninger med reagenter ved siste prøve.	Antall besetninger som har en neg. prøve, men som ennå ikke er frigitt.	Antall besetninger som var frigitt pr. nevnte dato.	
		Antall	Antall	Pst.	Antall	Pst.
1/1 1936....	1	2 278	855	37.53	787	34.55
1/1 1937....	2	2 741	321	11.70	347	12.70
1/1 1938....	3	2 886	142	4.92	96	3.33
1/1 1939....	4	2 992	110	3.68	32	1.07
1/1 1940....	5	3 076	70	2.28	31	1.01
1/1 1941....	6	3 116	26	0.83	12	0.39
1/1 1942....	7	3 130	21	0.67	7	0.22
1/1 1943....	8	3 143	15	0.48	6	0.19
1/1 1944....	9	3 152	7	0.22	8	0.25
1/1 1945....	10	3 168	15	0.47	4	0.13
1/1 1946....	11	3 178	7	0.22	3	0.09
1/1 1947....	12	3 186	8	0.25	1	0.03
1/1 1948....	13	3 186	2	0.06	1	0.03
1/1 1949....	14	3 191	6	0.19	0	—
1/1 1950....	15	3 192	1	0.03	1	0.03
1/1 1951....	16	3 192	0	—	0	—
1/1 1952....	17	3 192	0	—	0	—
1/1 1953....	18	3 192	0	—	0	—

Tilgangen på nye besetninger i de forskjellige år fremgår av tabell c.

Tabell c.

	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Nye infiserte besetn. «Recidiv»	463 36	145 47	108 38	84 32	39 3	15 8	13 5	9 3	16 9
Total	499	192	146	116	42	23	18	12	25

	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	I alt
Nye infiserte besetn. «Recidiv»	10 3	8 0	0 0	5 3	1 0	0 0	0 0	0 0	914 187
Total	13	8	0	8	1	0	0	0	1 101

15. Paratyfus hos fjørfe.

Bekjempelsen av paratyfus hos fjørfe ble påbegynt 1 august 1947. Resultatene er nedenfor ført opp i tabellform.

**Tabell over resultatet av bekjempelsen av paratyfus hos
fjørfe pr. 31. desember 1952.**

Fylke	Besetninger som hadde reagenter ved siste prøve som ble foretatt			Besetninger som ikke hadde reagenter ved siste prøve som ble foretatt			IV. Antall besetninger som er frigitt eller skal frigis pr. $\frac{31}{12}$ 1952	
	I.		II.		III.			
	Samlet ant. innrapport. besetn. i fylket	Ant. besetn. som hadde reag. ved siste prøve	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.		
Ostfold.....	51	6	11.77	1	1 96	44	86.27	
Akershus.....	45	12	26.67	1	2.22	32	71.11	
Hedmark.....	28	9	32.14	2	7.14	17	60.72	
Oppland.....	19	10	52.64	0	0	9	47.36	
Buskerud.....	3	0	0	0	0	3	100.00	
Vestfold.....	2	0	0	0	0	2	100.00	
Telemark.....	6	0	0	0	0	6	100.00	
Aust-Agder.....	3	1	33.33	0	0	2	66.67	
Vest-Agder.....	4	1	25.00	0	0	3	75.00	
Rogaland.....	120	50	41.67	2	1.66	68	56.67	
Hordaland.....	8	2	25.00	2	25.00	4	50.00	
Sogn og Fjordane.....	1	0	0	0	0	1	100.00	
Møre og Romsdal.....	3	1	33.33	0	0	2	66.67	
Sør-Trøndelag.....	0	0	0	0	0	0	0	
Nord-Trøndelag.....	2	0	0	0	0	2	100.00	
Nordland.....	0	0	0	0	0	0	0	
Troms.....	1	0	0	0	0	1	100.00	
Finnmark.....	0	0	0	0	0	0	0	
Hele landet.....	296	92	31.08	8	2.70	196	66.22	

Som det framgår av kolonne I i tabellen var det pr. 31 desember 1952 i alt innberettet 296 paratyfussmittede fjørfebesetninger. Av disse hadde 92 besetninger — 31,08 % reagenter ved siste blodprøve som ble foretatt. 8 besetninger — 2,7 % — hadde ingen reagenter, men disse må ha 1 negativ omprøve til før de vil kunne frigis. 196 besetninger, d. e. 66,22 %, har hatt 2 negative omprøver eller er blitt slaktet i sin helhet og er eller vil dermed kunne bli frigitt.

16. Mastitis.

I 1934 ble det her i landet lagt opp en plan for bekjempelse av meget tapbringende husdyrsjukdommer. Blant disse var mastitis hos storfe.

Årsstatistikk for 1951 for mastitisbekjempelse.

A	B	C	D	E	F	G	H
Antall smittede besetn. i alt. (Antall besetn. i smitte-kartoteket.) Her oppføres alle smittede besetninger laboratoriet har påvist.	Antall dyr i disse besetn. ved første prøve.	Antall reagerende dyr i disse besetninger ved første prøve	Reaksjonsprosent ved første prøve $D = \frac{C \cdot 100}{B}$	Antall dyr i disse besetn. ved siste prøve. (Hvis det bare er tatt en prøve blir denne også siste prøve.)	Antall reagenter ved siste prøve i disse besetninger	Reaksjonsprosent ved siste prøve i disse besetninger $G = \frac{F \cdot 100}{E}$	Forskjell i reaksjonsprosent $H = D \div G$
9738 = 47.4 %	88176	20156	22.86 %	84319	11309	13.41 %	9.45 %

I	J	K	L	M	N	O	P
Antall besetninger omprøvet	Antall dyr i disse	Antall reagenter ved siste prøve i disse	Reaksjonsprosent $L = \frac{K \cdot 100}{J}$	Antall besetninger med minst 3 neg. prøver fordelt over minst 1 år	Prosent $N = \frac{M \cdot 100}{A}$	Antall besetninger undersøkt i alt	Antall nye infiserte besetninger påvist i beretningsåret
5975 = 61.39 %	57644	4494	7.79 %	612	6.27 %	20546	1717

I de første år gikk hele den disponibele bevilgning med til bekjempelse av tuberkulose og brucellose og det var først i 1940 at staten kunne ta fatt på dette arbeid. Allerede i 1938 var det satt igang et privat mastitislaboratorium som ble finansiert av Norske Melkeprodusenters landsforbund.

Statens mastitislaboratorium tok i første omgang sikte på ved forsøk å klarlegge mulighetene for å bekjempe sykdommen på bred basis. Arbeidet ble etterhvert utvidet først ved et laboratorium i Stavanger og i 1946 overtok staten det private laboratorium i Oslo. Senere har en fått laboratorier i Kristiansand S, Haugesund, Bergen, Trondheim, hvor staten overtok et laboratorium som ble drevet av Trøndelag Melkesentral, Harstad og Tromsø slik at en nå har i alt 8 laboratorier i drift. Bekjempelsen drives etter de foreløbige retningslinjer som ble trukket opp i 1948. Det er meningen etterhvert som en får mer erfaring å modifisere disse retningslinjer og søker å komme frem til en mer permanent ordning.

Tabellen på s. 14 viser resultatene pr. 31. desember 1952.

Som det fremgår av tabellen er 20 546 besetninger undersøkt og det ble påvist smittede dyr i 9 738 besetninger eller 47.4 % av de undersøkte besetninger.

I de 9 738 smittede besetninger som hittil er påvist var det 88 176 dyr og av disse ble det påvist mastitis i 20 156 dyr eller 22.86 % ved første undersøkelse. Ved siste undersøkelse som ble foretatt var reaksjonsprosenten 13.41 %. Av disse 9 738 besetninger var 5 975 besetninger (61.39 %) med 57 644 dyr omprøvet. Av disse var 4 494 dyr positive, dvs. 7.79 %.

17. Forskjellige sjukdommer.

Kopphoskull.

Distriktsveterinær *S. Hyge*, skriver herom:

Kukopper forekom noen steder i distriktet med nokså mildt forløp, når unntas en besetning på fire melkekyr på Kråkenes i Nord-Vågsøy. Denne besetning ble smittet av eierens 3-årige datter etter koppevaksinering. Spenene på de angrepne dyr ble meget hovne, røde med store blemmer hvor huden gikk av og etterlot store sår som grodde sent. Faren og bestemoren til småpiken fikk ondartet koppeutslett på fingrene og høy feber noen dager. Jeg ba jordmoren om å opplyse folk om smittefaren når hun vaksinerte barn fra gårdbrukerheim.

Godartet beskjelersjuke hos hingst.

I sin årsberetning omtaler distriktsveterinær *B. Lunde*, Stryn, bl. a. også denne sjukdom:

Det ser ut som de mildere smittsomme husdyrsjukdommer har gått noe tilbake, særlig godartet beskjelersjuke. Denne sjukdom har i de siste år alltid opp-

trådt med en del tilfelle i bedekningssesongen. I 1952 var det imidlertid bare ett tilfelle, men det var til gjengjeld noe utenfor det vanlige. Det gjaldt hingsten «Stallar» som eies av Indre Nordfjord hestealslag. Hingsten bedekket sommeren 1950 en smittebærende hoppe, for øvrig den siste i sesongen, uten å bli påviselig smittet selv. Neste vår smittet den en rekke unghopper som reagerte meget sterkt på sjukdommen uten at det nå heller vistes noen sjukdomstegn på hingsten. Hingsten sto så i 3 uker uten å bli brukt og smittet på ny straks den ble brukt. Den sto så ubrukt til våren 1952 og viste hele tiden ikke synlige tegn til sjukdommen. En måned før bedekningssesongen begynte, ble så hingstens ytre kjønnsorganer vasket daglig med 1‰ kaliumpermanganatoppløsning og uretra ble daglig utskylt med 200 ccm. av en 0.5‰ kaliumpermanganatoppløsning. Dette fortsatte i en måned og så kom det et utbrudd av sjukdommen uten at hingsten hadde bedekket det år. Behandlingen fortsatte og etter gode tre uker kunne hingsten bedekke igjen uten å smitte hoppene.

Allergisk sjukdom hos hest.

Veterinær *S. Aas*, Lunner, beskriver i sin årsberetning følgende tilfelle:

En 6 års gammel dølahoppe ble i begynnelsen av juni for første gang det året sluppet på skogshavn — hjemmehavn. Hoppen hadde tidligere daglig gått i våronna og fått høy og litt havre som før. Etter to dagers forløp fant eieren hoppen liggende borte på beitet. Alle ekstremiteter var sterkt opphovnet, særlig de fremre fra hoven og opp til bryst- respektive buk. Leddene og konturene for øvrig var således delvis utplanet av en fast, men ikke øm hevelse. Hoppen gikk svært stivt og stoltrende. Den fikk en sprøyte tonocholin, 150 gr glauber-salt og ble sultet et døgn. Siden ble det beordret to spiseskjeer natri salicylatis to ganger daglig 3 dager på rad. Dieten var så høy i en ukes tid. Matlysten var hele tiden normal. Etter 3—4 dager var hevelsen omtrent borte. Hoppen ble så sluppet i en liten innhegning bak husene hvor det var litt gress. Men bare etter et døgn var tilstanden — hevelsen i ekstremitetene — sterkt fremtredende igjen. Samme kur ble gjentatt og hoppen ble bra. En prøvet gradvis å blande litt nyslått gress — hovedsakelig timotei — i høyet, samtidig som det ble gitt antihistamintabletter. Hevelsen kom dog noe tilbake og var ikke helt over før noe ut i slåttønnen. Noen spesielle gressvekster kunne en ikke trekke frem som årsak til lidelsen, men det var tydelig at hoppen var allergisk overfor ungts, ferskt gress. En hadde ikke merket noe på hoppen i tidligere år.

Forgiftninger.

Mange veterinærer beskriver forskjellige tilfelle av forgiftninger og en skal her trekke fram noen eksempler:

Distriktsveterinær *A. Stenersen*, Fannrem:

3 kyr som beitet langs Thamshavnbansen ble plutselig syke samtidig. Der opptrådte voldsom og langvarig diaré, manglende etelyst, ikterus, avmagring. Langs jernbanelinjen, på banens grunn, ble det på den tid lagt en kloakkledning fra Løkken grube og ned til sjøen. Denne grovdimensjonerte treledning lå tildels åpent i dagen og ble her dekket med noe grusliknende slagg fra svovelverket Orkla Metall. Denne slagg var ansett for s være nærmest indifferent så vel med

hensyn til smak som oppløselighet. En del av denne slagg var under påfyllingen enkelte steder drysset ned over jernbaneskråningen, gjennom nettinggjerdet og var havnet i gresset hvor kyrne beitet. Dydrene må ha slikket i seg adskillige mengder av denne slagg. Det kunne lett påvises i uttømmelsene. Det viste seg ved kjemisk undersøkelse at slagget inneholdt betydelige mengder kopper og sink, vesentlig i form av sulfider, som var lett oppløselige i saltsyre. Alle dyrene kom seg imidlertid omsider etter en langvarig rekonvalesens.

Blyforgiftning.

Distriktsveterinær *O. Rivrud*, Drammen:

I en større besetning i Lier hadde en gående 21 ungdyr på beite. Den 10. juni fant man en dag en kvige død etter at den tilsynelatende kadde gått på hodet over inngjerdingen og delvis brutt ned denne. (Etter hvert skulle det vise seg at det ble flere som gikk på gjerdene.) Den 11. juni var ei kvige til død, dessuten var 2 dårlige. Ved obduksjon fantes: Tomme tarmer, lever gummiaktig, etsninger i magene, særlig i løpen som enkelte steder var ildrød og hvor slimhinnen var gått av i store flak (hos en kvige som ble obdusert siden, fantes tarmen rød og irritert). Det var temmelig opplagte tegn på forgiftning. En fikk opplysning om at en av folkene et par dager før — i beste mening — hadde vært på beitet og lagt ut noe salt i krybbene i sommerfjøset. Jeg hadde saltet sterkt mistenkt og sendte inn prøve av dette (tatt fra sommerfjøset), og en prøve fra vominnholdet. Ved Veterinærinstituttet ble det imidlertid funnet å være rent kjøkkensalt, men da jeg i telefonen ga instituttet opplysning om at det hadde — riktig nok for 13 år siden — vært skytterbane på beitet, gikk instituttet straks i gang med å søke etter bly og fant forholdsvis store mengder. Sammen med Veterinærinstituttets kjemiker og gårdsbestyreren ble det foretatt en inspeksjon av beitet. Det viste seg at saltet også var lagt ut der hvor det i sin tid hadde stått en skyteskive på sementfundament. På baksiden av skyteskiven hadde det stått en stålplate som oppfanget kulene. Kulene ble derved slått til støv eller tynne bladaktige rester. Der hvor skiven hadde stått lå det nå en røys av jord og stein etter et istykkersprengt fundament og ved å rote i jorden omkring og på steinene fant en rikelige rester av blykuler. På den nedlagte skytebanen hadde det gått kuer på beite i 13 år uten at noe hadde hendt. Men det forhold at det var strødd salt på ruinene av fundamentet hadde gjort kvigene interessert i stedet og fått dem til å slikke omhyggelig på og omkring steinene. Det var de yngste som først ble forgiftet, de var også muligens de mest energiske til å slikke.

De to kvigene som ble dårlige, viste nervøse symptomer. De sto og halvvøs, med hodet ned mot bakken, ofte det ene benet foran det andre. Av og til kunne de kvekke til, den ene sleivet fra kjeften. De var begge døde dagen etter. Sveiseren kunne fortelle at den ene begynte «å gå oppetter veggen på slutten». Som behandling ble forsøkt daglig tilskudd av glaubersalt i håp om å få felt ut blyet i tungt resoberbare stoffer. Sidon ble forsøkt svovellever. Men i de følgende dager så man seg nødt til å slakte 6 kviger til, derav flere drektige. Av de 21 ungdyr som gårdsbruket skulle bygge sin fremtid på, for en stor del frembragt ved kunstig sedoverføring, gikk det således med 10 dyr. Verdien av disse dyr kan trygt anslås til 15 000 kr. Ulykken kunne vært enda større hadde en ikke fått oppklart årsaken og stengt av beitet.

Kreolinforgiftning.

Distriktsveterinær *O. Onstad*, Hauggrend:

Hos sau så jeg forgiftningstilfelle etter krenlinvasking. Vaskingen ble foretatt på den måten at sauene ble dyppet ned i en beholder med 2 % kreolin-oppløsning slik at bare hodet var over vannet. Etter badingen ble de satt inn på fjøset hvor det etter hvert ble nokså sterk kreolinlukt. Dagen etter var 5 sauер sjuke, ville ikke ha mat, pustet anstrengt og 2 stykker hadde vanskelig for å stå. Tre av de sjuke sauene aborterte 14 dager senere.

Tranforgiftning.

Distriktsveterinær *O. Eide*, Sjøvegan:

En mann som hadde lest for meget (eller for lite) om vitaminer fant en kveld ut at sauene hans ville ha godt av en skikkelig dosis av disse vidunderstoffer som det ble skrevet så meget om. Da fiskelever skulle være smekk full av disse ting, bar han bort til sauene to—tre bøtter med rå fiskelever. At resultatet av vitaminkuren skulle bli det syn som møtte ham da han neste morgen kom inn i fjøset, hadde han selvfølgelig ikke tenkt seg. Av sauebesettningen på 5 var de 4 døde og den femte som det ennå var liv i, døde kort etter. Det kan bli for meget av det gode undertiden.

Kvikksølvforgiftning.

Distriktsveterinær *F. V. Holmboe*, Stavanger:

Med beiset korn er inntrådt en forgiftning på høns. Diagnoset ble stillet av Veterinærinstituttet. Jeg hadde sendt inn en lever med en nekrose, et tilfelle jeg ikke tidligere har sett. Jeg fikk beskjed om at det sannsynligvis dreidde seg om en forgiftning med kvikksølvholdig kornbeisemiddel. Eieren mente imidlertid at han ikke hadde brukt slikt korn til hønene. Imidlertid kunne husets frue opplyse at det for 3 år siden var kjøpt inn noe beiset korn fra Madla Forbrukerforening. Dette korn var blitt stående på låven. Bror til fruen, som var en ordensmann, hadde ryddet opp på låven, rotter hadde bitt hull på sekkene og en del av kornet fant på dette vis sin vei til hønsene.

Symptomene var ganske eiendommelige. Når dyrene satt på vaglene, ble de slappe i vingene så disse hang. Hodet seg ned på hønsene så det seg ned mellom benene og deretter falt de ned på skittbrettet. En dag fant eieren en høne på skittbrettet, som han mente var død og ville kaste den på dyngen. Men da den blunket litt med det ene øyet, la han den i en reirkasse og dagen etter var hønen like god igjen.

På Forus kornmagasin fikk jeg opplyst at flere bønder mente at det ikke var farlig å bruke slikt beiset korn til hønsene. Man hadde også uten å se uheldige følger kastet slikt korn til spurveflokkene.

Diaré hos storfe.

Herom har distriktsveterinær *L. Schjerven*, Vadsø, følgende å berette:

Jeg vil gjerne omtale litt nærmere en meget smittsom, blodig diaré hos storfe. Det første tilfelle fikk jeg til behandling den 29. juni. Kua hadde hatt diaré et par dager, men var ellers frisk. Det så ut til å bli stadig verre og den dagen jeg ble tilkalt, ble det opplyst at det kom så å si rent blod fra rectum. Anamnesen viste seg å være riktig. Ved rectalisering fant jeg svære blodkoagler. Kua virket merkelig frisk, idet den både spiste og tygget drøv. Temp. var 39.5 og pulsen var raskere enn normalt. Melkemengden var gått sterkt ned. Jeg oppfattet tilfellet som en vanlig diaré og samtidig en blødning i Colon descendens. Behandlingen var symptomatisk og allerepe dagen etter var det bedring. Jeg måtte imidlertid snart endre min oppfatning, idet liknende tilfelle ble svært hyppige i den neste uken. Min mistanke ble da rettet mot de gode beitene grunnet det uvanlig flotte sommerværet vi hadde i juni. Men etter hvert som det ble et faktum at hver eneste besetning i Vadsø, ja hver eneste ku, til og med de som sto inne, ble angrepet, ble det klart at det måtte være smitte med i spillet. Felles for alle var at den sprøytede avføringen var mere eller mindre blodblandet og at melkemengden gikk raskt og sterkt ned. Ikke en eneste besetning i Vadsø gikk klar av sjukdommen og etter hvert bredte sjukdommen seg ut av byen. Vi har jo her fellesbeite på statseiendom, så det var nyttesløst å innlate seg på begrensningsarbeide. Ut over høsten og ettersommeren ga den seg smått om senn for å slutte i september. Den hadde da rast i 3 måneder. På langt nær alle var under min behandling, men jeg regner med at ca. 100 besetninger med i alt 250 kyr gikk gjennom sjukdommen. Jeg forsøkte de forskjelligste medisiner, men uten at resultatet var overbevisende. Den beste behandling var å sette kyrne på tørt stråfor og vannrasjon sammen med et tarmantiseptikum. Men selv de som fortsatt fikk gå på beite uten forholdsregler ble bra, men det kunne ta adskillig lengre tid. Sjukdommens varighet kan gjennomsnittlig settes til 14 dager for hver ku. Enkelte dyr fikk den på ny etter å ha vært bra en stund. Det inntraff ingen dødsfall. Men sjukdommen førte med seg et meget stort økonomisk tap likevel i den store melkemengde som gikk tapt. Felles for alle angrepne dyr var jo at melkemengden gikk sterkt ned og at det var vanskelig å få den til å stige igjen i den melkeperioden. De som hadde kalvet like før jul, de sent høstabare, gikk som oftest helt tørre.

Koksidiose hos kuer.

Under omtalen av diaré kan det samtidig være passende å ta med her hva distriktsveterinær *T. Løken*, Ørnes, har å fortelle om koksidiose:

I juni-juli kom i rask rekkefølge noen tilfelle av blodig, noe løs avføring hos kuer på Meløy. Første tilfelle fikk jeg høre om pr. telefon og sendte medisin. Det hørtes ikke farlig ut. Kua åt godt, men avføringen var noe løs og med spor av blod. Da jeg ble hentet til neste tilfelle, hos naboen, fikk jeg høre at den første kua var drept og gravet ned. Den var blitt stadig dårligere, med etter hvert vannaktig avføring og til slutt hadde den fått «raserianfall». Kua jeg nå var hentet til, hadde normal etelyst, ingen feber og bare svake spor av blod i avføringen som var noe grøtet og slimet. Nr. 2 gikk imidlertid samme vei som nr. 1 i løpet av noen dager. Mikroskopi av avføringen, som først hadde vært negativ, viste nå rikelig med koksidier. I prøve sendt laboratoriet i Harstad ble også påvist koksidier, men ikke i overbevisende mengde.

Etter obduksjon av ku nr. 2 ble sulfafetyllyk satt inn. Virkningen var forblefrende god. Ei kvige som så moribund ut, kviknet og kom seg fort. Fylkesveterinæren ble underret om tilfellene og ga tillatelse til å reise på offentlig kostnad om nødvendig. Alle storfe som beitet på den del av øya fikk de første symptomer etter hvert, men sjukdommen ble kupert med dels sulfafetyl, dels methylenblått. Den første tid, mens sjukdommen grep om seg, ble kuene holdt borte fra det fuktige fjellbeite de gikk på. I lengre tid var det imidlertid umulig å skaffe for eller annet beite. Et par av dyrene har hatt begynnende symptomer senere, men ble hurtig kurert. Hvor smitten er kommet fra er ikke godt å si. Ingen viste av slik sjukdom før på øya og ingen dyr var kjøpt inn i den senere tid.

S p e n e s å r .

Det skal refereres hva distriktsveterinær *Th. Eie, Kviteseid*, skriver herom:

Jeg vil omtale en lidelse som på sett ng vis kan synes ubetydelig, men som faktisk er til stor plage for mange storfeeiere, da lidelsen er blitt så alminnelig i de siste år. Lidelsen kalles her for «sommersår» og opptrer som noen spesielle sår på jur og særlig på spener. Sårene opptrer vanligvis i et moderat antall, ofte bare som et enkelt sår på en spene. Sårene er gjerne runde, fra enøre- opp til femøre-store, fremstående, veskende og sterkt granulerende. Sårene oppstår på varme sommerdager med veksling av sol og fuktig vær, og de blir ofte stående til etter at kyrne blir satt inn om høsten. De forsvinner da spontant. Å forsøke å behandle disse sårene er en utaknemlig affære. Etsninger, diverse salvebehandling m. v. synes å være av liten verdi. Det eneste som synes å hjelpe er å skjære sårene radikalt ut og suture. I hvert fall skaffer de både melkeren og kua utrolige ubehageligheter når melkingen skal foregå. Dessuten blir melkingen i høy grad uhygienisk da sårskorper og sårveske lett overføres til melken. Melkemaskiner kan man ofte ikke nytte til disse dyr. Ikke sjeldent ser man at sårene opptrer hos enkelte dyr på samme sted og på samme spene flere år på rad. Lidelsen har ganske sikkert en sammenheng med insektplagen om sommeren og muligens med påvirkning av sollyset. I alle tilfelle forsvinner sårene når kyrne blir satt inn på bås om høsten og ikke lenger utsettes for sollys og innsekter.

H u d l i d e l s e r .

Et par veterinærer innberetter følgende:

Distriktsveterinær *T. Grue, Stjørdal*:

I distriktet finns en besetning hvor storfeet, især kalver og ungdyr, er plaget av en hårdnakket hudlidelse. Det ytrer seg som en voldsom forhorning av huden på hode og hals, så denne blir helt stiv og uelastisk som et panser. Dyrene blir slappe og utmagrede, dødsfall er alminnelig. Et par dyr er sendt inn til Norges Veterinærhøgskole. Man mener der at sjukdommen minner om «X-disease» og det synes som om sjukdommen skyldes en forgiftning av en eller annen art, muligens stammende fra malingen i fjøset. Malte trematerialer fra fjøset er sendt Medisinsk klinikk for om mulig der å fremkalde sjukdommen på forsøksdyr.

Fhv. distriktsveterinær *H. Olsen, Breilid, Kolbu:*

I årets løp har det forekommet spredte tilfelle av en tidligere ukjent sjukdom hos pattegriser. Lidelsen oppdages helst når grisene er 2—4 uker gamle og viser seg dels som opphøyede tørre eller svakt veskende knuter — som lokale infiltrasjoner — spredt utover kroppen, dels ved sammenflytende eksem under buken og på lårenes innside. Hele kuldet kan være angrepet, men helst bare noen, mens resten er friske. Enkelte dør ganske snart, mange kommer seg etter lengre tid, men blir små og utrivelige og etter andre blir helt uformelige av vattersott og ødemer. Hos disse og hos de som dør tidlig sees også pericarditis. Veterinærinstituttet kaller lidelsen «ondartet eksem — i ett tilfelle i forbindelse med pericarditis». Hos en purke forrige vinter døde hele kuldet av denne lidelsen, i høst hadde den et nytt kuld, hvorav halvdelen var sjuke, mens flere purker i samme hus kom med bare friske griser. Noen årsak som smitte, arv, foring og røkt kan ikke påvises.

A r v e f e i l .

En skal her sitere hva et par veterinærer skriver om disse lidelser i sin årsberetning:

Veterinær *O. Dynna, Årnes:*

Stenfostere er blitt mer og mer alminnelig i enkelte grender og i de fleste tilfelle kan en følge disse tilbake til enkelte okser. I disse grender er stenfoster faktisk så alminnelige at en kan så å si bruke besetningene til å teste en okse om den bærer anlegget eller ikke. En bør derfor være varsom med slike okser som kan mistenkes for å bære anlegget.

Andre arvelige lidelser som de siste år har fått en faretruende utbredelse er Pithyriasis rosea hos smågriser. Det som kjennetegner denne, er at den forekommer etter bestemte råner. Disse råner gir i det hele tatt nesten utelukkende svakt fødde griser med stor dødelighet. Noen av grisene er født med ene forklauen fortykket og misfarget. Dette symptom forsvinner. I 3—4 ukers alderen får de samme griser et ringormliknende utslett under hele buken. Det forekommer også enkelte femøre store flekker på rygg og sider. Grisene stopper i vekst og dør ofte. Lidelsen forekommer oftest hos galtegriser. Av den grunn satte jeg i gang behandling med stilbol pr. os. Om ikke resultatene kan sies å være imponerende, kan en ikke komme bort fra at behandlingen har verdi. Parres purker som har hatt slike kull med råner som ikke bærer anlegget, føder de normale griser. Rånen som gir disse griser, stammer ofte fra samme avls-sentrer.

Veterinær *K. Rlystad, Lillehammer:*

De finske ayrshireokser synes å bære anlegg for struma. Som det sees av sjukelisten er det konstatert 37 tilfelle av struma på kalv og praktisk talt alle er etter ayrshireoksene. På enkelte steder ble det sagt at det ikke har vært struma på gården på mange år og det har brukt mineralnæring med jod til kuene. Kalvene er blitt kurert med solutio Lugoli 1 %, 1—2 dr. daglig.

K v a k k s a l v e r i .

Til slutt skal anføres hva distriktsveterinær *A. E. Andersen, Sørkjosen*, innberetter herom:

Et tilfelle av grov kvaakkssalvervirksomhet skal rapporteres i forbindelse med fødselsparese. Jeg ble tilkalt til ei ku som hadde kalvet 3 døgn tidligere og det ble oppgitt at den ikke hadde reist seg etter kalvingen. Videre ble det opplyst at den var pumpet fordi den hadde melkefeber, men at den ikke reiste seg likevel. De trodde det var noe i veien med bakbenene. Det var over 60 km fra min bopel, men jeg mente det var riktig at jeg reiste til dette tilfelle. Rekvenrenten gjorde ikke noen innsigelser mot dette, men det var tydelig at han ikke gledet seg til besøket. Ved undersøkelsen viste kua medtatt almenbefinnende. Temp. 40,3, puls ca. 90 og resp. ca. 30. Den kunne ikke reise seg og ved første øyekast syntes det ene bakbenet å svikte. Dette lot til å være fordi kua hadde ligget på samme siden i over 2 døgn. Ved inspeksjon av juret viste det seg at dette var svært hardt og varmt, litt ømt og noe misfarget. Det var tynt blodig sekret fra alle kjertler. Jeg ga beskjed til kona om at hvis jeg skulle ha noe håp om å kunne gjøre noe for kua, måtte jeg få rede på hvordan den var behandlet tidligere. Rapporten kom omgående, og det fremgikk av denne at de hadde hentet en nabo til hjelp da kua ikke reiste seg etter kalvingen. På tross av anstrengelsene lykkes det ikke å få kua opp og naboen tilbød da å pumpe juret. Dette ble gjort ved å føre et gress-strå opp gjennem spenekanalens og pustes kraftig gjennom dette. Kua ble behandlet med store doser sulfatiazol og penicillin for om mulig å redde slaktet. Den døde imidlertid 2 uker senere av pyemi.

Tabeller.

Tabell III.

**De viktigste sjukdommer hos hus-
(Relevé des divers cas de maladies des animaux**

S j u k d o m m e r <i>(Maladies)</i>	Hest <i>(Espèce chevaline)</i>		Storfe <i>(Espèce bovine)</i>		Sau <i>(Espèce ovine)</i>		Geit <i>(Espèce caprine)</i>	
	anmeldte <i>(signales)</i>	drepte og døde <i>(abattus et morts)</i>	anmeldte <i>(signales)</i>	drepte og døde <i>(abattus et morts)</i>	anmeldte <i>(signales)</i>	drepte og døde <i>(abattus et morts)</i>	anmeldte <i>(signales)</i>	drepte og døde <i>(abattus et morts)</i>
Kvepest (<i>Pestis bovina</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kvegets ondartede lungesjuke (<i>Pleuropneumonia contagiosa bovis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Snive (<i>Malleus</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Hundegalskap (<i>Rabies</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Munn- og klauvvsjuke (<i>Aphthae epizooticae</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Miltbrann (<i>Antrax</i>)	1	1	14	14	-	-	-	-
Raslesjuke, miltbrannsemfysem (<i>Sarcophysema bovis</i>)	-	-	13	13	-	-	-	-
Svinepest (<i>Pestis suum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Bråsott (<i>Gastromycosis ovis</i>)	-	-	-	-	49	29	-	-
Smittsom anemi hos hesten (<i>Anaemia infect. equi</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-
Influensa (<i>Influenza</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Munnsjuke hos hesten (<i>Stomatitis contagiosa pustulosa equi</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kverke (<i>Adenitis contagiosa equorum</i>)	48	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom luftveiskataarrh (<i>Laryngotracheo bronchitis contagiosa</i>)	1249	2	328	-	-	-	-	-
Lungesjuke hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equorum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Godartet bedekningssjuke (<i>Exanthema coithale vesiculosum</i>)	24	-	112	-	-	-	-	-
Smittsom skjede- og forhudsbetennelse (<i>Vaginitis et acrobustitis contagiosa</i>)	2	-	648	1	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	20	20	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (<i>Coryza gangraenosa bovum</i>)	-	-	454	346	-	-	-	-
Ondartet klaavsjuke hos sau (<i>Paronychia contagiosa ovis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper hos andre dyr enn sau (<i>Variola</i>)	-	-	12637	-	-	-	459	9
Smittsom munn- og fotutslett hos småfe (<i>Dermatitis vesiculosa et verrucosa ovinum et caprarum</i>)	-	-	-	-	-	-	325	2
Ringorm (<i>Trichophytia</i>)	43	-	11243	-	2149	1	16	-
Skabb (unntatt saueskabb og skabb hos hest) (<i>Scabies</i>)	-	-	555	-	-	-	4	-
Hársekkmidder (<i>Demodicosis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodslugende midder (<i>Dermanyces avium et ixodes ricinus</i>)	14	-	374	2	358	-	-	-
Akutt rausjuke (<i>Rhusiopathia suis acuta</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	1382	4	26400	400	2564	30	804	11

dyra i Norge i 1952, ordnet artsvise.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1952.)

Svin (<i>Espèce porcine</i>)	Hund (<i>Chiens</i>)	Katt (<i>Chats</i>)	Fjørfe (<i>Volailles</i>)	Rev (<i>Renard</i>)	Rein (<i>Renne</i>)	Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)
annmeldte (<i>signaîtes</i>)						
16	16	1	1	1	1	1
18	4	1	1	1	1	1
30						
327						
2359	19	3	3	24	1	1
	45	8	1	1	1	1
		82	258	1	1	1
2868	210	1	2	1	1	1
5578	249	139	6	1	267	3
		9		24		24

Tabell III. (Forts.). (Continuation).

Norge

Sjukdommer (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)		Storfe (Espèce bovine)		Sau (Espèce ovine)		Geit (Espèce caprine)	
	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)
Overført	1382	4	26400	400	2564	30	804	11
Knuterosen (<i>Erysipelas suis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom hostesjuke hos gris (<i>Parainfluenza suum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom nysesjuke hos gris (<i>Rhinitis infectiosa suum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Salmonellose (<i>Salmonellosis</i>)	-	-	3	3	-	-	-	-
Hvalpesjuke hos hund og pelsdyr (<i>Febbris catharrhalis et nervosa infectiosa</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom hønselammelse (<i>Neurolymphomatosis gallinarum</i>)	-	-	12	12	1	1	-	-
Leukose (<i>Leucosis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Paratuberkulose (<i>Enteritis paratuberculosis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Pasteurellose (<i>Pasteurellosis</i>)	-	-	2	-	34	21	-	-
Leptospirose (<i>Leptospirosis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	102	77	17	14	16	10	-	-
Brannfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	14	4	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (<i>Actinomycosis — actinobacillus</i>)	-	-	491	144	19	5	-	-
Streptotrikose (<i>Strep'totrichosis</i>)	10	-	2	-	-	-	-	-
Piroplasmose (<i>Piroplasmosis</i>)	-	-	1368	69	-	-	-	-
Trikinose (<i>Trichinosis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-
Speddyrinfeksjoner (<i>Enteritis et pyo-septicaemia neonatorum</i>)	117	58	1572	412	565	242	39	2
Nekrobacillose (klauvbrannbyll, kalvedifteritis, slabbo etc.) (<i>Necrobacillosis</i>)	-	-	155	16	2	-	-	-
Koksidiose (<i>Coccidiosis</i>)	-	-	81	13	121	2	-	-
Skurv (<i>Favus</i>)	116	-	90	-	-	-	-	-
Smittsom øyenbetennelse (<i>Rickettsiosis-conjunctivitis et keratitis infectiosa</i>)	-	-	62	-	1284	12	22	8
Smittsom streptokokkmastit (<i>Mastitis infectiosa agalactiae</i>)	3	-	31721	903	166	8	9	2
Andre mastiter (<i>Mastitis causae ceteris</i>)	165	-	18169	1078	3961	416	288	35
Spesjukdommer (<i>Thelitis etc.</i>)	3	-	17740	307	471	17	171	5
Lus (<i>Haematopinosis Trichodectosis etc.</i>)	1371	-	28936	-	4868	-	677	-
Bremsebyller (<i>Hypodermatosis</i>)	-	-	659	-	-	-	-	-
Lungeormsjuke (<i>Bronchitis verminosa</i>)	1	-	132	12	532	63	1166	64
Ventrikkelsnýltere (<i>Gastrophilosis, Ha-bronemosis et trichostrongylidosis ventriculi</i>)	420	3	9	-	2271	6	170	-
Spolormsjuke (<i>Ascaridosis</i>)	2513	-	26	-	67	-	-	-
Overføres	6217	146	127647	3383	16942	833	3346	127

1952.

Svin (<i>Espèce porcine</i>)	Hund (<i>Chiens</i>)	Katt (<i>Chats</i>)	Fjørfe (<i>Volailles</i>)	Rev (<i>Renard</i>)	Rein (<i>Renne</i>)	Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)
annmeldte (<i>signales</i>)						
dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)						
557 1346	249 192	139 -	9	6	1	-
178	121	-	-	2	1	-
224	501	-	6	1	1	-
-	-	30	-	-	-	-
4	211	44	28	18	-	-
850	80	-	3	302	24	-
8	25	-	-	1394	3	-
63	4	1	-	160	-	-
63	19	-	-	631	2	-
26	26	-	-	-	-	-
405	646	-	-	-	-	-
87	13	-	-	-	-	-
118	-	-	-	-	-	-
234	-	-	11	38905	-	-
15	-	-	-	2511	60	-
638	24	63	2	46	6	-
51	1	-	1	6	-	-
100	-	647	27	-	81	-
11	1	-	-	-	6	-
2460	-	724	-	917	-	-
32697	1900	1840	66	47	125	-
			248	44523	871	-
			-	3321	25	-
			170	-	-	-
			-	1228	-	-
			23	88	-	-
			2592	-	-	-
			-	-	-	-
			4	-	-	-
			-	-	-	-
			125	-	-	-
			871	-	-	-
			-	-	-	-
			139	-	-	-
			26	-	-	-

Tabell III. (Forts.). (Continuation).

Norge.

S j u k d o m m e r (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)		Storfe (Espèce bovine)		Sau (Espèce ovine)		Geit (Espèce caprine)	
	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)
Overført	6217	146	127647	3383	16942	833	3346	127
Strongylose ((<i>Strongylidosis intestinalis equorum</i>)	2844	3	18	-	5341	11	51	-
Hakeormsjuke (<i>Ancylostomidosis</i>)	7	-	5	-	27	1	-	-
Båndormsjuke (<i>Taeniosis</i>)	5	-	62	-	1895	53	44	-
Distomatose (<i>Distomatoses</i>)	-	-	1818	72	16020	115	62	3
Cysticerkose (<i>Cysticercosis</i>)	-	-	26	5	6	4	2	-
Jernmangel (<i>Inanitio ferri</i>)	4	-	101	-	25	-	13	-
Rakit og beinskjørhet (bl. a. calcicose og a-fosforose) (<i>Rachitis et osteomalacia</i>)	190	6	3504	91	713	50	53	3
Graskrampe — fjøskrampe (<i>Tetania</i>)	-	-	2157	294	357	87	5	1
Avitaminoser (<i>Avitaminoses</i>)	59	2	549	10	1186	110	21	-
Slikkesjuke, koboltmangel m. v. (<i>Allo-triophagia acoboltosis etc.</i>)	18	-	7225	18	3906	19	9	-
Struma, jodmangel (<i>Struma</i>)	33	-	260	4	545	66	24	20
Toksisk hæmoglobinuri og puerperal hæmoglobinuri (<i>Haemoglobinuria toxica et haemoglobinuria puerperalis</i>)	6	-	295	56	-	-	30	-
Myoglobinuri (<i>Myoglobinuria (myoglobinæmia) paralytica et enzootica equi</i>)	503	65	-	-	-	-	-	-
Hæmaturi (<i>Haematuria vesicalis</i>)	26	-	339	23	5	1	-	-
Muskeldegenerasjoner (lam, kalv m. v.) (<i>Degeneratio muscularum</i>)	5	3	164	45	612	121	3	-
Forfangenhet (<i>Hordeato</i>)	678	71	111	2	1	-	-	-
Forgiftning (<i>Intoxication</i>)	403	25	1916	276	725	281	296	71
Halsbetennelse (<i>Pharyngitis et tonsillitis</i>)	375	4	78	1	16	3	-	-
Spiserørssjukdommer (<i>Oesophagismus Obstructio, Stenosis, Dilatatio oesophagi, Ingluvitiis</i>)	17	5	919	34	28	3	1	-
Mage-tarmkatarrh — betennelse (<i>Gastritis, enteritis</i>)	1362	31	5559	168	531	45	136	30
Enzootisk mage-tarmbetennelse (<i>Gastro-enteritis enzootica</i>)	12	1	5507	21	-	-	-	-
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk (<i>Indigestio acuta, Meteorismus</i>)	2046	98	6264	272	380	36	24	3
Kronisk indigestion-acetonuri (<i>Acetonuria puerperalis</i>)	33	-	24901	119	116	8	6	-
Forstoppelse (<i>Obstipatio intestini</i>)	1598	38	1035	30	86	5	15	-
Leieforandringer av mage-tarm-trakts (Incarceratio, Strangulatio, Volvulus, Torsio, Invaginatio ventriculi et intestini)	156	135	64	51	9	8	-	-
Overføres	16597	633	190524	4975	49472	1860	4141	258

1952.

Svin (<i>Espèce porcine</i>)		Hund (<i>Chiens</i>)		Katt (<i>Chats</i>)		Fjørfe (<i>Volailles</i>)		Rev (<i>Renard</i>)		Rein (<i>Renne</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)		annmeldte (<i>signalés</i>)		dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)		annmeldte (<i>signalés</i>)		dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)		annmeldte (<i>signalés</i>)		dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)
32697	1900	1840	66	248	47	44523	3321	1228	88	-	-	139	26
126	6	11	-	-	-	150	-	-	-	-	-	-	-
-	-	32	1	5	-	-	-	81	-	-	-	-	-
22	-	244	3	80	17	171	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9650	440	13	3	-	-	101	2	55	50	3	3	-	-
12644	455	198	1	-	-	5328	2	29	1	-	-	-	-
78	14	-	-	-	-	3448	26	384	45	-	-	128	13
3600	142	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
147	5	-	-	-	-	321	-	-	-	-	-	-	-
53	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
970	286	276	81	115	60	150	2	35	9	-	-	397	104
30	5	242	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
178	37	28	-	6	1	97	-	-	-	-	-	-	-
2579	211	466	17	118	50	34	11	49	27	-	-	311	41
361	50	-	-	13	12	-	-	-	-	-	-	-	-
243	24	12	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
427	1	45	-	-	2	4	-	2	-	-	-	-	-
427	18	270	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77	61	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
63310	3658	3788	176	653	189	54327	3371	1862	220	3	3	975	184

Tabell III. (Forts.). (Continuation).

Norge.

S j u k d o m m e r (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)		Storfe (Espèce bovine)		Sau (Espèce ovine)		Geit (Espèce caprine)	
	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)
Overført Kvast «skarpt» (<i>Indigestio traumatica</i>)	16597	633	190524	4975	49472	1860	4141	258
Leversjukdommer (<i>Degeneratio hepatis, Hepatitis, Icterus hepatogen, Tumores</i>)	7	3	4583	884	6	4	-	-
Bukhinnebetennelse (<i>Peritonitis</i>)	25	13	235	125	181	66	-	-
Bukhinnebetennelse (<i>Peritonitis</i>)	22	18	249	131	22	18	-	-
Sjukdommer i nesehulen og pneumatisk huler (<i>Vitia narium et Sinusitis</i>)	57	5	36	9	22	2	-	-
Betennelse i larynx, trachea og bronkier (<i>Laryngitis, Tracheitis, Bronchitis</i>)	480	16	404	27	68	6	51	3
Lungeemfysem (<i>Emphysema pulmonum alveolaris, interstitialis</i>)	554	216	243	94	24	1	27	18
Lunge- og brysthinnebetennelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	70	8	229	79	165	41	27	11
Sjukdommer i hjertesekken (<i>Pericarditis Hydropericardium, Haemopericardium</i>)	6	4	285	245	8	4	-	-
Hjertesvekkelse (<i>Insufficientia cordis, Myocarditis, Vitia cordis</i>)	73	40	135	82	10	9	2	2
Nyresjukdommer (<i>Nephritis, Nephrosis</i>)	38	6	186	95	47	32	-	-
Urinveissjukdommer (<i>Pyelonephritis, Pyelitis, Cystitis, Urolithiasis</i>)	47	5	259	76	76	29	-	-
Fødselskrampe, fødselsparese (melkefeber) (<i>Eclampsia et paresis puerperalis</i>)	-	-	17163	261	1302	94	6	-
Børbetennelse (<i>Metritis</i>)	62	2	3395	144	425	45	49	9
Enzootisk sterilitet (<i>Sterilitas enzootica</i>)	-	-	6268	217	-	-	-	-
Andre former av sterilitet (<i>Sterilitas causae ceteris</i>)	600	7	25902	757	99	5	8	6
Skjede- og børvrengning (<i>Inversio vaginalae et uteri</i>)	3	1	19:8	95	365	42	35	9
Børslyng (<i>Torsio uteri</i>)	2	2	1830	61	141	25	9	2
Tilbakeholdt etterbyrd (<i>Retention secundinarum</i>)	199	1	14065	38	687	16	56	3
Uregelmessige fødsler (<i>Partus irregularis</i>)	98	3	7909	104	1828	94	141	17
Misfoster (<i>Monstra</i>)	4	3	223	77	77	60	8	-
Kastig fremkalt av vibrio foetis og trichomonader (<i>Abortus causae vibri brionis foeti et Trichomoniasis</i>)	-	-	277	6	17	10	-	-
Kasting, ikke smittsom (<i>Abortus non infectiosus</i>)	71	-	2560	61	245	7	33	2
Overføres	19015	986	278878	8643	55287	2470	4593	340

1952.

Svin (<i>Espèce porcine</i>)		Hund (<i>Chiens</i>)		Katt (<i>Chats</i>)		Fjørfe (<i>Volailles</i>)		Rev (<i>Renard</i>)		Rein (<i>Renne</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	dreppe og døde (<i>abattus et morts</i>)
63 10 6	3658 4	3788	176 -	653 -	189 -	54327	3371 -	1862 -	220 -	3 -	3 -	975 -	184 -
39 76	32 56	20 16	5 5	- 1	- 1	10 42	10 42	- -	- -	- 1	- 1	- 1	- -
58	10	60	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
101 1	23 1	209 12	5 3	28 -	- -	36	7	-	-	-	-	-	-
709	192	102	7	18	-	3	-	-	-	-	-	-	-
141	119	2	-	-	-	20	20	-	-	-	-	-	-
341	272	17	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	70	220	53	10	-	2	2	-	-	-	-	-	-
26	18	81	10	8	-	-	-	4	-	-	-	30	25
452 417	21 33	21 181	- 22	- 22	- 3	-	-	-	5	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
464	36	14	-	-	-	-	-	79	3	-	-	17	-
19 11	74 7	2 -	1 -	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
50	3	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
979 78	61 49	199 2	6 -	35 -	2 -	-	-	9	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
114	6	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-
67568	4745	4892	288	779	195	54442	3452	1960	223	3	3	1033	209

Tabell III. (Forts.). (Continuation).

Norge.

S j u k d o m m e r (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)		Storfe (Espèce bovine)		Sau (Espèce ovine)		Geit (Espèce caprine)	
	annmeldte (signales)	dreppe og døde (abattus et morts)	annmeldte (signales)	dreppe og døde (abattus et morts)	annmeldte (signales)	dreppe og døde (abattus et morts)	annmeldte (signales)	dreppe og døde (abattus et morts)
Oveført	19015	986	278878	8643	55287	2470	4593	340
Hjerne-, ryggmargssjukdommer (<i>Hydrocephalus, Contusio et commotio cerebri et medulla spinalis, Menigitis, Encephalitis, Myelitis, Compressio medullae spinalis</i>)	28	15	27	13	189	135	25	24
Lammelser (<i>Paresis, Paralysis</i>)	60	24	438	131	293	114	11	10
Hudsjukdommer (<i>Dermatitis, Eczema, Exanthema</i>)	3188	10	4048	4	658	6	170	3
Papillomatose (<i>Papillomatosis</i>)	210	-	2152	42	8	1	-	-
Svulster (<i>Tumores</i>)	89	11	293	58	31	10	-	-
Medfødt brokk (<i>Hernia congenita</i>) ..	36	1	147	13	12	-	8	-
Forbening av draktbruker (<i>Ossificatio cart. ungulae</i>)	559	120	-	-	-	-	-	-
Spatt (<i>Osteo-arthroitis chronica erosiva anchylopoetica tarsi</i>)	820	205	-	-	-	-	-	-
Ringfot og podotrochleit (<i>Osteo-arthroitis chronica anchylopoetica articulationis phalangis secundae et Podotrochleitis</i>)	980	477	3	2	-	-	-	-
Gonit (<i>Gonitis</i>)	155	43	86	28	1	1	-	-
Carpit (<i>Carpitis</i>)	160	19	72	3	7	-	1	-
Hofteleddsluksasjon (<i>Luxatio coxae</i>) ..	74	55	153	65	5	3	-	-
Haseleddsgalle (<i>Arthritis chron. serosa arthr. talo-curalis</i>)	845	29	54	2	1	-	-	-
Andre ledd-, sene- og seneskjedelideler (<i>Arthritis, Tendinitis, Bursitis</i>) ..	3162	271	1473	87	385	38	5	-
Benbrudd (<i>Fractrae</i>)	140	121	385	280	137	40	9	-
Kastrasjoner (<i>Castrationes</i>)	1603	1	1997	1	20856	12	642	-
Kryptorchisme (<i>Kryptorchismus</i>)	30	1	2	1	43	1	2	-
Sår, kontusjoner, fleggmøner, abscesser m. v. (<i>Vulnera, Contusiones, Phlegmonae, Abscessus etc.</i>)	6285	128	4082	103	606	40	42	3
Hov- og klauvlideler (<i>Vitia unguis</i>) ..	3206	65	3931	32	223	-	19	-
Luftposelidelser (<i>Vitia sacci aerofori</i>) ..	13	4	-	-	-	-	-	-
Tannsjukdommer og tannfeil (<i>Vitia dentium</i>)	4204	19	825	4	54	4	1	-
Listerellose (<i>Listerellosis</i>)	-	-	-	-	112	73	24	19
Andre behandl. sykdomstilf. (<i>Casus ceteri</i>)	1207	46	3576	137	675	97	60	18
I alt (total)	46069	2651	302622	9649	79583	3045	5612	417

1952.

Svin (<i>Espèce porcine</i>)		Hund (<i>Chiens</i>)		Katt (<i>Chats</i>)		Fjørfe (<i>Volailles</i>)		Rev (<i>Renard</i>)		Rein (<i>Renne</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	annmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)
67568	4745	4892	288	779	195	54442	3452	1960	223	3	3	1033	209
62	30	41	13	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
229	127	95	27	6	1	5	3	5	2	-	-	-	-
2138	39	1775	6	85	5	30	-	7	-	-	-	18	3
1	-	78	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53	11	310	41	12	3	3	2	-	-	-	-	2	2
5900	71	61	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	29	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	15	38	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
365	59	189	2	2	1	3	1	10	-	-	-	-	-
597	398	199	39	8	1	-	-	-	-	-	-	2	2
24986	8	298	2	445	1	-	-	-	-	-	-	-	-
283	5	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
999	48	2538	80	212	6	23	-	37	1	-	-	9	2
294	24	113	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	238	3	32	1	-	-	4	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
751	345	922	46	136	26	52	4	23	1	-	-	8	5
16282	5939	11844	553	1734	238	54561	3462	2054	233	3	3	1073	224

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold		Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Spiserørsjukdom- mer	-	-	6	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Mage-tarmkatarrh — betennelse .	113	2	100	1	20	-	132	5	199	2	95	1	21	-	50	-	23	-
Enzootisk mage- tarmbetennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk ...	176	7	178	6	33	-	229	4	251	14	141	8	48	4	102	2	39	1
Kronisk indige- stion — ace- tonuri	1	-	7	-	-	-	3	-	-	13	-	-	-	-	5	-	-	-
Forstoppelse	146	-	133	1	21	-	221	7	190	4	115	2	59	2	45	1	22	2
Leieforandringer av mage-tarm- traktus	18	14	5	5	-	-	14	13	16	15	13	10	10	6	1	-	7	7
Kvast, «skarpt» .	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leversjukdom- mer	5	3	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	1	-	-	1	-
Bukhinnebeten- nelse	2	-	2	2	-	-	2	2	1	1	2	2	-	-	1	1	1	1
Sjukdommer i nesehulen og pneumatiske huler	2	2	11	-	10	-	7	1	3	-	10	-	1	-	1	-	2	1
Betennelse i la- rynx, trachea og bronkier ..	44	3	60	-	37	-	68	1	34	2	32	-	9	-	27	-	9	-
Lungeemfysem ..	65	33	40	13	1	-	49	22	26	7	27	11	22	7	28	7	14	3
Lunge- og bryst- hinnebetennelse	3	1	11	-	2	1	-	-	9	-	2	-	3	-	1	-	-	-
Sjukdommer i hjertesekken ..	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	-	-	1	-	-	-
Hjertesvekkelse .	6	4	4	1	1	1	14	10	11	5	9	8	-	-	2	-	1	1
Nyresjukdom- mer	1	-	3	1	1	-	-	-	1	1	20	-	-	-	1	1	1	-
Urinveissjukdom- mer	2	-	12	-	-	-	3	-	8	2	5	1	1	-	4	-	-	-
Børbetennelse ..	10	-	5	-	1	-	4	-	16	-	7	-	2	-	2	1	-	-
Andre former av sterilitet	64	3	78	-	2	-	34	2	99	-	34	-	18	-	17	-	2	-
Skjede- og bør- vrenngning	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsling	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt etter- byrd	20	-	21	-	2	-	10	-	53	-	10	1	7	-	6	-	1	-
Uregelmessige fødsler	8	-	6	1	3	-	8	2	20	-	10	-	6	-	2	-	-	-
Misfoster	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-

Vest-Agder	Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S.-Trøndelag		N. Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark		
	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	1	1	-	1	-	2	2	-	-
28	-	50	6	46	2	2	-	75	4	98	3	76	-	128	4	61	-	29	1	16	-
3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	2	171	10	87	7	3	-	65	2	116	10	160	10	121	5	40	3	30	2	20	1
20	-	227	-	8	2	47	-	1	-	27	1	67	2	110	2	88	2	43	1	16	1
-	-	6	6	5	5	4	2	-	-	7	7	15	13	13	12	8	7	10	9	4	4
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	-	-	2	1	4	2	1	1	4	2	1	-	1	1	-	-
-	-	2	2	2	2	-	-	2	1	-	-	3	2	-	-	-	-	1	1	1	1
-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1	-	2	1	2	-	1	-	-	-	-	-
19	2	12	-	20	3	-	-	21	2	28	2	21	1	17	-	14	-	5	-	3	-
42	16	24	9	24	20	-	-	54	19	37	18	19	9	19	9	40	8	20	4	3	1
2	-	3	-	4	-	-	-	4	1	7	-	6	2	7	1	4	2	-	-	2	-
-	-	1	-	1	2	2	-	1	-	1	1	5	2	7	4	5	1	-	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	2	-	1	-	3	1	2	-	-	-	1	1	-	-
-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	1	3	1	1	5	1	1	-	2	1	-	-
3	-	72	-	11	2	-	-	39	-	27	-	49	-	25	-	17	-	7	-	2	-
-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	17	-	6	-	-	-	8	-	8	-	16	-	9	-	3	-	1	-	-	-
1	-	11	-	3	-	1	-	5	-	2	-	4	-	7	-	-	-	-	-	1	-

Tabell IV.

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold		Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Ondartet katarrh- feber	3	1	4	3	-	-	73	65	58	48	26	20	5	4	23	19	4	3
Kopper	462	-	710	-	11	-	2324	-	1989	-	744	-	345	-	327	-	100	-
Ringorm	1011	-	1085	-	7	-	1466	-	1980	-	788	-	444	-	3	-	-	-
Skabb	278	-	53	-	-	-	21	-	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodsgugende mid- der	15	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-
Salmonellose	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leukose	3	3	5	5	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pasteurellose	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe	2	2	4	3	-	-	2	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose	29	14	35	12	-	-	68	8	86	33	40	14	10	2	8	3	2	2
Streptotrikose	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Piroplasmose	10	-	5	1	-	-	6	2	-	-	7	1	77	3	16	1	41	3
Speddyrinfe- sjoner	169	42	115	33	7	3	260	82	300	83	108	18	69	11	54	14	11	1
Nekrobacillose (klauvbrannbyll, kalvedifteritis)	16	1	46	6	2	-	40	4	29	2	3	-	3	-	-	-	-	-
Koksidiose	2	-	10	3	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Skurv	-	-	-	-	-	-	23	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom øyen- betennelse	3	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom strepto- kokkmastit	3401	145	3411	60	141	-	3145	85	4057	67	2509	71	1638	33	1098	35	219	7
Andre mastiter	1140	112	1632	125	53	1	2300	106	1612	126	748	51	458	31	906	81	312	13
Spenesjukdom- mer	1156	14	1587	20	45	-	1747	26	1787	22	1331	21	779	16	1113	25	357	3
Lus	6760	-	2158	-	50	-	2002	-	3734	-	2266	-	915	-	1242	-	306	-
Bremsebyller	-	-	-	-	-	-	8	-	251	-	12	-	1	-	3	-	2	-
Lungeormsjuke	-	-	47	9	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	1	-
Ventrikkelsmyltere	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolormsjuke	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strongylose	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hakeormsjuke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Båndormsjuke	-	-	-	-	-	-	13	-	17	-	3	-	1	-	-	-	-	-
Distomatose	177	-	113	28	-	-	17	3	176	10	31	6	-	-	34	6	8	-
Cysticerkose	1	-	8	-	-	-	6	-	-	-	10	-	4	-	-	-	-	-
Jernmangel	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rakitt og bein- skjørhet	336	6	335	16	3	-	320	15	311	10	145	8	90	2	56	-	19	-
Graskrampe — fjøskrampe	111	15	121	19	7	-	198	27	188	24	70	12	34	4	59	15	38	4
Avitaminosser	18	-	19	4	-	-	57	2	66	-	58	1	3	-	16	-	1	-
Slikkesjuke, ko- boltmangel m. v.	58	-	104	3	2	-	430	2	336	-	156	-	200	-	248	1	237	2
Struma, jodmangel	-	-	1	-	-	-	58	1	148	2	44	1	-	-	2	-	-	-

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold		Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Toksisk hæmoglobinuri og purperal hæmoglobinuri	12	4	28	7	-	-	18	3	35	5	24	7	13	-	14	4	8	3
Hæmaturi	4	-	27	6	2	-	33	1	57	4	9	1	-	-	18	3	5	1
Muskeldegenerasjoner	5	4	15	6	-	-	28	8	20	5	3	2	-	-	1	-	2	1
Forfangenhet	6	-	-	-	-	-	12	-	57	2	6	-	1	-	10	-	5	1
Forgiftning	191	22	185	21	1	-	218	51	218	50	317	33	46	7	59	5	27	1
Halsbetennelse	12	-	7	-	1	-	11	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Spiserørssjukdommer	89	2	42	2	-	-	119	3	122	5	54	1	53	-	23	1	14	1
Mage-tarmkatarrh — betennelse	329	5	350	9	21	-	662	18	764	25	336	9	239	1	216	7	109	2
Enzootisk mage-tarmbetennelse	792	1	688	5	-	-	1116	5	1309	3	368	-	271	2	213	1	10	-
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk	433	34	646	38	7	-	752	30	923	38	477	15	213	10	310	16	85	3
Kronisk indigestion — acetoneuri	1132	3	1408	14	44	-	2821	16	1760	23	1409	11	873	9	1260	12	476	-
Forstoppelse	103	-	68	3	3	-	98	4	156	5	69	6	67	-	46	1	11	-
Leieforandringer av magetarmtraktus	11	10	2	-	-	-	1	1	7	7	3	2	3	3	13	7	2	2
Kvast, «skarp»	351	87	576	82	21	-	716	72	819	162	362	113	100	39	98	28	35	8
Leversjukdommer	15	11	20	10	-	-	15	8	32	26	29	24	3	3	15	7	4	3
Bukhinnebetennelse	20	4	49	19	-	-	28	19	33	22	26	9	5	2	7	4	4	4
Sjukdommer i nesehulen og pneumatiske huler	1	-	3	-	-	-	2	1	11	6	7	-	-	-	1	-	-	-
Betennelse i larynx, trachea og bronkier	41	6	55	-	7	-	26	2	30	6	30	2	16	-	5	-	6	-
Lungeemfysem	24	12	9	6	-	-	13	8	14	10	9	3	3	-	1	1	7	3
Lunge- og brysthinnebetennelse	30	17	18	-	1	-	25	11	25	17	25	8	7	3	7	2	2	2
Sjukdommer i hjertesekken	26	21	26	22	-	-	26	25	49	49	30	22	14	14	12	8	4	4
Hjertesvekkelse	14	11	2	-	-	-	7	6	24	20	13	5	2	2	-	-	2	-
Nyresjukdommer	12	10	14	6	-	-	18	13	19	9	21	13	8	2	11	3	2	1
Urinveissjukdommer	15	5	25	11	-	-	29	4	28	5	16	10	12	5	15	86	4	1
Fødselskrampe, fødselsparese (melkefeber)	1240	15	1510	19	73	2	2040	43	1493	31	970	29	511	7	441	5	326	5

Vest-Agder	Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S.-Trøndelag		N.-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte			
4	-	46	8	11	-	-	-	-	10	3	16	2	20	3	23	4	13	3	-	-	-	
		19	1	30	-	-	-	-	16	-	40	1	43	1	24	4	8	-	3	1	1	
4	4	8	1	4	-	-	-	-	11	1	16	4	34	9	11	-	-	-	2	-	-	
4	-	12	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
69	9	69	14	94	10	-	-	-	83	12	68	15	84	11	111	6	56	4	5	2	15	
	-	2	-	15	1	-	-	-	3	-	8	-	6	-	7	-	-	4	-	1	-	
31	2	59	2	19	1	-	-	-	37	-	52	1	57	5	128	7	5	-	9	-	6	1
107	1	348	12	371	1	-	-	-	285	19	407	15	241	5	417	24	178	1	116	7	63	7
7	-	217	1	51	-	-	-	-	28	-	26	-	16	1	-	-	234	2	120	-	41	-
147	3	520	25	209	6	-	-	-	222	10	361	8	307	18	502	14	147	1	74	3	29	-
347	3	4762	7	963	1	3	-	-	1677	5	2000	4	1216	3	1776	7	631	1	262	-	81	-
30	1	15	1	46	-	-	-	-	73	-	56	2	84	3	98	3	1	-	8	1	3	-
-	-	3	2	2	2	-	-	-	3	1	2	2	4	4	5	5	2	2	1	1	-	
36	6	133	35	93	22	-	-	-	77	21	139	39	450	92	447	59	95	8	19	6	16	5
12	2	4	4	1	1	-	-	-	6	3	13	11	43	5	8	4	13	1	1	1	1	-
6	5	12	4	3	3	-	-	-	6	4	14	11	16	7	12	7	6	5	2	2	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	-	2	1	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-
32	3	17	2	8	-	-	-	-	12	-	38	3	9	2	21	1	14	-	18	-	19	-
39	10	43	10	14	7	-	-	-	26	6	14	6	13	6	9	4	2	1	3	1	-	-
7	3	8	1	14	2	-	-	-	8	5	32	1	9	2	7	4	1	-	1	-	2	1
6	4	6	4	9	7	-	-	-	6	4	10	8	19	15	22	18	4	4	11	11	5	5
5	1	15	10	6	1	-	-	-	4	2	4	1	18	13	12	6	2	1	1	4	4	3
4	2	5	4	4	4	-	-	-	3	-	17	3	28	21	12	3	4	1	4	-	-	-
3	1	7	3	3	1	-	-	-	24	5	26	6	22	9	13	1	7	1	9	2	1	-
525	11	3581	31	726	6	5	-	-	416	7	763	12	774	12	1362	21	211	1	124	3	72	1

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold		Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall	
Børbetennelse ..	433	18	565	24	16	-	473	21	484	14	334	17	82	4	97	7	43	2
Enzootisk sterilitet.....	1296	102	606	30	-	-	176	30	283	14	383	8	2354	2	743	10	-	-
Andre former av sterilitet	1759	102	3013	87	93	-	4023	89	3141	97	1528	63	697	11	1315	70	368	6
Skjede- og børvrengning	182	10	188	9	6	-	238	13	271	10	122	9	73	3	35	3	17	1
Borslyng	179	6	181	6	-	-	166	7	214	5	188	6	81	1	110	7	33	1
Tilbakeholdt etterbyrd	1408	3	1558	6	63	-	1480	4	1631	6	954	2	639	1	565	5	254	3
Uregelmessige fødsler	789	2	797	13	25	-	913	9	886	11	586	16	364	7	416	3	209	2
Misfoster	28	14	14	6	-	-	38	17	20	8	19	4	5	-	10	-	8	1
Kasting fremkalt av vibrio foetus og trichomonader	57	-	41	-	-	-	18	-	45	4	14	-	78	-	8	2	-	-
Kasting, ikke smittsom	241	14	206	10	5	-	306	5	383	12	251	-	95	1	125	6	36	-
Hjerne- og ryggmargssjukdommer	1	1	3	2	-	-	1	1	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Lammelser	31	12	25	12	8	-	41	13	47	17	40	9	20	8	16	4	12	2
Hudsjukdommer	337	1	252	-	2	-	636	-	554	-	358	-	300	-	227	1	75	-
Papillomatose	176	5	134	2	6	-	178	1	190	7	122	3	75	-	59	3	54	-
Svulster	16	10	16	5	2	1	36	7	46	8	26	1	13	2	15	2	1	1
Medfødt brokk..	33	-	21	1	-	-	5	-	25	8	8	2	4	-	2	-	-	-
Ringfot og podotrichleit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Gonit	4	4	2	-	-	-	9	5	21	8	6	-	1	-	5	-	-	-
Carpit	1	-	11	1	-	-	7	2	5	-	2	-	1	-	2	-	-	-
Hofteleddslukassjon	9	7	3	2	-	-	7	6	40	11	10	3	1	1	2	1	1	-
Haseleddsgalle	4	-	-	-	-	-	13	-	6	-	8	1	1	-	1	-	-	-
Andre ledd-, sene- og seneskjedelidelser	116	3	121	4	3	-	299	19	177	11	98	8	32	-	59	6	21	-
Benbrudd	39	32	31	28	-	-	47	38	47	36	34	14	11	9	6	6	6	4
Kastrasjoner	47	-	176	-	11	-	271	-	198	1	157	-	102	-	22	-	33	-
Kryptorchisme	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, abscesser m. v.	311	10	317	9	21	-	547	8	498	9	305	10	126	1	188	2	46	1
Klaavlideler	421	2	253	3	7	-	603	4	397	-	146	3	57	-	165	-	63	-
Tannsjukdommer og tannfeil ...	18	-	29	-	2	-	74	-	140	-	27	2	13	1	51	-	22	-
Andre behandlede sjukdomstilfelle	98	1	146	7	-	-	945	26	159	6	286	13	31	1	205	7	67	3

Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Bergen	Sogn og Fjord.	Møre og Romsd.	S.-Trøndelag	N.-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	Døde og drepte									
Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall
37 3	111	10	147	9	-	-	47	5	146	4	138	7	100	1	66	2	59	6	17	-
- -	15	-	20	-	-	-	2	-	141	14	235	6	14	1	-	-	-	-	-	-
586 24	2459	20	1091	10	-	-	692	23	1310	52	1284	33	1429	32	684	33	329	5	101	-
25 4	127	2	87	3	-	-	59	3	126	7	136	6	140	4	57	2	17	3	12	3
45 1	122	2	69	4	-	-	41	1	90	5	106	2	117	4	52	-	30	1	6	2
303 -	1082	1	577	3	2	-	345	-	822	-	729	1	906	-	458	-	215	3	74	-
197 2	784	10	299	7	3	-	137	1	309	4	423	9	473	5	153	2	109	1	37	-
13 10	10	-	4	1	-	-	7	1	7	2	21	9	12	4	-	3	-	-	-	-
- -	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-
41 -	171	3	150	-	-	-	134	7	108	-	122	2	88	-	50	-	32	1	16	-
1 1	1	-	2	1	-	-	4	1	1	-	2	2	3	2	-	-	-	-	-	2
9 4	31	12	64	10	-	-	17	4	76	7	15	5	26	5	30	3	19	4	11	-
48 -	127	-	174	-	-	-	77	-	167	-	375	2	186	-	73	-	42	-	38	-
110 -	151	1	106	3	-	-	101	4	231	7	108	-	156	-	107	2	59	3	29	1
9 -	17	1	4	1	-	-	11	-	20	5	25	5	18	5	12	2	6	2	-	1
- -	5	-	3	-	-	-	-	-	2	-	24	-	11	2	-	-	3	-	-	1
- -	5	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 -	6	-	5	-	-	-	1	-	6	1	9	4	9	3	-	5	2	1	1	-
9 -	23	7	9	6	-	-	1	1	11	5	14	5	2	1	8	3	2	1	1	1
1 -	3	-	5	-	-	-	-	-	7	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
16 3	71	3	45	7	-	-	41	1	114	7	72	1	86	6	47	1	27	7	31	-
12 7	26	21	18	12	-	-	12	10	32	21	23	16	21	14	15	8	5	4	-	-
20 -	192	-	13	-	-	-	1	-	194	-	124	-	105	-	131	-	74	-	126	-
37 2	280	7	171	14	1	-	98	4	272	6	217	5	392	9	167	5	49	1	39	-
60 8	95	-	64	-	-	-	37	2	396	-	227	6	580	3	191	-	72	1	97	-
18 -	40	-	22	-	-	-	21	-	114	-	102	1	63	-	29	-	22	-	18	-
12 -	480	42	133	4	19	-	118	8	122	1	193	5	313	11	172	1	44	-	33	1

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall
Sau.									
Bråsott.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom munn- og fotutslett hos småfe	-	-	-	-	75	-	111	-	60
Ringorm	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Blodsugende middre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leukose	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pasteurellose ..	-	-	-	-	15	2	1	1	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Aktinomykose ..	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Speddyrinfe- sjoner	-	-	2	2	-	-	43	10	-
Nekrobacillose (klauvbrann- byll etc.)	-	-	-	-	29	16	71	19	-
Koksidirose.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom øyen- betennelse	-	-	-	-	118	-	121	-	-
Smittsom strep- tokkmastit ..	8	1	-	-	13	-	17	2	-
Andre mastiter ..	1	-	35	14	-	-	342	57	195
Spenesjukdommer	-	-	-	-	39	9	65	6	24
Lus	3	-	22	-	272	-	1335	-	11
Lungeormsjuke ..	-	-	8	-	202	42	152	3	-
Ventrikkelsnyltre	-	-	-	-	43	2	-	1	-
Spolormsjuke ...	-	-	-	-	9	-	15	-	-
Strongylose	-	-	4	-	2	-	1	-	-
Hakeormsjuke ..	-	-	-	-	-	-	52	-	-
Båndormsjuke ..	-	-	3	-	120	22	63	-	-
Distomatose	7	-	56	6	-	-	222	27	30
Cysticerkose	-	-	-	-	-	-	562	5	53
Jermangel	-	-	-	-	-	-	4	-	3
Rakitt og bein- skjørhet	-	-	-	4	1	-	18	18	1
Graskrampe — fjøskrampe ...	-	-	2	-	-	66	13	35	1
Avitaminoser ..	-	-	19	-	-	119	21	108	23
Slikkesjuke, ko- boltmangel m. v.	-	-	-	-	281	4	22	-	30
Struma, jodmangel	-	-	4	1	-	106	23	323	3
Hæmaturi	-	-	-	-	-	-	31	9	2
Muskeldegenera- sjoner	-	-	2	-	36	9	104	22	20
Forfangenhet....	-	-	-	-	38	15	59	47	3
Forgiftning	1	-	8	1	-	-	21	12	10

Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Bergen	Sogn og Fjord.	Møre og Romsd.	S.-Trøndelag	N.-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
	Døde	Antall	Døde	Antall	Døde	Antall	Døde	Antall	Døde	Antall	Døde
	drepte		drepte		drepte		drepte		drepte		drepte
156	33	33	1	1	-	-	-	65	2	2	-
-	313	1	261	-	-	-	-	448	4	4	-
35	11	11	167	-	-	-	-	12	1	1	-
-	3	3	2	2	-	-	-	142	2	2	-
-	10	2	-	-	-	-	-	7	3	5	-
-	51	7	40	23	-	-	-	82	35	20	-
-	1	-	-	-	-	-	-	115	72	43	-
-	-	-	-	-	-	-	-	43	23	36	-
181	162	-	153	7	-	-	-	24	58	248	-
-	38	80	4	-	-	-	-	248	16	395	-
208	13	309	47	331	12	-	-	31	54	33	-
62	1	61	-	31	-	-	-	513	138	265	-
52	-	-	634	-	-	-	-	5	26	27	-
12	3	16	1	19	5	-	-	209	150	6	-
22	4	1580	-	-	-	-	-	300	26	2	-
-	15	-	-	-	-	-	-	24	80	6	-
-	4855	-	-	-	-	-	-	249	16	15	-
-	1	1	-	-	-	-	-	1072	6	1760	-
23	-	945	8	172	-	-	-	1	17	1207	-
2	-	6535	7	2578	20	-	-	25	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	83	4	-	-	119	6	270	-
3	-	23	14	87	10	-	-	7	10	4	-
-	-	76	2	11	-	-	-	34	2	88	-
-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	85	-
38	-	2158	1	149	-	-	-	139	5	437	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	36	-
-	-	20	13	9	4	-	-	3	1	-	-
16	7	57	22	19	8	-	-	9	6	87	-
-	-	-	-	-	-	-	-	308	80	41	-
-	-	-	-	-	-	-	-	6	5	20	-
-	-	-	-	-	-	-	-	5	20	8	-
-	-	-	-	-	-	-	-	12	4	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	22	17	18	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	5	-

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall
Halsbetennelse ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spiserørssjuk- dommer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mage-tarm- katarrh — betennelse	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk	-	-	4	3	-	80	11	53	9
Kronisk indigestion — acetonuri ..	-	-	-	-	-	46	2	52	8
Forstoppelse	-	-	2	1	-	1	-	13	1
Leieforandringer av mage-tarm- traktus	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kvast, «skarpt» ..	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Leversjukdommer	-	-	1	1	-	43	38	11	10
Bukhinnebeten- nelse	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Sjukdommer i nesehulen og pneumatiske huler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Betennelse i la- rynx, trachea og bronkier ..	-	-	-	-	-	4	-	-	-
Lungeemfysem ..	-	-	-	-	-	2	1	-	-
Lunge- og bryst- hinnebeten- nelse	4	2	-	-	-	18	4	19	7
Sjukdommer i hjertesekken ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesvekkelse ..	1	1	-	-	-	2	2	2	-
Nyresjukdommer	1	1	-	-	-	5	5	14	4
Urinveissjuk- dommer	-	-	-	-	-	7	5	9	2
Fødselskrampe, fødselsparese (melkefeber) ..	1	-	5	-	-	31	7	23	1
Børbetennelse ..	-	-	63	-	-	36	3	46	10
Andre former av sterilitet	-	-	-	-	-	27	2	3	-
Skjede- og bør- vrenngning	-	-	-	-	-	31	11	55	6
Børslyng	-	-	-	-	-	10	4	24	3
Tilbakeholdt etter- byrd	1	-	6	-	1	45	2	89	2
Uregelmessige fødsler	9	1	23	2	1	196	8	364	15

West-Agder	Antall												Antall													
	Døde og drepte			Døde og drepte			Døde og drepte			Døde og drepte			Døde og drepte			Døde og drepte			Døde og drepte			Døde og drepte				
	Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
3	64	3	36	3	3	3	-	-	-	-	-	-	74	3	57	8	28	-	43	5	26	-	14	-	11	1
4	27	2	26	2	2	2	-	-	-	-	-	-	31	1	53	7	29	-	18	2	39	1	16	-	9	-
5	4	2	28	2	1	1	-	-	-	-	-	-	2	1	5	1	2	-	2	6	-	30	5	42	3	10
6	6	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	1	3	7	7	63	-	6	-	-	2	-	1	1	
7	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	1	3	1	1	1	-	1	-	-	1	-	1	-	
8	3	3	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	2	1	-	1	-	-	2	2	1	1	
9	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	2	1	-	1	-	-	2	2	1	1	
10	-	-	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	4	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	7	1	8	2	4	1	-	-	14	1	1	-
12	6	4	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	7	1	8	2	4	1	-	-	-	-	4	1
13	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
14	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	7	7	4	4	2	1	1	-	2	2	1	1
15	8	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	9	6	5	3	6	2	5	1	6	2	2	-
16	9	818	44	98	4	3	-	-	-	-	-	-	64	8	70	4	27	3	22	2	46	2	34	4	5	1
17	1	31	8	68	3	3	-	-	-	-	-	-	32	3	37	5	12	-	9	-	21	7	41	5	5	-
18	1	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	26	2	8	-	8	-	5	-	-	-	-	-
19	1	21	2	46	3	3	-	-	-	-	-	-	28	1	48	4	35	2	26	2	23	-	12	2	5	1
20	1	9	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	11	1	20	5	12	3	12	3	6	-	6	2	2	-
21	1	58	2	33	-	-	-	-	-	-	-	-	59	-	101	1	46	1	46	-	69	1	52	2	5	-
22	-	176	16	152	9	-	-	-	-	-	-	-	150	5	128	6	127	8	139	8	74	3	36	1	13	1

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall
Misfoster	1	-	-	-	2	-	5	3	2
Kasting fremkalt av fibrio foetus og trichomono- nader	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasting, ikke mittsom	-	-	-	-	4	1	5	1	6
Hjerne-, rygg- margssjukdom- mer	-	2	1	-	17	13	14	4	12
Lammelser	-	1	1	1	25	9	17	4	16
Hudsjukdommer	-	1	-	3	59	6	56	-	38
Papillomatose	-	-	-	-	1	1	1	-	-
Svulster	-	-	-	-	1	1	2	1	-
Medfødt brokk	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Gonit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Carpit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hofteleddsluk- sasjon	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Haseleddsgalle	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre ledd-, sene- og seneskjede- lidelser	-	-	-	-	7	-	2	-	-
Benbrudd	1	1	-	-	18	10	25	4	5
Kastrasjoner	-	547	1	3	2594	-	1650	-	994
Kryptorchisme	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, abcesser m. v.	-	5	-	-	79	6	84	3	34
Klaavlidelser ...	-	-	-	-	52	-	31	-	28
Tannsjukdommer og tannfeil ...	-	-	-	-	4	-	11	2	-
Listerellose	3	3	-	-	-	-	13	9	-
Andre behandlede sjukdomstilfelle	4	4	1	1	-	29	2	60	4
 Geit.									
Kopper	-	-	-	-	90	4	178	-	24
Smittsom mun- og fotutslett hos småfe	-	-	-	-	18	2	199	-	3
Ringorm	-	-	-	-	-	-	14	-	2
Skabb	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Speddyrinfe- sjoner	-	-	-	-	-	-	3	1	-
Smittsom øyen- betennelse	-	-	-	-	-	-	14	-	-

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers-hus		Oslo	Hed-mark	Oppland	Buske-rud	Vestfold	Tele-mark	Aust-Agder
		Antall	Døde og drepte							
		Antall	Døde og drepte							
Smittsom streptokokk mastit	-	-	-	-	4	1	1	1	-	-
Andre mastiter	-	-	2	-	56	12	105	15	4	-
Spenesjukdommer	-	-	-	-	20	-	52	5	18	-
Lus	-	-	-	-	22	5	324	29	98	12
Lungeormsjuke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Ventrikkelnsnyltere	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Strongylose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Båndormsjuke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distomatose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cysticerkose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jernmangel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rakitt og bein-skjørhet	-	-	-	-	33	2	13	-	-	-
Graskrampe — fjøskrampe	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Avitaminosser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slikkesjuke, koboltmangel m. v.	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Struma, jod-mangel	-	-	-	-	21	20	3	-	-	-
Toksis hæmoglobinuri og puerperal hæmoglobinuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muskeldegenerasjoner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	-	-	33	21	-	-	1	1
Halsbetennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1
Spiserørssjukdommer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mage-tarmkatarrh — betennelse	-	-	-	-	49	18	44	10	-	-
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk	-	-	-	-	6	3	9	-	-	1
Kronisk indigestion — acetonuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forstoppelse	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-
Betennelse i larynx, trachea og bronkier	-	-	1	-	-	-	30	-	-	-
Lungefysem	-	-	-	-	-	-	27	18	-	-
Lunge- og brysthinnebetennelse	-	-	-	-	1	1	12	5	-	-
Hjertesvekkelse	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Fødselskrampe, fødselsparese (melkefeber)	-	-	-	-	4	-	2	-	-	-

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold		Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Børbetennelse ...	-	-	-	-	-	-	18	3	21	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre former av sterilitet	-	-	-	-	-	-	7	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Skjede- og bor- vrenngning	-	-	-	-	-	-	9	2	15	4	2	-	-	-	-	-	-	-
Børslyng	-	-	-	-	-	-	3	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt etterbyrd	-	-	-	-	-	-	21	1	15	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler	-	-	-	-	-	-	30	7	78	7	3	1	-	-	-	-	1	-
Misfoster	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasting, ikke smittsom	-	-	-	-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	7	-
Hjerne-, rygg- margssjukdom- mer	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-
Lammelser	-	-	-	-	-	-	1	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudsjukdommer.	-	-	-	-	-	-	31	3	38	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Medfødt brokk..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Carpit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre ledd-, sene- og sene- skjedelidelser .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrudd	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner	-	-	-	-	-	-	38	-	15	-	14	-	-	-	-	-	1	3
Kryptorchisme ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, ab- scesser m. v. .	-	-	-	-	-	-	10	2	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klauvlideler	-	-	-	-	-	-	13	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tannsjukdommer og tannfeil....	-	-	-	-	-	-	-	-	9	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Listerellose	-	-	-	-	-	-	3	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sjukdomstilfelle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svin																		
Munn- og klauv- sjuke	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom luft- veiskatarrh ...	-	-	-	-	-	-	8	-	8	1	2	-	-	-	-	10	3	-
Kopper	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smittsom munn- og fotutslett hos småfe	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm	157	-	-	-	-	-	24	-	76	-	25	-	21	-	1	-	-	-
Skabb	315	-	117	1	-	-	342	14	370	-	180	-	2	228	1	81	4	2
Akutt rausjuke..	273	10	537	24	32	-	366	33	562	39	248	21	13	104	10	4	-	-

Vest-Agder	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte	
15	20	—	318	—	31	2	—	—	21	1	204	1	1	43	—	2	48	—	20	—	45	—	2	—
10	1	77	2	72	8	12	—	52	8	57	9	9	159	20	196	16	20	49	2	43	1	4	2	2

Tabell IV.

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder	
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk	4	1	27	4	-	-	32	3	43	5
Kronisk indi- gestion — ace- tonuri	5	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Forstoppelse	37	2	43	2	3	-	55	2	68	4
Leifieforandringer av mage-tarm- traktus	1	-	5	5	-	-	22	20	23	16
Kvast, «skarpt» ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leversjukdom- mer	8	7	5	4	-	-	7	5	7	6
Bukhinnebeten- nelse	10	9	10	8	-	-	21	17	10	6
Sjukdommer i nesehulen og pneumatisk huler	1	-	2	-	-	-	7	2	34	3
Betennelse i la- rynx, trachea og bronkier ..	-	-	16	3	-	-	11	1	22	7
Lungeemfysem ..	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Lunge- og bryst- hinnebeten- nelse	59	17	235	18	6	-	87	57	76	17
Sjukdommer i hjertesekken ..	9	9	39	28	-	-	29	25	13	13
Hjertesvekkelse ..	19	4	18	6	-	-	73	70	40	29
Nyresjukdom- mer	17	14	9	8	-	-	5	5	10	7
Urinveissjukdom- mer	4	4	6	4	-	-	5	4	1	1
Fødselskrampe, fødselsparese (melkefeber) ..	33	-	51	3	3	-	70	4	181	2
Børbetennelse ..	69	4	27	1	-	-	105	8	93	10
Andre former av sterilitet	71	2	16	7	-	-	40	8	133	7
Skjede- og bør- vrengning	24	22	15	9	-	-	10	9	19	15
Børslygning	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2
Tilbakeholdt etter- byrd	5	2	8	-	-	-	9	-	14	-
Uregelmessige fødsler	89	5	124	4	-	-	198	12	279	16
Misfoster	16	16	2	1	-	-	29	20	14	8
Kasting, ikke smittsom	10	-	14	-	-	-	32	-	38	6

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Ostfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall								
	Døde og drepte								
Hjerne-, rygg- margssjukdom- mer	18	5	15	4	1	-	3	3	4
Lammelser	10	6	37	20	7	-	33	22	24
Hudsjukdommer.	203	-	132	-	38	-	449	-	333
Papillomatose ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	4	-	4	1	-	-	8	5	11
Medfødt brokk ..	700	5	808	10	3	-	740	12	1067
Gonit	1	1	-	-	-	-	2	1	-
Carpit	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Hofteleddsluk- sasjon	1	1	-	-	-	-	3	3	-
Haseleddsgalle ..	2	-	-	-	-	-	2	1	-
Andre ledd-, sene- og seneskjede- lidelser	7	-	24	2	1	-	85	7	38
Benbrudd	60	53	28	24	1	-	112	78	128
Kastrasjoner	1454	-	3716	3	69	-	5685	-	3563
Kryptorchisme ..	17	-	22	-	-	-	40	3	32
Sår, kontusjoner, fleggmoner, ab- scesser m. v...	69	4	110	7	21	-	174	9	178
Klauvlidelser ...	14	-	25	9	1	-	48	2	76
Tannsjukdommer og tannfeil....	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sjukdomstilfelle	54	11	78	15	63	-	382	82	72
Hund									
Smittsom skjede- og forhuds- betennelse	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Ringorm.....	-	-	4	-	2	-	-	-	1
Skabb	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Hársekkmidder ..	-	-	4	1	11	2	2	-	3
Blodsugende mid- der	4	-	19	-	37	-	1	-	4
Hvalpesjuke	15	4	28	5	10	1	25	4	21
Leukose	-	-	1	1	-	-	-	-	7
Leptospirose	1	-	17	-	5	2	-	-	-
Andre mastiter..	-	-	11	-	38	2	6	-	1
Lus	25	-	131	-	234	-	10	-	24
Spolormsjuke	83	-	135	-	215	-	54	-	18
Strongylose	-	-	1	-	-	-	2	-	-
Hakeormsjuke ..	-	-	2	-	11	-	5	1	-
Båndormsjuke ..	3	-	14	-	16	3	19	-	25
Jernmangel	1	-	9	3	-	-	-	-	15

Vest- Ager	Antall											Døde og drepte														
	Roga- land			Hord- land			Bergen			Sogn Fjord.	Møre og Romsd.		S.-Trøn- delag		N. Trøn- delag		Nord- land		Troms		Finn- mark					
	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte			
39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
78	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
524	20	1	153	-	-	-	-	-	-	152	4	-	981	14	-	1554	61	-	2871	14	1	104	10	-	196	-
479	175	61	2	32	-	-	21	2	26	-	28	4	83	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	6	-	4	-	-	-	21	-	1	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	26	-	
18	21	-	3	-	-	-	31	-	5	-	7	-	11	-	15	-	10	-	9	-	8	-	4	-	3	17
4	20	-	10	-	-	-	2	-	21	-	10	-	20	3	-	20	-	7	-	7	-	4	-	1	-	

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Ostfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall
Rakitt og bein- skjørhet	25	-	41	1	59	-	9	-	16
Avitaminoser....	24	-	-	-	50	-	1	-	1
Struma, jod- mangel	-	-	1	-	1	-	1	-	-
Hæmaturi	1	-	-	-	6	-	-	-	-
Forgiftning....	11	3	28	4	86	13	13	7	16
Halsbetennelse ..	18	-	39	-	132	-	15	-	6
Spiserørssjuk- dommer	15	-	-	-	-	-	1	-	-
Mage-tarmkatarrh — betennelse .	32	1	48	1	159	2	39	4	15
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk indi- gestion — ace- tonuri	1	-	8	-	18	-	1	-	-
Forstoppelse	23	-	43	-	99	-	11	-	10
Leieforandringer av mage-tarm- traktus	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Leversjukdom- mer	-	-	-	-	9	2	-	-	-
Bukhinnebeten- nelse	1	-	1	1	7	2	-	-	-
Sjukdommer i nesehulen og pneumatiskes huler	-	-	5	-	44	-	3	-	-
Betennelse i la- rynx, trachea og bronkier ...	16	1	33	-	41	-	13	-	2
Lungeemfysem ..	-	-	-	-	11	3	-	-	-
Lunge- og bryst- hinnbetennelse	4	-	20	3	38	1	10	2	3
Sjukdommer i hjertesekken ..	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Hjertesekkelse ..	-	-	1	-	9	1	1	-	-
Nyresjukdommer.	5	5	47	2	91	6	12	5	5
Urinveissjukdom- mer	5	4	16	3	35	-	8	2	-
Fødselskrampe, fødselsparese (melkefeber) ..	-	-	6	-	15	-	-	-	-
Børbtennelse ...	8	6	26	2	99	4	1	-	6
Andre former av sterilitet	-	-	2	-	4	-	4	-	-
Skjede- og bør- vrengning	-	-	-	-	-	2	1	-	-

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder	
Tilbakeholdt etterbyrd	-	-	15	-	10	-	-	-	-	1
Uregelmessige fødsler	6	1	38	1	98	2	5	1	9	2
Misfoster	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Kasting, ikke smittsom	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjerne-, rygg- margsjukdommer	3	2	3	1	25	6	-	2	1	-
Lammelser	12	8	15	3	40	5	1	1	6	3
Hudsjukdommer	77	-	329	-	818	4	87	1	67	1
Papillomatose	6	-	16	-	36	-	7	1	1	3
Svulster	11	4	67	-	127	10	18	3	11	6
Medfødt brokk	1	-	9	-	18	-	10	-	7	2
Gonit	-	-	-	-	21	4	1	1	1	-
Carpit	1	-	-	-	5	-	1	-	1	-
Hofteleddsluksjon	-	-	11	-	9	1	1	-	2	-
Haseleddsgalle	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Andre ledd-, sene- og seneskjede- lidelser	7	-	36	-	70	-	3	3	8	1
Benbrudd	9	2	33	7	55	8	10	4	12	1
Kastrasjoner	2	-	20	2	3	-	6	6	7	3
Kryptorchisme	-	-	4	-	12	-	-	-	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, ab- scesser m. v... .	134	3	265	4	1370	49	82	3	61	3
Klolidelser	16	-	10	-	33	-	6	5	2	2
Tannsjukdommer og tannfeil	8	1	35	-	129	-	4	-	5	1
Andre behandlede sjukdomstilfelle	27	-	137	1	236	2	73	2	14	1
Katt.										
Ringorm	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-
Skabb	-	-	-	-	2	1	-	-	1	-
«Kattesjuke»	-	-	-	-	-	-	-	-	26	16
Pasteurellose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skurv	-	-	3	-	8	1	-	-	-	-
Andre mastiter	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Lus	1	-	5	-	12	-	-	2	1	-
Spolormsjuke	17	-	18	-	67	1	1	-	3	1
Hakeormsjuke	-	-	1	-	4	-	-	-	-	2
Båndormsjuke	-	-	5	-	3	1	12	12	6	-
Avitaminoser	-	-	-	-	20	-	-	-	-	6

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder		
		Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	
Forgiftning	3	3	11	—	36	15	—	—	3	3	6	4	3	2	18	11	2	1
Halsbetennelse ..	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spiserørssjukdom- mer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Mage-tarm- katarrh — betennelse ..	—	—	28	12	66	30	—	—	5	4	—	—	—	—	3	1	—	—
Enzootisk mage- tarmbetennelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forstoppelse ..	4	2	12	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bukhinnebet... .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjukdommer i nesehulen og pneumatiske huler	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Betennelse i la- rynx, trachea og bronkier ..	—	—	1	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lunge- og bryst- hinnebetennelse	—	—	5	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjertesvekkelse .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyresjukdommer.	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urinveissjukdom- mer	—	—	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Børbetennelse ..	2	1	3	—	16	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uregelmessige fødsler	1	—	8	—	20	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Lammelser.....	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudsjukdommer.	7	—	14	—	44	2	—	—	—	—	—	—	1	1	1	4	1	—
Papillomatose ..	—	—	1	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulster	—	—	1	—	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Medfødt brokk..	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre ledd-, sene- og seneskjede- lidelser	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Benbrudd	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—
Kastrasjoner ..	—	—	16	—	54	—	10	—	1	—	—	14	1	5	—	—	18	—
Sår, kontusjoner, fleggmoner, ab- sesser m. v...	7	2	38	1	66	—	14	—	3	—	9	—	3	—	3	—	1	—
Klolidelser	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tannsjukdommer og tannfeil....	—	—	3	—	28	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre behandlede sjukdomstilfelle.	9	8	33	2	31	—	3	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
Fjørfe.																		
Skabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blodsgugende mid- der	—	—	12	—	—	—	100	—	—	47	2	—	—	—	—	—	—	—

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus		Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder										
		Antall	Døde og drepte																	
		Antall	Døde og drepte																	
Smittsom hønse- lammelse	-	30	30	-	60	52	130	28	17	8	20	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Leukose	273	170	387	167	-	70	61	281	63	25	25	-	-	15	2	20	20	20	10	10
Koksidiose	6733	324	1294	188	150	2195	759	2148	196	1273	143	1371	123	166	8	1290	10	10	10	10
Skurv																				
Lus	73	-	30	-	-	-	15	-	80	-	35	-	-	-	-	20	-	-	50	-
Lungeormsjuke ..	100	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolormsjuke ..	12	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strongylose	-	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Båndormsjuke ..	170	5	1	-	-	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jernmangel																				
Rakitt og bein- skjørhet	5101	-	17	-	-	100	-	27	2	32	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Avitaminosser	615	3	62	2	6	194	-	-	-	532	-	100	10	-	-	-	-	-	-	-
Koboltmangel m. v.	50	-	-	-	25	-	20	-	27	-	-	-	-	-	15	-	150	-	-	-
Forgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spiserørssjukdom- mer	-	-	8	-	-	-	-	75	-	9	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Mage-tarm- katarrh — betennelse	-	-	-	-	2	-	-	-	-	24	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forstoppelse	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leversjukdom- mer	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhinnebeten- nelse	-	-	2	2	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Betennelse i la- rynx, trachea og bronchier ..	-	-	-	-	-	-	-	24	-	11	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og bryst- hinnebetennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjukdommer i hjertesekken ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresjukdommer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrengning av kloakken	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lammelser.....	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudsjukdommer.	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medfødt brokk..	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrudd	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, ab- scesser m. v... Andre behandlede sjukdomstilfelle	1	-	10	-	10	-	-	3	-	-	7	-	-	-	3	-	-	-	-	-

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Oppland	Buske- rud	Vestfold	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall
Rev.									
Skabb	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesjuke hos pelsdyr	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trikinose	-	-	-	-	2	2	-	-	-
Speddyrinfeksjoner	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekrobacillose ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koksidiose	-	-	-	-	6	-	-	-	-
Andre mastiter ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ventrikkelsnyltre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolormsjuke ..	50	-	125	-	-	-	-	-	-
Hakeormsjuke ..	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Jernmangel	-	-	-	-	36	-	-	-	-
Rakitt og bein-skjørhet	-	-	-	-	-	4	-	-	-
Avitaminosser....	1	-	46	7	-	-	74	-	-
Forgiftning	-	-	-	-	36	2	-	-	-
Mage-tarm-katarrh — betennelse	-	-	-	-	15	4	31	1	-
Akutt indigestion, trommesjuke, vindkolikk	-	-	-	-	9	2	20	5	-
Urinveissjukdommer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børbetennelse	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Andre former av sterilitet	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Skjede- og bør-vrengning	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Hjerne, rygg-margssjukdommer	-	-	-	-	5	3	-	-	-
Lammelser	-	-	-	-	3	1	-	-	-
Hudsjukdommer	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Benbrudd	-	-	-	-	5	-	2	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, abscesser m. v. .	-	-	9	1	-	2	-	-	2
Tannsjukdommer og tannfeil	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Andre behandlede sjukdomstilfelle	-	-	-	-	-	4	-	6	1

Tabell IV. Sjukdommer hos:	Østfold		Akers- hus		Oslo		Hed- mark		Oppland		Buske- rud		Vestfold		Tele- mark		Aust- Agder		
	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		
Rein.																			
Cysticerkose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre dyr.																			
Pasteurellose ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trikinose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koksidiose	10	-	-	-	-	-	63	12	-	-	-	-	30	-	-	-	-	2	-
Smittsom øyen- betennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre mastitter .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungeormsjuke .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avitaminoser....	56	3	-	-	-	-	-	-	273	55	-	-	-	-	-	-	40	36	-
Forgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mage-tarm- katarrh — betennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	305	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Urinveissjukdom- mer	-	-	-	-	-	-	-	-	30	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børbetennelse ...	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre former av sterilitet	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasting, ikke smittsom	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjerne-, rygg- margssjukdom- mer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudsjukdommer	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	6	2	-	-	-	10	1
Svulster	-	-	-	-	-	2	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sår, kontusjoner, fleggmoner, ab- scesser m. v...	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sjukdomstilfelle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-

Tabell V. Antall autoriserte veterinærer i Norge i 1953.
(Nombre de vétérinaires diplômés en 1953.)

Fylke (Département)	Autoriserte veterinærer (Vétérinaires diplômés)	Derav (Dont)		
		Distrikts- veterinærer ¹⁾ (Vétérinaires délégués)	I andre stillinger el. privat prakt. <i>D'autres vétérinaires exerçants</i>	Ikke praktiserende ²⁾ (non exerçants)
Østfold	30	7	20	3
Akershus.....	40	11	23	6
Oslo	73	2	64	7
Hedmark	47	19	21	7
Oppland	40	16	18	6
Buskerud	31	11	13	7
Vestfold	17	5	9	3
Telemark	20	10	8	2
Aust-Agder.....	12	4	4	4
Vest-Agder	8	4	4	-
Rogaland	29	7	20	2
Hordaland	17	8	7	2
Bergen	6	1	3	2
Sogn og Fjordane.....	15	9	4	2
Møre og Romsdal.....	27	13	11	3
Sør-Trøndelag	31	14	12	5
Nord-Trøndelag	21	10	8	3
Nordland	16	13	-	3
Troms	13	8	5	-
Finnmark	6	6	-	-
Utenlands	15	-	-	-
Riket (le royaume) 1953...	514	178	254	67
—»— 1952...	502	178	245	63
—»— 1951...	476	171	229	62
—»— 1950...	469	169	223	60
—»— 1949...	460	168	216	59
—»— 1948...	435	164	208	48
—»— 1947...	411	163	190	43
—»— 1946...	411	163	191	42
—»— 1945...	434	163	210	45
—»— 1944...	431	165	191	44
—»— 1943...	432	163	209	39
—»— 1942...	422	162	206	39
—»— 1941...	411	161	206	30
—»— 1940...	399	161	201	23
—»— 1939...	392	161	194	23
—»— 1938...	386	159	187	26
—»— 1937...	381	156	187	23
—»— 1936...	377	157	180	25
—»— 1935...	375	157	176	24
—»— 1934...	366	156	170	22
—»— 1933...	353	157	156	24
—»— 1932...	341	158	145	22
—»— 1931...	324	159	125	25
—»— 1930...	299	159	105	24
—»— 1925...	257	157	78	13
—»— 1920...	248	145	81	13
—»— 1915...	246	137	88	9
—»— 1910...	234	130	85	7
—»— 1905...	199	108	83	4
—»— 1900...	148	84	53	6
—»— 1895...	133	69	46	13

¹⁾ Herunder fylkesveterinærer og politiveterinærer. ²⁾ Herunder pensjonerte.

Utførsel og innførsel av levende dyr 1952.

U t f ø r s e l :

Ifølge Norges offisielle statistikk er det i året 1952 utført følgende levende dyr: 50 storfe, 104 hester, 6 hunder, 3 sauер, 13 isbjørn, 4 kaniner, 4 bever, 331 andre dyr og 11 550 kg fiskeyngel.

I n n f ø r s e l :

I henhold til kgl. plakat av 7 november 1930 er det forbudt å innføre hit til landet levende pattedyr og fugler fra andre land. Alle som ønsker å innføre hit til landet fra utlandet sådanne dyr, må derfor på forhånd i hvert enkelt tilfelle innsende til Landbruksdepartementet eller Veterinærdirektoratet søknad om dispensasjon fra ovennevnte innførselsforbud.

I løpet av 1952 er på ovennevnte måte — ifølge Norges offisielle statistikk — innført følgende antall levende dyr: 4 storfe, 44 hester, 28 høns, 4 kalkuner og fasaner 450 mink.

På Statens Karantenestasjon på Marøya ved Stavanger har det i 1952 stått 7 svin i karantene. Disse svin var innført fra England i 1951.

**Bevilgninger til Det sivile veterinærvesen for budsjettermenin
1 juli 1952—30 juni 1953.**

A. Utgifter:

Kap. 681. Statsveterinær og veterinærinspektører:

1. Lønninger.....	kr.	41 200
2. Reiseutgifter	»	22 000
3. Laboratorier	»	10 000
		kr. 73 200

Kap. 682. Tilskott til distriktsveterinærer:

1. Lønninger.....	kr.	1 142 300
2. Reiseutgifter	»	260 000
		» 1 402 300

Kap. 683. Norges Veterinærhøgskole (jfr. 2581):

1. Lønninger.....	kr.	1 135 900
2. Kontorutgifter	»	25 000
3. Stipendier og utforder.....	»	22 500
4. Bygninger, kan overføres	»	580 000
5. Lys, varme og reinhold	»	272 000
6. Institutter, klinikker og samlinger, kan overføres ..	»	659 000
7. Forsøksgården for pelsdyr på Dal i Asker	»	80 000
8. Ymse	»	20 000
		» 2 794 400

Kap. 684. Veterinærinstituttet (jfr. kap. 2582):

1. Lønninger.....	kr.	217 900
2. Kontorutgifter	»	25 500
3. Reiseutgifter	»	3 000
4. Bygninger	»	47 000
5. Lys, varme og reinhold	»	60 000
6. Laboratorier	»	352 000
7. Ymse	»	4 000
		» 709 400

Kap. 685. Rådgjelder mot ymse husdrysksykmømer, kan overføres » 656 400

Kap. 686. Andre veterinærformål (jfr. kap. 2583):

1. Karantenestasjoner, overførbar (jfr. kap. 2583,1)	kr.	1 500
2. Tilskott til «Norsk Veterinærtidsskrift».....	»	1 500
3. Kurs for veterinærer	»	20 000
4. Stipendier for veterinærer	»	10 000
5. Veterinærmedisinsk rettsråd (jfr. kap. 2583,2)	»	11 000
6. Tilskott til distriktsbeslagsmeder	»	30 000
7. Ymse	»	35 000
		» 109 000

kr. 5 744 700

B. Inntekter:

Kap. 2581. Norges Veterinærhøgskole (jfr. kap. 683).....	kr.	200 000
» 2582. Veterinærinstituttet (jfr. kap. 684).....	»	200 000
» 2583. Andre veterinærformål (jfr. kap. 686,1 og 5):		
1. Karantenestasjoner (jfr. kap. 686,1)	kr.	300
2. Veterinærmedisinsk rettsråd (jfr. kap. 686,5)	»	7 000
		» 7 300
Tilsammen	kr.	407 300

II.

Den offentlige kjøttskontrollen 1952.

Alminnelig oversikt.

For den offentlige kjøttskontrollen gjelder lov nr. 1 av 9 februar 1940 om offentlige godkjente slakthus, offentlig kjøttskontroll m. v. som trådte i kraft 1 august 1945, jfr. også kgl. res. av 6 mai 1949 om regler for kontroll, merking, omsetting m. v. av ferskt hvalkjøtt, forskrifter av 3 mai 1946 om offentlig kjøttskontroll og om innførsel av kjøtt, flesk m. v., rundskriv av 29 mai 1946 om omsetting av ferskt kjøtt m. v. stemplet II klasse, jfr. instruks av 9 juni 1942, Veterinærdirektørens rundskriv av 8 juli 1946, forskrifter om trikinose av 3 november 1948 og Veterinærdirektørens instruks om bekjempelse av trikinose og trikinkontroll av 8 november 1948.

Det er offentlig kjøttskontroll i følgende byer: Arendal, Bergen, Bodø, Brevik, Brønnøysund, Drammen, Drøbak, Egersund, Fredrikstad Ø., Fredrikstad V., Gjøvik, Halden, Hamar, Hammerfest, Harstad, Haugesund, Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kongsvinger, Kragerø, Kristiansand S., Kristiansund N., Larvik, Lillehammer, Lillestrøm, Mandal, Molde, Mosjøen, Moss, Namsos, Narvik, Notodden, Oslo, Porsgrunn, Risør, Sandefjord, Sandnes, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Steinkjer, Tromsø, Trondheim, Tønsberg, Ålesund, og herredene Askim, Eidskog, Eina, Elverum, Fauske, Kyrkjebø, Odda, Ringebu, Spydeberg, Stange, Stranda, Sunndal, Surnadal, Tinn, Vang H., V. Toten, Voss og Ås.

Det er offentlige slakthus i Bergen, Drammen, Egersund, Eina, Halden, Harstad, Haugesund, Kristiansund N., Lillehammer, Oslo, Sandnes, Stavanger, Stranda, Sunndalsøra, Trondheim og Voss. Av de nevnte offentlige slakthus er følgende også godkjent som eksportslakterier: Harstad, Namsos, Stavanger, Stranda, Trondheim og Fellesslakteriet A/S, Oslo.

I Regler for innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander — heri innbefattet innførsel av kjøtt og flesk — ble Plakat av 7. november 1930 forandret ved skriv fra Landbruksdepartementet av 6. juli 1951. Etter denne forandring er det bare saltede tarmer som kan innføres.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersøkte antall dyreskrotter (i hele tall) stiller seg således:

	Storfe	Hester	Svin	Sau og geit	Kalver	Andre dyr (Hvalkjøtt m.v.) Kg
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321	—
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204	—
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282	—
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855	—
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390	—
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908	—
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288	—
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327	—
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552	—
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933	—
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710	—
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542	—
1920	179 931	7 353	91 176	272 533	173 051	—
1921	172 122	9 775	102 220	306 182	214 493	—
1922	188 565	9 424	99 339	302 848	211 473	—
1923	196 371	9 625	135 135	327 341	228 181	—
1924	180 804	11 520	139 126	303 303	236 063	—
1925	154 967	8 950	121 666	286 779	208 431	—
1926	170 571	5 349	165 465	318 295	205 315	—
1927	174 588	5 243	220 055	313 055	213 492	—
1928	188 819	5 894	191 736	356 913	234 031	—
1929	184 340	6 434	201 263	335 634	225 009	—
1930	171 277	5 605	258 960	312 998	206 037	—
1931	168 488	3 725	315 304	364 082	201 635	—
1932	189 483	3 358	281 591	384 234	221 787	—
1933	197 972	4 188	318 954	403 218	233 392	—
1934	172 466	4 622	362 524	354 189	218 372	—
1935	176 631	4 781	328 354	358 170	228 810	—
1936	195 305	4 681	307 611	367 384	229 199	—
1937	180 925	4 837	330 530	343 225	228 560	—
1938	173 684	4 782	337 317	357 605	230 993	—
1939	197 045	5 779	320 164	370 539	261 155	—
1940	225 578	9 657	211 103	262 581	234 865	—
1941	71 574	5 149	48 181	52 024	64 867	—
1942	77 794	5 757	18 782	54 927	92 794	—
1943	64 453	5 224	5 087	46 806	111 530	—
1944	47 752	4 910	7 736	69 249	118 709	—
1945	54 656	13 564	11 068	107 626	108 296	—
1946	126 747	16 986	28 421	237 175	178 313	—
1947	164 844	12 991	86 449	294 248	203 191	—
1948	109 819	8 610	55 351	193 953	174 904	4 013 517
1949	126 596	6 516	202 773	376 783	188 467	5 446 936
1950	163 276	5 320	476 691	327 574	181 495	3 247 133
1951	239 696	9 588	293 523	437 704	195 565	3 611 334
1952	185 127	8 495	331 083	399 589	191 100	2 343 296

På de følgende tabeller vil finnes sammendratt de tabellariske betrøninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (antall kjøttskrotter) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året.

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttskrotter, som er stemplet med 2. klassenes stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttskrotter, vekten av de konfiskerte slakt samt vekten av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de i offentlige slaktehus kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde ferskt slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir det samlede antall kjøttskrotter som er etterbesiktiget ved de forskjellige kontrollstasjoner. Tallene i tabell F kommer i tillegg til de oppførte tall i tabell E.

Tabell G angir de vesentligste årsaker til 2. klassenes stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell H vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte oppdelte kjøtt, det såkalte tønnekjøtt (jfr. ovennevnte lov av 9 februar 1940).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikstad, Harstad, Haugesund, Horten, Kristiansand, Oslo, Porsgrunn, Sandnes, Skien, Stavanger, Trondheim og Tønsberg.

Tabell A. Antall av slakt som i 1952 er undersøkt på kontrollstasjonene.
(Nombre de viandes de boucherie examinées aux bureaux de contrôle en 1952.)

Kommune	I alt undersøkt							
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr Kg
Arendal	928	43	1 082	1 472	7	1 076	255	2 483
Askim	578	14	1 371	45	—	971	20	—
Bergen	11 044	478	18 559	41 075	1 023	23 532	1 093	33 650
Bodø	2 598	74	956	3 348	83	1 066	910	114 631
Brevik	33	1	66	7	—	21	2	—
Brønsund	303	3	74	328	—	162	2	470
Drammen	1 928	199	1 555	12 325	166	3 513	614	5 817
Droebal	245	9	641	9	—	248	4	360
Egersund	21	1	54	9	—	98	—	—
Eidskog	333	19	214	148	—	309	33	—
Eina	62	5	211	172	3	80	—	—
Elverum	819	35	1 560	673	44	440	68	1 790
Fauske	1 335	36	39	2 493	89	602	20	400
Fellesslakteriet	—	—	—	—	—	—	—	—
Fredrikstad Ø.	380	11	922	17	—	1 279	—	—
Fredrikstad V.	1 188	71	1 759	1 462	108	1 461	255	27 376
Gjøvik	2 258	101	3 142	2 974	32	1 430	14	2 380
Halden	106	22	266	97	—	1 761	192	—
Hamar	2 870	171	23 227	3 406	2	2 366	24	5 046
Hammerfest	439	1	26	477	6	420	37	169 971
Harstad	2 724	152	268	2 564	156	2 883	895	9 795
Haugesund	824	58	3 312	6 257	266	916	65	—
Holmestrand	193	3	265	16	—	436	34	—
Horten	786	78	2 625	399	6	607	28	9 012
Hønefoss	986	110	876	1 180	66	738	51	9 017
Kongsberg	1 087	54	527	616	61	889	91	643
Kongsvinger	741	60	1 035	820	—	488	841	—
Kragerø	320	35	322	723	10	406	206	21 000
Kristiansand S.	2 428	136	3 956	6 251	28	2 829	1 516	8 370
Kristiansund N.	1 551	41	1 626	4 046	46	2 171	174	440 660
Kykkjebø	294	4	162	485	50	375	7	130
Larvik	1 033	36	1 820	523	17	690	137	405
Lillehammer	378	36	1 442	3 836	1 180	3 396	324	17 371
Lillestrøm	170	2	440	24	—	463	17	—
Mandal	676	40	719	1 065	—	2 050	88	800
Molde	515	19	530	877	15	1 763	40	—
Mosjøen	3 252	93	327	2 346	130	1 619	982	27 075
Moss	598	47	2 488	770	—	1 276	95	6 820
Namsos	3 028	94	870	4 720	32	1 323	99	9 785
Narvik	2 408	92	71	2 064	69	1 246	32	6 481
Notodden	539	6	653	804	18	506	159	—
Odda	573	25	572	2 026	153	969	65	—
Oslo	11 644	828	20 950	67 988	9 478	14 475	4 571	706 464
Porsgrunn	921	89	1 365	735	14	1 205	90	3 773
Ringebu	640	64	1 628	1 141	—	821	28	394
Risør	309	24	151	253	3	244	251	—
Sandefjord	1 432	80	4 232	70	—	632	5	160
Sandnes	112	7	447	306	53	1 071	4	—
Sarpsborg	1 065	70	2 971	124	2	1 409	174	1 215
Skien	3 198	181	4 878	3 933	130	3 384	20	1 160
Spydeberg	387	28	1 052	18	—	622	59	1
Stange	426	37	383	129	2	150	—	180
Stavanger	1 695	27	2 929	3 443	9	2 747	—	49 463
Steinkjer	3 716	161	3 290	4 851	214	4 105	27	3 188
Stranda	740	143	597	563	558	506	1	—
Sunndal	1 095	68	455	1 907	25	907	9	241
Surnadal	1 172	34	537	2 430	1	1 159	7	230
Tinn	627	19	601	900	89	484	184	2 823
Tromsø	3 827	121	48	3 588	179	4 105	222	378 192
Trondheim	10 886	423	10 021	35 322	1 076	13 586	629	94 148
Tønsberg	2 161	104	6 155	6 288	25	2 016	33	58 032
Vang H.	890	97	4 176	813	83	930	3	2 469
Vestre Toten	957	55	1 438	524	—	423	6	1 230
Voss	867	72	325	3 340	473	576	70	6 080
Ålesund	3 047	32	1 164	2 148	403	2 624	184	96 656
Ås	380	11	699	33	—	539	31	19
I alt (total)	104 826	5 290	151 320	254 386	16 751	127 594	16 100	2 337 856

Tabell B.

Antall av slakt som i 1952 er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene.
(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe.)

Kommune	I alt undersøkt							
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr Kg
Arendal	2	-	-	-	-	-	-	-
Askim	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	49	2	-	43	-	-	8	1
Bodø	9	1	1	22	4	-	5	-
Brevik	-	-	-	-	-	-	-	-
Brønnøysund	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	9	-	82	-	-	-	-	-
Drøbak	-	-	4	-	-	-	-	-
Egersund	-	-	12	-	-	-	-	-
Eidskog	-	-	-	-	-	-	-	-
Eina	1	-	7	1	-	-	-	-
Elverum	4	-	6	-	-	-	-	-
Fauske	3	1	1	12	5	-	2	-
Fellesslakteriet	1	-	204	-	-	-	-	-
Fredrikstad Ø.	-	-	1	-	-	-	-	-
Fredrikstad V.	2	10	20	-	-	-	-	-
Gjøvik	5	-	33	8	3	-	-	-
Halden	15	2	34	-	-	-	-	-
Hamar	8	-	1	-	-	-	-	-
Hammerfest	-	-	1	-	-	-	-	-
Harstad	11	-	-	-	-	-	-	-
Haugesund	12	1	7	12	2	-	21	-
Holmestrand	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten	-	-	8	-	-	-	-	-
Hønefoss	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsvinger	14	-	12	1	-	-	1	-
Kragerø	-	-	1	-	-	-	-	-
Kristiansand S.	-	-	8	-	-	-	-	-
Kristiansund N.	18	-	23	41	-	27	-	-
Kyrkjebø	1	-	3	-	1	-	1	-
Larvik	5	-	10	3	-	-	4	-
Lillehammer	10	1	91	14	16	-	22	-
Lillestrøm	-	-	-	-	-	-	-	-
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	-
Molde	-	-	-	-	-	-	-	-
Mosjøen	11	2	-	16	-	-	10	-
Moss	-	-	-	-	-	-	-	-
Namsos	25	-	-	47	-	-	1	80
Narvik	-	-	2	-	-	-	-	-
Notodden	-	-	2	-	-	-	-	-
Odda	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	56	10	431	7	-	-	-	-
Porsgrunn	-	-	7	-	-	-	-	-
Ringebu	1	-	3	1	-	-	-	-
Riser	4	-	3	-	-	-	-	-
Sandefjord	1	-	8	-	-	-	-	-
Sandnes	6	-	71	4	1	-	9	-
Sarpsborg	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	-	-	9	-	-	-	-	-
Spydeberg	-	-	12	-	-	-	-	-
Stange	7	-	3	-	-	-	-	-
Stavanger	-	-	184	52	-	-	-	-
Steinkjer	46	-	19	33	1	-	50	-
Stranda	-	-	2	-	-	-	-	-
Sunddal	5	2	-	6	-	-	13	1
Surnadal	-	-	-	-	-	-	-	-
Tinn	-	-	-	-	-	-	-	-
Tromsø	9	2	-	39	-	-	4	2
Trondheim	294	3	468	594	13	-	93	22
Tønsberg	4	-	23	-	-	-	-	-
Vang H.	27	8	42	1	-	-	5	-
Vestre Toten	2	-	8	-	-	-	-	-
Voss	-	-	6	-	-	-	-	-
Ålesund	-	-	7	1	-	-	-	-
Ås	1	-	3	-	-	-	-	-
I alt (total)	678	54	1 875	965	46	276	9	102

Tabell C.

Antall av slakt som i 1952 er kassert på kontrollstasjonene.
(Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle).

Kommune	I alt kassert									Vekt i kilo- gram av kas- sette kjøtt- skrotter	Vekt i kilo- gram av avfall og organer	
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spe- kalv	Gjø- kalv	Andre dyr				
Arendal	2	-	3	5	-	1	1	-	656	752		
Askim	1	-	3	-	-	8	-	-	568	411		
Bergen	32	2	28	116	10	265	13	-	10 922	8 456		
Bodø	3	4	1	3	-	-	1	-	1 486	-		
Brevik	8	1	3	-	-	-	3	-	-	159	85	
Brønnøysund	28	-	1	7	-	-	2	-	-	7 439	6 505	
Drammen	31	-	42	39	1	32	-	-	-	-	-	
Drøbak	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
Egersund	10	1	27	6	-	14	-	-	3 805	2 910		
Eidskog	3	-	1	2	-	3	-	-	481	382		
Eina	1	-	5	-	-	4	-	-	469	1 150		
Elverum	5	-	11	6	2	6	-	136	1 599	1 207		
Fauske	-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	
Fellesslakteriet	29	-	216	19	-	52	-	-	15 842	28 317		
Fredrikstad Ø	2	-	1	-	-	2	-	-	408	353		
Fredrikstad V	8	1	6	-	-	11	-	-	2 729	8 210		
Gjøvik	20	1	22	15	1	27	-	-	5 402	3 187		
Halden	24	2	8	-	-	19	-	-	691	6 770		
Hamar	5	-	37	3	-	15	-	-	2 684	8 677		
Hammerfest	3	-	1	5	-	3	2	11,5	557	158		
Harstad	11	2	2	37	1	49	3	-	3 207	2 017		
Haugesund	5	-	21	11	-	19	2	-	3 151	5 258		
Holmestrand	1	-	2	-	-	-	-	-	340	170		
Horten	6	-	-	5	-	4	-	-	1 494	1 065		
Hønefoss	4	1	33	4	2	9	-	-	869	1 002		
Kongsberg	2	2	7	-	-	-	-	-	1 667	106		
Kongsvinger	9	3	9	6	-	8	-	2 645	-	-		
Kragerø	1	1	-	-	-	-	-	-	331	302		
Kristiansand S	15	-	7	11	11	16	-	7 175	2 670	443		
Kristiansund N	12	2	2	6	-	8	-	3 012	1 885	2 579		
Kjyrkjebø	2	-	-	1	1	2	-	-	267	111		
Larvik	2	1	-	-	-	4	-	-	543	248		
Lillehammer	4	-	16	19	21	24	1	-	1 937	3 470		
Lillestrøm	1	-	-	-	-	5	-	-	343	-		
Mandal	2	-	3	4	-	4	-	-	1	895	1 016	
Molde	13	-	3	9	-	11	-	-	2 472	37		
Mosjøen	7	-	2	-	14	20	-	221	428	5 423		
Moss	1	-	7	-	-	18	-	-	871	2 121		
Namsos	13	1	11	27	-	31	-	600	3 669	2 359		
Narvik	5	-	1	19	-	17	-	-	976	1 187		
Notodden	3	-	4	6	1	1	-	-	658	363		
Odda	3	-	-	-	-	-	1	-	424	318		
Oslo	82	15	340	135	124	198	11	129	38 095	75 896		
Porsgrunn	6	-	2	-	1	2	1	100	1 148	1 169		
Ringebu	7	1	2	4	5	4	-	320	1 132	506		
Risør	1	-	-	-	-	-	-	-	153	16		
Sandefjord	7	1	15	1	-	9	-	-	2 162	645		
Sandnes	9	-	30	17	-	22	-	-	3 611	5 229		
Særpsborg	9	-	2	-	-	13	-	-	2 762	789		
Skien	10	1	12	4	-	2	-	-	3 174	2 659		
Spydeberg	9	1	6	-	-	10	-	9,5	765	632		
Stange	2	-	-	-	-	12	-	-	-	-		
Stavanger	8	1	93	30	-	33	1	-	11 514	20 135		
Steinkjer	23	1	4	14	3	23	-	589	5 214	6 855		
Stranda	7	1	4	6	3	3	-	-	1 391	376		
Sunddal	-	1	3	3	6	11	-	210	1 080	1 638		
Surnadal	-	-	1	8	-	10	-	60	425	5 782		
Tinn	6	-	2	7	-	3	-	100	1 079	530		
Tromsø	19	-	1	19	2	51	4	-	3 695	528		
Trondheim	108	11	39	187	53	146	1	920	23 854	56 029		
Tønsberg	15	-	5	-	-	6	-	-	3 268	3 800		
Vang H	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-		
Vestre Toten	2	-	3	-	-	3	-	-	421	1 997		
Voss	3	1	-	7	4	5	2	-	990	1 469		
Ålesund	12	1	2	21	1	15	5	-	2 453	2 820		
Ås	2	-	1	-	-	5	-	17	511	754		
I alt (total)	684	61	1 093	852	268	1 311	48	16256	193 891	297 479		

Tabell D. Antall av slakt som i 1952 er undersøkt i de offentlige slaktehus.

Kommune	I alt kontrollert								2n en		
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spe-kaly	Gjø-kaly	Andre dyr	Storfe	Hest	Svin
Arendal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Askim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	13 808	342	5 470	6 564	194	185	-	3 750	2	1	-
Bodø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brevik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bronnøy sund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	4 810	265	11 076	2 170	41	846	7	1 446	4	-	63
Drobak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egersund	1 111	52	12 600	24 811	17	3 527	58	-	-	1	12
Eidskog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eina	613	51	598	1 125	1	120	-	-	1	-	-
Elverum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fauske	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fellesslakteriet	13 927	586	33 270	6 006	57	8 060	718	-	1	-	204
Fredrikstad Ø.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikstad V.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjovik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Halden	4 539	254	7 920	269	1	2 993	161	-	13	1	34
Hamar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hammerfest	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Harstad	2 300	101	144	1 197	144	148	316	-	2	-	-
Haugesund	1 874	55	5 467	8 490	32	4 218	205	-	1	-	7
Holmestrand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hønefoss	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsvinger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kragerø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand S.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansund N.	937	24	-	96	-	2	-	-	1	-	-
Kyrkjebø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Larvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lillehammer	3 167	92	8 180	5 155	92	165	22	-	5	-	67
Lillestrøm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Molde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mosjøen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Namsos	1 218	35	105	2 191	31	75	4	-	2	-	-
Narvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Notodden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	10 073	520	44 083	8 307	58	1 622	1 059	-	1	2	229
Porsgrunn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringebu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Risør	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandnes	3 169	119	17 136	21 506	49	8 234	-	-	6	-	70
Sarpsborg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spydeberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stange	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stavanger	5 119	321	25 360	28 835	162	12 490	-	-	-	-	177
Steinkjer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stranda	23	3	101	8	-	-	-	-	-	-	-
Sunndal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Surnadal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tinn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tromsø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trondheim	12 994	305	7 563	7 337	289	899	434	70	34	1	14
Tønsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vang H.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vestre Toten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voss	318	74	258	1 215	489	703	48	174	-	-	3
Alesund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ås	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt (total) .	80 000	3 199	179 331	125 282	1 657	44 287	3 032	5 440	73	6	1 009

(Nombre de viandes de boucherie examinees aux abattoire public.)

K l a s s e					K a s s e r t								Vekt i kilo-gram av kasserte kjett-skrotter	Vekt i kilo-gram av avfall og organer
Sau	Geit	Spek-kalv	Gjø-kalv	And-re dyr	Stor-fe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spek-kalv	Gjø-kalv	And-re dyr		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	3	1	-	-	5	-	-	-	512	7 019
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	12	-	31	1	-	3	-	-	3 403	4 938
-	-	-	-	-	9	1	26	5	-	9	-	-	3 485	2 896
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 066
-	-	-	-	-	29	-	216	19	-	52	-	-	15 842	28 317
-	-	-	-	-	20	2	6	-	-	12	-	-	636	6 602
2	2	19	-	-	1	-	-	2	-	7	1	-	132	426
-	-	-	-	-	2	-	5	2	-	-	-	-	876	5 258
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	3	-	-	1	-	4	3	4	1	-	-	260	1 481
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	80	-	-	-	-	1	-	-	-	-	517	2 718
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	4	3	181	6	-	15	-	-	8 699	46 527
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	8	-	-	9	-	25	14	-	15	-	-	3 178	5 124
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52	-	-	-	-	5	1	76	26	-	27	1	-	8 886	20 045
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	1	-	-	-	5	1	10	4	4	5	-	-	2 261	29 848
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	2	1	-	6	2	5	1	-	812	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
143	4	30	-	80	102	11	580	94	10	151	3	-	49 507	163 203

Tabell E. Sammendrag av alt i året 1952 kontrollert ferskt slaktekjøtt.

Kommune	I alt kontrollert								2 n en		
	Storf	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	Stor-	Hest	Svin
Arendal	928	43	1 082	1 479	7	1 076	255	Kg 2 483	2	-	-
Askim	578	14	1 371	45	-	971	20	-	-	-	-
Bergen	24 852	820	24 029	47 639	1 217	23 717	1 093	37 400	49	2	-
Bodø	2 598	74	956	3 348	83	1 066	910	114 631	9	1	1
Brevik	33	1	66	-	-	21	-	-	-	-	-
Brønnøysund	303	3	74	328	-	162	2	470	-	-	-
Drammen	6 738	464	12 631	14 495	207	4 359	621	7 263	9	-	82
Drobak	245	9	641	9	-	248	4	360	-	-	4
Egersund	1 132	53	12 654	24 820	17	3 625	59	-	-	1	12
Eidskog	333	19	214	148	-	309	33	-	-	-	-
Eina	675	56	809	1 297	4	200	-	-	1	-	7
Elverum	819	35	1 560	673	44	440	68	1 790	4	-	6
Fauske	1 335	36	39	2 493	89	602	20	400	3	1	1
Fellesslakteriet	13 987	586	33 468	6 596	86	8 060	723	-	1	-	204
Fredrikstad Ø.	380	11	922	17	-	1 279	-	-	-	-	1
Fredrikstad	1 188	71	1 759	1 462	108	1 461	255	27 376	2	10	20
Gjøvik	2 258	101	3 142	2 974	32	1 430	14	2 380	5	-	33
Halden	4 645	276	8 186	366	1	4 754	353	-	15	2	34
Hamar	2 870	171	23 227	3 406	2	2 366	24	5 046	8	-	1
Hammerfest	439	1	26	477	6	420	37	169 971	-	-	1
Harstad	5 024	253	412	3 761	300	3 031	1 211	9 795	11	-	-
Haugesund	2 698	113	8 779	14 747	298	5 134	270	-	12	1	7
Holmestrand	193	3	265	16	-	436	34	-	-	-	-
Horten	801	80	2 628	399	6	617	28	9 012	-	-	8
Hønefoss	986	110	876	1 180	66	738	51	9 017	8	2	6
Kongsberg	1 087	54	527	616	61	889	91	643	-	-	-
Kongsvinger	741	60	1 035	820	-	488	841	-	14	-	12
Kragerø	320	35	339	723	10	406	206	21 000	-	-	1
Kristiansand S.	2 428	136	3 956	6 251	28	2 829	1 516	8 370	-	-	8
Kristiansund N.	2 488	65	1 626	4 142	46	2 173	174	440 660	19	-	23
Kyrkjebø	294	4	162	485	50	375	7	130	1	-	3
Larvik	1 033	36	1 820	523	17	690	137	405	5	-	10
Lillehammer	3 545	128	9 622	8 991	1 272	3 561	346	17 371	10	1	91
Lillestrøm	170	2	440	24	-	463	17	-	-	-	-
Mandal	676	40	719	1 065	-	2 050	88	800	-	-	-
Molde	515	19	530	877	15	1 763	40	-	-	-	-
Mosjøen	3 252	93	327	2 346	130	1 619	982	27 075	10	2	-
Moss	872	51	2 893	2 242	14	1 291	95	6 820	-	-	-
Namsos	4 246	129	975	6 911	63	1 398	103	9 785	25	-	-
Narvik	2 408	92	71	2 064	69	1 246	32	6 481	-	-	2
Notodden	539	6	653	804	18	506	159	-	-	-	2
Odda	573	25	572	2 026	153	969	65	-	-	-	-
Oslo	21 717	1 348	65 033	76 295	9 536	16 097	5 633	706 464	56	10	431
Porsgrunn	921	89	1 365	735	14	1 205	90	3 773	-	-	7
Ringebu	640	64	1 628	1 141	39	821	28	394	1	-	3
Risør	309	24	151	253	3	244	251	-	4	-	3
Sandefjord	1 432	80	4 232	70	-	632	5	160	1	8	-
Sandnes	3 281	126	17 583	21 812	102	9 305	-	-	6	-	71
Sarpsborg	1 065	70	2 971	124	2	1 409	174	1 215	-	-	-
Skien	3 198	181	4 878	3 933	130	3 384	20	1 160	-	-	9
Spydeberg	387	28	1 052	18	-	622	59	1	-	-	12
Stange	426	37	383	129	2	150	-	180	7	-	3
Stavanger	6 814	348	28 289	32 278	171	15 237	-	49 463	-	-	184
Steinkjer	3 716	161	3 290	4 851	214	4 105	27	3 188	46	-	19
Stranda	763	146	698	571	558	506	1	-	-	-	2
Sunddal	1 102	68	462	1 927	32	969	9	241	5	2	-
Surnadal	1 172	34	537	2 430	1	1 159	7	230	-	-	-
Tinn	627	19	601	900	89	484	184	2 823	-	-	-
Tromsø	3 827	121	48	3 588	179	4 105	222	378 192	9	2	-
Trondheim	23 880	728	17 584	42 659	1 365	14 485	1 063	94 218	294	3	468
Tønsberg	2 161	104	6 155	6 288	25	2 016	33	58 032	4	-	23
Vang H.	890	97	4 176	813	83	930	3	2 469	27	8	42
Vestre Toten	957	55	1 438	524	-	423	6	1 230	2	-	8
Voss	1 185	146	583	4 555	962	1 279	118	6 254	-	-	6
Alesund	3 047	32	1 164	2 148	403	2 624	184	96 656	-	-	7
Ås	385	11	699	33	-	539	31	19	1	-	3
I alt (total)	185 127	8 495	331 083	381 160	18 429	171 968	19 132	2 343 296	685	56	1 881

(Tableau récapitulatif du nombre de viandes examinées en 1952.)

klasse					Kassert								Vekt i kilo-gram av kasserte kjøtt-skrotter	Vekt i kilo-gram av av-fall og organer
Sau	Geit	Spe-kalv	Gjø-kalv	And-re dyr	Stor-fe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spe-kalv	Gjø-kalv	And-re dyr	kg	kg
-	-	-	-	-	2	-	3	5	-	1	1	-	656	752
-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	8	-	-	568	411
43	8	1	-	-	32	2	28	116	10	265	13	-	10 922	8 456
22	4	5	-	-	3	4	1	3	-	1	-	-	-	1 486
-	-	-	-	-	8	1	3	-	-	2	-	-	159	85
-	-	-	-	-	28	-	1	7	-	-	-	-	7 440	6 506
-	-	-	-	-	31	-	42	39	1	32	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	3	-	1	2	-	-	3	-	481	382
1	-	-	-	-	1	-	5	-	-	4	-	-	469	1 150
-	-	-	-	-	5	-	11	6	2	6	-	136	1 600	1 208
12	5	2	2	-	-	-	-	3	1	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	29	-	216	19	-	52	-	-	15 843	28 318
-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	2	-	-	408	353
8	3	-	-	-	8	1	6	-	-	11	-	-	2 729	8 211
-	-	-	-	-	20	1	22	15	1	27	-	-	5 402	3 187
-	-	-	-	-	24	2	8	-	-	19	-	-	691	6 770
-	-	-	-	-	5	-	37	3	-	15	-	-	2 685	8 678
-	-	-	-	-	3	-	1	5	-	3	2	12	558	159
12	2	21	-	-	11	2	2	37	1	49	3	-	3 208	2 018
-	-	-	-	-	5	-	21	11	-	19	2	-	3 151	5 250
-	-	-	-	-	6	-	5	-	-	4	-	-	340	170
1	-	1	-	-	4	1	3	4	2	9	-	-	1 494	1 065
-	-	-	-	-	2	2	7	-	-	-	-	-	870	1 002
1	-	1	-	-	9	3	9	6	-	8	2 645	-	1 667	106
-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	331	-
-	-	-	-	-	15	-	7	11	11	16	-	-	7 175	2 670
41	27	-	-	-	12	2	2	6	-	8	-	3 012	1 885	2 579
7	1	1	1	-	2	-	-	1	1	2	-	-	267	111
3	4	-	-	-	2	1	-	-	-	4	-	-	543	248
14	16	22	-	-	4	-	16	19	21	24	1	-	1 937	3 470
-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	5	-	-	343	-
-	-	-	-	-	2	-	3	4	-	4	-	1	895	1 016
-	-	-	-	-	13	-	3	9	-	11	-	-	2 472	37
16	-	10	-	-	7	-	2	-	14	20	-	221	4 287	5 423
-	-	-	-	-	1	-	7	-	-	18	-	-	871	2 121
47	1	-	80	-	13	1	11	27	-	31	-	600	3 669	2 359
-	-	-	-	-	5	-	1	19	-	17	-	-	977	1 188
-	-	-	-	-	3	-	4	6	1	1	-	-	658	363
-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	425	319
7	-	-	-	-	82	15	340	135	124	198	11	129	38 095	75 896
-	-	-	-	-	6	-	2	-	1	2	1	100	1 148	1 269
1	-	-	-	-	7	1	2	4	5	4	-	320	1 132	506
-	-	-	-	-	7	1	15	1	-	9	-	-	153	16
4	1	9	-	-	9	-	30	17	-	22	-	-	2 162	645
-	-	-	-	-	9	-	2	-	-	13	-	-	3 612	5 229
-	-	-	-	-	10	1	12	4	-	2	-	-	2 762	789
-	-	-	-	-	9	1	6	-	-	10	-	10	3 174	2 659
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	12	-	-	765	632
52	-	-	-	-	8	1	93	30	-	33	1	-	11 514	20 135
33	1	50	-	-	23	1	4	14	3	23	-	589	5 214	6 855
-	-	-	-	-	7	1	4	6	3	3	-	-	1 392	377
6	-	13	1	-	1	3	3	6	11	-	-	210	1 080	1 639
-	-	-	-	-	5	-	2	7	-	10	-	60	425	5 782
-	-	-	-	-	5	-	2	7	-	3	-	100	1 080	530
39	-	4	2	-	19	-	1	19	2	51	4	-	3 695	528
594	13	93	2	22	108	11	39	187	53	146	1	920	23 854	56 029
-	-	-	-	-	15	-	5	-	-	6	-	-	3 268	3 800
1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
-	-	-	-	-	2	-	3	-	-	3	-	-	421	1 997
-	-	-	-	-	3	1	-	7	4	-	5	-	990	1 469
1	-	-	-	-	12	1	2	21	1	15	5	-	2 453	2 820
-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	5	-	17	511	754
966	46	277	9	102	673	61	1 080	846	268	1 295	2 693	13612	192 471	296 058

Tabell F.

Antall slakt som i 1952 er etterbesiktiget på kontrollstasjonene.
(Nombre de viandes de boucherie reexaminées aux de contrôle en 1952.)

Kommune	I alt undersøkt								kg
	Storf	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	
Arendal	731	10	781	1 238	77	222	6	-	-
Askim	-	-	48	720	-	-	-	-	-
Bergen	1 375	103	5 787	5 618	7	120	55	-	-
Bodø	-	-	72	-	-	-	-	-	-
Brønnøysund	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Drammen	905	3	4 309	4 275	49	122	6	600	40
Drobak	-	-	20	284	-	-	-	-	-
Elverum	-	3	2	-	-	-	-	-	-
Fellesslakteriet	318	-	142	8 175	7	15	5	181	-
Fredrikstad V.	2 816	54	5 590	3 498	83	1 090	36	76 189	-
Gjøvik	8	-	133	14	-	2	-	-	-
Halden	63	-	188	2 550	-	-	-	4 399	-
Hamar	19	-	58	70	-	24	-	-	-
Hammerfest	329	-	782	1 214	-	61	18	-	-
Harstad	1 401	20	5 235	2 853	29	15	80	-	-
Haugesund	456	5	-	60	-	-	-	-	-
Horten	101	-	103	1 593	-	32	-	-	250
Kongsberg	5	-	309	130	-	-	-	-	-
Kragerø	169	-	150	21	-	-	-	-	-
Kristiansand S.	761	39	1 465	588	23	1 337	16	-	-
Larvik	327	4	533	1 504	-	134	3	-	-
Lillestrøm	680	-	1 704	1 090	4	353	26	-	-
Mandal	2	-	8	-	-	-	-	-	-
Molde	-	-	56	-	-	-	-	-	-
Mosjøen	31	-	398	-	-	3	1	-	-
Moss	731	5	912	1 651	3	70	1	-	-
Namsos	-	-	28	-	55	-	-	-	-
Narvik	330	1	3 344	904	14	34	10	-	-
Notodden	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Odda	152	2	418	281	-	58	3	-	-
Oslo	16 161	372	31 675	40 193	1 148	2 559	1 022	635 024	-
Porsgrunn	570	7	749	600	-	271	-	-	-
Risør	36	1	238	85	-	20	1	-	-
Sandefjord	128	-	282	1 961	-	35	-	500	-
Sarpsborg	1 186	17	2 366	4 734	53	313	16	830	-
Skien	272	-	975	300	-	355	-	-	-
Spydeberg	15	-	9	307	-	-	-	-	-
Stavanger	309	1	-	1 012	-	184	-	-	-
Steinkjer	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Stranda	20	62	500	865	160	-	-	-	-
Sunndal	17	35	164	12	17	74	-	-	-
Tinn	175	2	517	108	1	70	2	2 253	-
Tromsø	-	-	970	-	-	-	-	-	-
Trondheim	-	-	-	-	-	-	-	476 094	-
Tønsberg	87	-	663	1 576	-	223	-	-	-
Voss	-	-	31	-	-	-	-	-	-
Alesund	450	5	979	1 691	3	480	10	-	-
Ås	-	-	31	373	-	-	-	-	-
I alt (total)	31 136	782	72 730	92 148	1 733	8 276	1 317	1 196 360	

Tabell G. De viktigste årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon av kjøtt i året 1952.
(Causes principales de la classification et des saisies)

Sjukdommer og feil	2nen klasse		Kassasjon		Gjøkav		Gjøkav		Gjøkav		Andre dyr	
	Storfe	Hest	Gjet	Sau	Svin	Hest	Gjet	Sau	Svin	Hest	Gjet	Sau
Abnorm lukt, brunstlukt	6	5	1052	5	-	4	-	2	49	21	51	3
Abcess	7	1	20	6	-	28	1	-	77	6	23	235
Aymagring	36	2	6	261	6	-	27	2	6	195	115	1
Aktinomykose	-	-	-	43	122	3	-	1	-	-	117	8
Bedervet eller slett beh., skittent	24	-	-	20	87	2	760	18	2	56	88	-
Beinbrudd	31	2	49	1	-	-	-	18	2	16	62	149
Beinskjørhet	6	-	-	15	-	15	-	7	-	2	-	8
Beskridigelse, ytre	50	1	9	23	-	-	120	14	2	3	8	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-
Bråsott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Brysthinnebetennelse	48	-	-	1	2	-	-	20	-	16	3	-
Bukhinnebetennelse	75	-	13	30	1	1	-	60	1	34	20	1
Borsjukdom	6	-	-	5	1	-	-	3	-	1	1	58
Diare	1	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Forgotning	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	52
Fodselsanomali	37	2	4	146	1	-	-	14	2	14	5	-
Gulsort	-	-	1	14	-	30	-	5	2	14	3	-
Hjernelidelse	1	-	-	1	1	-	-	-	1	1	1	-
Hjertesjukdom	7	2	-	17	-	-	-	3	4	7	-	-
Hjertesekkbetennelse	7	-	-	-	-	-	-	20	-	4	-	-
Hudsjukdom	-	-	-	5	-	-	-	-	1	1	-	-
Ikter	-	1	-	1	1	-	-	-	-	11	-	-
Jurbetennelse	19	-	-	-	-	7	-	-	-	1	15	-
Kakksi	4	-	-	-	-	24	1	1	16	1	18	-
Katarifeber	2	-	-	-	-	2	-	1	23	1	18	6
Leddsjukdom	22	-	-	-	-	1	-	5	-	5	88	13
Leverlidelser	3	-	-	-	-	64	7	37	4	4	6	13
Lungelidelscr	-	7	-	-	-	9	2	-	3	76	4	-

Tabell G (fortsatt).

Sjukdommer og feil	Kassasjon										kg
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekaly	Gjekaly	Geit	Sau	Storfe	
Mangefull avblodning	18	-	-	4	-	12	1	-	1	6	-
Mage- og tarmlideler	12	9	-	5	-	-	-	11	5	12	7
Melkefeber	19	-	1	1	-	-	-	1	4	2	10
Miltbrann	-	-	-	1	-	3	-	-	1	-	-
Muskellideler	9	-	-	-	-	7	-	-	4	-	-
Navlerebetennelse	-	20	1	3	15	2	7	-	-	-	4
Nyrejulkdom	-	70	4	5	35	3	3	20	2	30	16
Nødsakting	-	-	-	7	-	-	-	35	2	23	7
Overdrift	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Parasitter	-	-	-	-	74	1	1	-	-	2	4
Rachitis	-	-	-	-	15	-	-	-	-	66	-
Raslesjuke	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rødsjuke	-	-	-	1	3	1	9	21	3	39	15
Selvdøde	-	-	-	1	-	-	-	26	-	1	36
Septiske tilstander	-	-	-	1	2	-	-	35	46	7	256
Stivkrampe	-	-	-	1	2	-	-	2	-	-	10
Svulster	-	1	2	-	1	-	-	10	3	4	-
Tinter	-	15	-	-	-	-	-	11	1	-	5
Trikinose	-	-	-	-	3	-	-	-	-	42	-
Trommesjuke	-	35	-	-	-	1	-	29	-	2	5
Tuberkulose	-	-	-	2	-	-	-	4	-	-	4
Ufullbarne, umodne	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	5
Vattersott	-	-	-	1	3	-	-	5	-	3	13
Ødem og emfysem	-	4	-	-	1	-	-	4	-	5	12
Tarmslyng	-	2	-	-	1	-	-	1	-	-	7
Kvast	-	5	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Krämper	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lammelse	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Misfarging	-	85	163	-	4	-	-	-	-	-	183
Båner	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	177

Tabell B.

Tønnekjøtt-kontrollen 1952.

(Contrôle sur la viande en tonneaux de 1952.)

Kommune	I alt innført, kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra innført
	Heste- kjøtt	Storfe- kjøtt	Sau- kjøtt	Svine- kjøtt	Orga- ner	Heste- kjøtt	Storfe- kjøtt	Sau- kjøtt	Svine- kjøtt	Orga- ner	
Arendal	-	-	-	-	8 834	4 238	-	-	-	-	-
	-	6 938	18 154	-	720	7 362	-	-	-	-	Argentina
Bergen	-	-	-	-	-	3 388	-	-	-	-	Danmark
	-	-	-	-	-	2 996	-	-	-	-	Holland
	-	-	-	-	-	932	-	-	-	-	Belgta
	-	-	-	-	-	4 772	-	-	-	-	Andre land
Bodø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sverige
Drammen ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikstad ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haukeland ...	-	-	-	4 267	-	-	-	-	-	-	Argentina
Horten	-	-	-	8 576	-	-	-	-	-	-	U. S. A.
Kr. Sand S.	-	-	-	-	-	26 932	-	-	-	-	Argentina
	-	-	-	-	-	34 147	-	-	-	-	Danmark
	-	-	-	-	-	505	-	-	-	-	England
	-	-	-	-	22	-	-	-	-	-	Spania
	-	-	-	-	-	1 874	-	-	-	-	Frankrike
	-	-	-	-	-	30 317	-	-	-	-	Kina
	-	-	-	-	-	20 045	-	-	-	-	Sverige
	-	-	-	-	-	412	-	-	-	-	Tyskland
	-	-	-	49 529	289 751	-	-	-	-	-	U.S.A.
	-	-	-	19 485	10 631	-	-	-	-	-	Canada
Oslo	-	-	-	-	-	5 306	-	-	-	-	Sveits
	-	-	-	-	-	5 116	-	-	-	-	Nederland
	-	-	-	-	-	4 848	-	-	-	-	Russland
	-	-	-	-	-	2 431	-	-	-	-	Hellas
	-	-	-	-	-	2 338	-	-	-	-	N. Zealand
	-	-	-	-	-	1 848	-	-	-	-	Australia
	-	-	-	-	-	705	-	-	-	-	India
	-	-	-	-	-	478	-	-	-	-	Jugoslavia
	-	-	-	-	-	476	-	-	-	-	Pakistan
	-	-	-	-	-	388	-	-	-	-	Italia
	-	-	-	-	-	166	-	-	-	-	Tyrkia
	-	-	-	-	-	55	-	-	-	-	Fr. Marokko
Porsgrunn....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandnes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stavanger ...	-	-	-	-	4 064	-	-	-	-	-	Sverige
Trondheim ..	-	-	-	9 336	900	-	-	-	-	-	Sverige
	-	-	-	-	5 482	-	-	-	-	-	U. S. A.
Tønsberg....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ålesund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt (<i>total</i>)	-	6 938	18 154	100 769	472 903	-	-	-	-	-	-

Tillegg 1.

Årsmelding fra Veterinærinstituttet 1952.

Det er i 1952 påvist storfetuberkulose i 15 besetninger fra 19 dyr. Ved typebestemmelse viste det seg at 3 av tilfellene var av aviær type, resten bovine. Skin lesions er funnet 2 ganger, en gang fra Nes, Romerike, og en gang fra Akershus. Dydrene hadde vist positiv reaksjon for tuberkulose, og forandringerne fantes hos det ene dyret på bukveggen, hos det andre på forkneet.

Paratuberkulose er påvist en enkelt gang.

Miltbrann er overhodet ikke påvist.

Pneumococcinfeksjon hos kalv er ikke hyppig, men synes å være av atskillig betydning i de besetningene som den rammer. Det blir påvist forskjellige typer av pneumococcer.

Det er påvist forgiftninger i 28 tilfelle. Særlig må en som vanlig gjøre merksam på blyforgiftninger. Ikke minst er metallisk bly farlig. I en besetning hadde ca. 20 dyr fått i seg bly på beite. Det hadde vært anbrakt en skyteskive på stedet, samtidig som en hadde strødd salt for dyrene.

Med hensyn til abort- og sterilitetsundersøkelser se nedenstående oppstilling.

Abort- og sterilitetsundersøkelser.

1952.

Vibrio fetus.

	Foster-løpe				Etterbyrd			
	Antall	+	M	÷	Antall	+	M	÷
Ku	251	22	9	220	60	3	1	56
Sau....	27	4	1	22	2	0	0	2
Hest ...	-	-	-	-	1	-	-	1
Gris ...	3	-	-	3	-	-	-	-
Geit ...	2	-	-	2	-	-	-	-

Blodprøver for Abortus Bang: 2064.
derav positive: 0.

Hos *hest* er det påvist et tilfelle av miltbrann. Hesten hadde beitet på et sted hvor det var flådd en selvdød ku.

Materialet fra *gris* er som vanlig ganske betydelig. Tuberkulose er påvist 176 ganger i 72 besetninger. Av tilfellene viste 176 seg å være aviære, 8 humane og 1 bovin type. Bemerkelsesverdig er det store antall infeksjoner hos gris sett i relasjon til utbredningen av fjørfetuberkulosen.

Corynebacterium equi er funnet 13 ganger. 18 tilfelle av den såkalte ødemsyken kom til obduksjon. Pasteurellabakterier påvistes 56 ganger og rødsyke 30. Salget av rødsykeserum utgjorde 809 200 cc.

Hos *sau* er forekommet de vanlige infeksjoner og parasittære sykdommer. Det har vært færre tilfelle av enterotoxemi enn forrige år, men omtrent samme antall listerellainfeksjoner — 41. Det er levert 35 700 cc. bråsottvaksine. En del forgiftninger med ugressalt, sink, bly og fluor er forekommet.

Hund.

Leptospiroseundersøkelse.

Antall unders.	L. canicola.	L. icterohaem.
115	4	8

Hepatitis contagiosa canis.

29 positive ved komplementbindingsprøven.

Hos hund er det påvist 3 tilfelle av human tuberkelbacillinfeksjon. Streptotrix er påvist 2 ganger. Av forgiftninger er sett forgiftning med antu, stryknin, fosfor og arsenikk.

Materialet fra *pelsdyr* — rev og mink — er forholdsvis beskjedent, i alt omkring et par hundre kasus. *Salmonella* ble påvist 4 ganger hos rev og 2 ganger hos mink. Fox encephalitis er funnet hos rev i 9 dyr.

Hos *høns* er tuberkulose representert med 20 tilfelle, leucose 161, neurolymfomatose 27, svulster 97 og salpingitis 113. En mere ny sykdom er Round heart disease med 26.

Det er 61 undersøkelser av *annet fjørfe* og 156 av *vilt og fisk*, herunder hare, elg, rådyr, rein og isbjørn.

Et meget stort arbeid krever undersøkelser av ymse prøver for identifikasjon. Det kan dreie seg om bakteriekulturer, parasitter, og meget ofte kommer prøver som ikke avsenderen kan gi noen opplysning om, klumper, pulver, farger, ja, vi har hatt materiale av ildfast leire, jord og erter, og trinitrotoluol. Det er altså ofte en meget allsidig etterforskning.

Dertil kommer betydelige undersøkelser av førprøver av enhver art samt kjøttundersøkelser.

Statistikk 1952.

Beretning over innkommet undersøkelsesmateriale.

Storfe.

	Antall prøver		Antall prøver
Kalv: 12 undersøkelser (hele dyr).			
Colisepsis	3	Nyrelidelser	10
Diplococcespsis	4	hvorav:	
(1 type 10, 2 type 8, 1 i.n.b.).		7 Nephritis.	
Lungelidelse	1	1 Pyelonephr.	
Feilsynkningspneumoni.		1 Haemorrh.	
Magetarmlidelse	2	1 Degeneratio.	
Parasittære lidelser	1	Magetarmlidelser	14
Dictyocaulus viviparus.			
Diverse	1	Svulster	13
Polyarthritis.		hvorav:	
<i>705 undersøk. av organer (469 storfe).</i>		6 Adenocarcinoma.	
Lungelidelser	14	1 Adenom.	
hvorav:		2 Fibrosarcom.	
7 Pneumonia.		1 Osteosarcom.	
2 Bronchitis.		1 Cystadenom.	
1 Emphysema.		1 Hypernephrom.	
2 Oedema.		1 Lymphosarc.	
1 Haemorrhagiae.		Parasitt. lidelser	11
1 Atelectasis.		hvorav:	
Hjertelidelser	12	1 Dicrocoelium lanceatum.	
hvorav:		1 Trichophyton tons.	
1 Endocarditis.		2 Fasciola hep.	
1 Abscessus myocardii.		1 Parasitknuter? (tarm).	
2 Myodegeneratio.		6 Neg.	
8 Haemorrh.		Ekskrementprøver.....	36
Leverlidelser	13	hvorav:	
hvorav:		4 Løpestrongylider.	
6 Hepatitis.		1 » + coccidier.	
7 Degeneratio.		31 Neg.	

Antall prøver	Antall prøver
Kjemisk undersøkelse, forgiftninger hvorav:	
10 Bly.	1 Kultur av kalv: Neg.
5 Clorat.	4 Mastit-kulturer: Strept., Gr. N.
1 Cloral.	Negative funn..... 51
3 Sink.	Uegnet 21
2 Stryknin.	Bakt. undersøkelse av forskjellige organer 396
2 Kadmium.	hvorav i:
2 Fluor, krom, oksyd. substans.	Lunge:
1 Thallium.	10 Tb. (bovin).
1 Fosfor.	1 Past.likn. st.
1 Kunstgjødsel.	2 E. coli.
1 Uegnet.	2 C. pyogenes.
38 Neg.	1 →— + E. coli.
Urinprøver 14	3 Bl. fl.
hvorav:	Hjerte:
1 Eggehvitte.	1 E. coli.
1 » + blod.	1 Staf.
1 Streptococcus.	Lever:
2 Stafylococcus.	1 Past.
3 Corynebact. renale.	1 » -likn. bakt.
3 →— + strept.	4 Dipl. (1 t. 6, 1 t. 18, 1 t. 23, 1 i.n.b.).
2 Sukker.	1 Strept.
1 Methemoglobinuri.	1 » + E. coli.
Diverse 32	1 Coryneb. ren.
hvorav:	1 Bact. necros.
2 Encephalitis purulenta.	3 E. coli.
1 Tumor regionis renalis.	2 Staf.
3 Lymphadeinitis.	6 Bl. fl.
1 Lymphadenosis.	Nyre:
1 Abomasitis.	1 Past.likn. bakt.
1 Metritis.	1 Dipl. (t. 6).
1 Mastitis.	1 Corynebact. ren.
1 Melanose.	Milt:
1 Podotrochleitis et arthritis et pododermatitis.	1 Past.
3 Granulom.	1 Strept.
1 Obstipatio omiasi.	1 » + C. pyog.
1 Haemorrh. cerebri.	7 Dipl. (2 t. 6, 1 t. 17, 1 t. 18, 1 t. 23, 1 t. 10, 1 i.n.b.).
1 » mesenterii.	7 E. coli.
1 » subcaps. lienis.	1 » + staf.
2 »Skin lesions».	1 Staf.
1 Fettvevsnekrose (bukh.).	2 Ødembakt.
1 Kultur fra kalv: Dipl. pneum., type 8.	5 Bl. fl.
4 Kultur fra kalv: 1 Strept. überis, 2 C. pyogenes, 1 strept. (i.n.b.).	

	Antall prøver	Antall prøver
Lgll.:		Muskelstk.:
14 Tb. (4 aviære, 10 bov).		1 Ødembakt.
1 Strept.		Jur.:
3 E. coli.		2 Tb. (bov.).
4 C. pyogenes.		2 E. coli.
1 Bl. fl.		1 Bac. cereus.
Ekssudat:		Tarm:
1 Actinomyces bov.		1 Tb. (av.).
2 Strept. + staf. + E. coli.		1 Paratub.
3 Staf.		Klauv.:
1 » + E. coli.		1 C. pyog. + staf.
1 » » + ødembakt.		Urinpr.:
3 Ødembakt.		1 Bl. fl.
4 C. pyogenes.		Ekskr.pr.:
1 » + strept.		1 E. coli.
1 » + staf. + E. coli.		Blodpr.:
1 Bl. fl.		1 Strept.
Vaginalpr.:		1 Ødembakt.
1 Strept. + E. coli.		2 Bl. fl.
1 C. pyogenes.		Kultur:
Synoviale huler:		1 Strept., Gr. N.
1 Past.		1 Klebsiella pneum.
1 Dipl. (t. 6).		1 Strept. uberis.
Hjerne:		1 Gr.pos. st.
1 E. coli.		256 Neg.
Halsreg.:		Melkeprøver til u. for mastitis .. 2913
1 Ødembakt.		hvorav:
Vev:		174 pos., 53 uegnet, 2686 neg.
1 Ødembakt.		Smittsom kasting:
1 C. pyog. + strept.		2064 negative.
1 Bl. fl.		
Føll		Hest.
hvorav:		2 Kjem. u., forgiftn. 6
1 Føllsyke (coli).		hvorav:
1 Nephr. (Visc. infek.?).		1 Kloratforgiftn.
234 undersøk. av organer. (209 dyr.)		5 Neg.
Sniveundersøkelser	37	Parasitt. lid. 45
Neg.		hvorav:
Lungelidelser	1	22 Strongylider.
Pneum.		2 » + Parasc. equor.
Svulster	5	1 Asc.
hvorav:		2 » + strong.
4 Carcinom.		2 Lungeorm (i.n.b.).
1 Hovpapillom.		16 Neg.
Urindrøpve.....		Urinprøve..... 3
		hvorav:

	Antall prøver		Antall prøver
1 Eggehvit.		2 E. coli.	
1 Cutonis reak. pos.		1 » + staf.	
1 Staf.		2 Bl. fl.	
Diverse	5	Synoviale huler:	
hvorav:		1 Strept. + staf. + E. coli.	
1 Endocard.		1 » Gr. Ca. + staf.	
1 Hepatit.		3 E. coli + staf.	
1 Myoglobinuri.		1 Staf.	
1 Haemorrh. renis.		Vev:	
1 Hyperplasia lymphoglandulae.		1 Staf.	
1 Bac. antrachis.			
Negative funn	5	Skrap:	
Uegnet	3	3 Strept. + staf.	
Bakt. u. av forskj. organer	124	Bl.pr.:	
hvorav i:		1 Bl. fl.	
Nyre:		1 Bac. anthracis.	
1 Strept. (atyp.).		Jursekjr.:	
1 Shig. equir.		1 Strept., Gr. Ca.	
Puss:		Hårprøve:	
8 Strept., Gr. Ca.		2 Sopp og bakt.fl.	
1 » » » + staf.		Kulturer:	
1 » » Ch.		1 Strept., Gr. Ca.	
1 » » C.		1 » » Ch.	
1 » » G.		1 Past.	
4 Staf.		Strept.kultur:	
1 » + E. coli.		1 Gr. pos. coccer. +	
1 E. coli.		1 Gr. pos. st.	
Vaginalpr.:		1 Gr. Ch.	
1 Shig. equir.		Ekskr.pr.:	
11 Strept., Gr. Ca.		1 Coli A.	
7 » » C.		57 Neg.	
1 » (i. n. b.).			
Gris: 240 undersøk. (hele dyr).			
Tub.	1	2 Pericard.	
Pasteurellose	25	1 » + dermatit.	
Coli hos smågris	9	1 Endocard.	
» + anemi	1	1 Insufficientia.	
Lungelid.	18	Leverlidelse	3
hvorav:		hvorav:	
11 Pneum.		2 Dystrophia tox.	
5 » + pleur.		1 —— + hernia umbil.	
1 » c. abscess.			
1 » + hepatit. chron. par.		Nyrelidelse	7
Hjertelidelse	5	hvorav:	
hvorav:		4 Nephr. interstit.	

	Antall prøver		Antall prøver
2 Glomerulonephr.	1	Oedema + emphysema.	
1 Cystitis.	1	Stasis.	
Magetarmlid.	40	Hjertelidelse ..... hvorav:	9
Ant. mgl.sykd., anemi.....	28	3 Pericard. 1 Myocard. 1 Dilatatio. 4 Haemorrh.	
Parasitt. lid.....	2	Leverlidelse ..... hvorav:	6
hvorav:		4 Dystrophia tox. 1 Hepatitis. 1 Cirrhosis.	
1 Lungeorm + Fasc. hep. 1 Asc. lumbr.		Nyreidelse ..... hvorav:	7
Kjem. u., forgiftn.....	24	1 Pyelonephr. 1 Glomerulonephr. 3 Neph. interstit. 1 Nephrose. 1 Deg.	
Rødsyke	4	Magetarmlidelser	5
Diverse	58	Svulster	2
hvorav:		hvorav:	
1 Strept.sepsis (Gr. N.). 4 Glässers syke.		1 Adenocarc. 1 Lymphosarc.	
18 Oedema palpebrae (Nye grise-syken).		Parasitt. lidelser	6
6 Smittsom grisehoste.		hvorav:	
2 Nysesyke.		1 Asc. lumbr. 2 Parasittknuter. 3 Neg.	
1 Tendinitis necrot.		Trikinprøver	41
3 Nekrobacillose.		Neg.	
2 Peri-tonitis.		Kjem. u., forgiftn.....	107
3 Rhinitis.		hvorav:	
1 Dermatitis.		21 Saltforgiftn. 1 » + blåsyre (spor). 2 Fosfor. 1 Fluor? 82 Neg.	
1 Eczema.		Lungelidelser	12
6 Seborré.		hvorav:	
2 Exanthema.		7 Pneum. 1 » + pleur. 2 Bronchitis.	
2 Hypoglycosemia..		Diverse	11
1 Hernia — peritonitis.		hvorav:	
1 Volvulus intest.		3 Nysesyke. 2 Lymphadenose. 1 Mastitis.	
2 Medfødt svakhet.			
1 Elektrisk sjokk.			
1 Profluvio sanguin. int.			
Negative funn.....	9		
Uegnet	6		
880 u. av organer (650 dyr).			

	Antall prøver		Antall prøver
1 Arthritis.		4 Strept. (i. n. b.)	
1 Abscessus lienis.		2 » + E. coli + staf.	
1 Ruptura lienis.		3 » + E. coli.	
2 Stasemilt.		9 E. coli.	
Neg. funn.....	48	26 Bl. fl.	
Uegnet	19	Lgll.:	
Bakt. u. av forskj. organer	607	165 Tb. (aviaer).	
hvorav i:		8 » (human).	
Lunge:		1 » (bovin).	
1 Tb. (aviaer).		13 Coccobac. Magn.-Holt.	
24 Past.		1 Strept. (i. n. b.)	
1 » + strept.		2 » + staf.	
2 » + C. pyogenes.		3 » + E. coli.	
1 Strept.		4 E. coli.	
1 » + E. coli.		11 Bl. fl.	
1 C. pyogenes.		Ekssudat:	
2 Bl. fl.		2 Past. + C. pyog.	
Hjerte:		2 Strept. (i. n. b.).	
25 Erysipel. rhusiopathiae.		2 » + E. coli.	
1 —— + coli		1 » + staf.	
+ strept.		1 » + C. pyog.	
1 Strept.		2 Staf.	
2 E. coli.		5 C. pyogenes.	
2 Bl. fl.		1 » + staf.	
Lever:		1 Corynebact. renale. (?)	
1 Tb. (aviaer).		6 Bl.fl.	
1 Past.		Synovialhuler;	
1 » + C. pyog.		1 Strept., Gr. Ch.	
4 E. coli.		Lepper:	
1 » + staf.		1 Nekrosebakt.	
6 Bl. fl.		Hud:	
Nyre:		2 Bl. fl.	
1 Strept.		Bl.pr.:	
4 Bl. fl.		1 Strept. + staf.	
Milt:		2 Bl. fl.	
3 Past.		Hjerne:	
1 Strept., Gr. Ch.		2 Bl. fl.	
		236 Neg.	
Sau: 67 undersøk. (hele dyr).			
Bråsott	1	Hjertelidelser	1
Coliinfeksjon (lam)	5	Myodeg. + peritonitis.	
Lungelidelser	8	Nyrelidelser	3
hvorav:		hvorav:	
5 Pneum.		2 Nephrose.	
1 » + struma.		1 Deg.	
2 Bronchitis.			

	Antall prøver		Antall prøver
Magetarmlidelser	9	2 Deg.	
Parasitt. lidelser	10	2 » + hyp.	
hvorav:		1 Hyp.	
1 Lungeorm.			
1 Løpestrong.			
1 Trichostrong. colubriform. + Chabert. ovina.			
1 Chab. ovina + Dictyocaul. fil.			
1 Fasciola hep. + løpestrong.			
1 Dicrocoel. lanc.			
1 Dictyocaul. fil. + protostrong. ruf. + trichuris ovis.			
2 Moniezia exp.			
1 » + Melophagus ovinus.			
Diverse	24		
hvorav:			
2 Listeria.			
1 Pasteurellose.			
4 Strept. sepsis (3 Gr. Ca, 1 Gr. G.).			
3 Staf. »			
9 Enterotoxemi (Clostr. welchii).			
2 Omphalitis.			
1 Polyarthritis serofibr.			
2 Deg. hyalin. muse.			
Neg. funn.....	6		
538 unders. av org. (313 dyr).			
Lungelidelser	12		
hvorav:			
6 Pneumonia.			
3 Bronchitis.			
1 Oedema.			
1 Emphys.			
1 Oedema + emphys.			
Hjertelidelse	16		
hvorav:			
1 Myocard.			
12 Haemorrh.			
2 Myodeg.			
1 Foramen interventricularis persist.			
Leverlidelser	8		
hvorav:			
2 Chol. chron. dist.			
1 Hepatitis.			
Nyrelidelser	9		
hvorav:			
4 Glomerulonephr.			
4 Nephrose.			
1 Deg.			
Magetarmlid.	4		
Svulster	3		
hvorav:			
1 Cystadenom.			
1 Papillom.			
1 Fibrom.			
Parasitt. lidelser	14		
hvorav:			
6 Lungeorm.			
1 Protostrong. ruf.			
1 Løpestrong.			
1 Moniezia expansa.			
1 Cysticerc. tenuicollis.			
3 Parasittknuter.			
1 Neg.			
Ekskr. pr.	5		
hvorav:			
1 Protostrong. comm.			
1 » + strong.			
1 Strong.			
1 Løpestrong.			
1 Neg.			
Kjem. u., forgiftn.....	24		
hvorav:			
3 Ugresssalt.			
2 Sink.			
1 Bly.			
1 Fluor, crom og oks. subst.			
17 Neg.			
Diverse	33		
hvorav:			
10 Meningoenceph. pur. (6 List.?).			
1 » non. pur.			
1 Meningitis non pur.			
1 Encephalitis.			
4 » non pur. (2 List.?).			
1 Rhinitis mucopur.			
2 Actinomyc. lignieresi.			
1 Rhino-tracheitis catarrh.			

Antall prøver	Antall prøver
1 Orchitis pur.	Lgll.:
1 Abscessus cerebri.	1 Act. lign.
1 Aspermi.	1 Staf.
1 Sår på halen.	Ekssudat.:
7 Enterotox. (Pulpy kidney.)	1 Strept. (i. n. b.).
1 kultur: Gr. pos. coccer — ikke vanlige strept.	1 » + Corynebact. ovis(?)
Negative funn..... 44	1 Clostr. sept.
Uegnet 4	1 Corynebact. pyog.
Bakt. u. av forskj. org. 362	2 Bl. fl.
hvorav i:	Synoviale huler:
Lunge:	1 Strept.+Corynebact. ovis(?)
3 Past.	Hjerne:
1 » + strept.	39 List.
1 Act. lign.	1 Past.
1 Strept. (i. n. b.).	1 Strept. (i. n. b.).
2 Staf.	1 Act. lign.
1 Corynebact. ovis.	1 E. coli.
11 E. coli.	5 Bl. fl.
9 Bl. fl.	Ore:
Hjerte:	2 Bl. fl
1 Bl. fl.	Tarm:
Lever:	6 Clostr. sept.
1 Strept., Gr. Ca.	Bl.pr.:
2 » (i. n. b.).	3 Bl. fl.
12 E. coli.	Melkepr.:
11 Bl. fl.	1 Past.
Nyre:	1 Strept. (i. n. b.).
1 Clostr. sept.	2 Bl. fl.
2 E. coli.	Kulturer:
3 Bl. fl.	3 Past.
Milt:	1 » -likn. bakt.
1 Clostr. sept.	1 Strept., Gr. G.
1 Strept., Gr. Ca.	2 Bl. fl.
18 E. coli.	190 Neg.
11 Bl. fl.	

Geit.

<i>4 undersok. (hele dyr).</i>	
Magetarmlidelser.....	1 Lungelidelser .....
Parasitt. lidelser	1 Pneum.
Løpestrøng.	Parasitt. lidelser .....
Diverse	2 hvorav:
hvorav:	7 Lungeorm.
1 Listeriose.	1 Moniezia exp.+Cyst. tenuicollis.
1 Strept. sepsis (Gr. Ca.).	1 Psoroptes comm. var. caprae.

<i>56 undersok. av org. (35 dyr).</i>	
1 Lungelidelser	1
1 Pneum.	
Parasitt. lidelser	9
2 hvorav:	
7 Lungeorm.	
1 Moniezia exp.+Cyst. tenuicollis.	
1 Psoroptes comm. var. caprae.	

	Antall prøver		Antall prøver
Kjem. u., forgiftn.....	2	Ekssudat:	
Neg.		1 Cor. ovis. + strept.	
Diverse	4	1 » »	
Meningoenceph. (pur.).		1 Bl fl.	
Negative funn.....	4	Hjerne:	
Bakt. u. av forskj. organer	36	1 List.	
hvorav i:		1 » + psorop. comm. cap.	
Lunge:		1 Strept. (i. n. b.).	
2 Bl. fl.		1 Staf.	
Lever:		Jur:	
1 Bl. fl.		1 Staf. + E. coli.	
1 Corynebact. ovis.		Melkepr.:	
Milt:		2 Staf. + E. coli.	
1 Corynebact. ovis.		Kultur:	
1 Bl. fl.		2 List.likn.	
Lgl.:		17 Neg.	
1 Cor. ovis.			
		Hund.	
		1 Adenocarc.	
21 undersok. (hele dyr).		1 Carc.	
Magetarmlidelser	3	1 Reticulum-celle-sarcom.	
Svulster.....	2		
hvorav:			
1 Care.		Kjem. u., forgiftn.....	33
1 Adenom.		hvorav:	
Kjem. u., forgiftn.....	4	3 Stryknin.	
hvorav:		3 Antu.	
3 Antu.		1 Fosfor.	
1 Oksyd. subst.		1 Arsenikk.	
Diverse	10	1 Eggehv. (urin).	
hvorav:		24 Neg.	
1 Hepatitis contag. canis.			
1 Metritis.		Parasitt. lidelser	7
1 Pyelonephr.		Neg.	
1 Granulomatosis maligna.		Diverse	6
1 «Hard. pad disease».		hvorav:	
1 Icterus.		1 Hepatit. c. c.	
2 Myodeg. cordis.		1 Nephrr.	
2 Oedema pulm.		1 Dil. cordis.	
Neg. funn	1	1 Haemorrh. subendocard.	
Uegnet	1	1 Deg. adip. hep.	
		1 Multiple cellehyperplasier (av	
		ukjent årsak).	
187 undersok. av org. (160 dyr).			
Svulster	3	Neg. funn.....	6
hvorav:		Uegnet	3

Antall prøver	Antall prøver
Bakt. u. av forskj. org.	129
hvorav i:	
Lunge:	Vaginalpr.:
1 Strept., Gr. Ca.	1 Strept. (i. n. b.).
1 » + E. coli.	1 » + E. coli.
Hjerte:	2 » + Gr. neg., coliforme stv.
1 Streptotrix canis.	15 E. coli.
1 Bl. fl.	1 » + staf.
Lever:	2 Bl. fl.
3 Tb. (hum.).	Tonsill:
1 E. coli.	1 Strept., Gr. Ch.
1 Bl. fl.	1 » (i. n. b.).
Nyre:	Testikk.:
1 Tub. (hum.).	1 E. Coli.
1 E. coli.	Urinpr.:
1 Bl. fl.	1 Strept. + staf.
Milt:	4 E. coli.
1 Strepto. canis.	1 Staf.
1 E. coli.	6 Bl. fl.
1 Bl. fl.	Jursek.:
Lgl. l.:	1 Staf.
1 Tb. (hum.).	43 Neg.
1 Bl. fl.	<i>Leptospiroseundersøkelser.</i>
Ekssudat:	8 pos. for L. icterohaem. (hvorav 1 også pos. for L. canicola og L. pomona og 1 pos. for L. canicola).
3 Tb. (hum.).	4 —— L. canicola (hvorav 2 også pos. for L. pomona).
1 Strept., Gr. Ca.	103 Neg.
1 » + E. coli.	Hepatitis contagiosa canis (komple-
1 E. coli + strept., Gr. G.	mentbindingsprøver):
1 Staf. + strept., Gr. N.	29 positive.
1 E. coli.	10 negative.
12 Staf.	7 uegnet.
1 Strepto. can.(?).	
1 Pseudomonas.	
9 Bl. fl.	
	Katt.
18 undersok. (hele dyr).	
Ant. kattepest	1 Tox. cati, Taenia taeniaeform.
Magetarmlidelser.....	+ trik.
Kjem u., forgiftn	3 1 Tox. cati.
hvorav:	2 1 Taenia taeniaeformis.
1 Autu.	1-Rundorm (i. n. b.).
1 Neg.	Diverse 2
Parasitt. lid.	hvorav:
hvorav:	1 Tubulær nephrose.
	1 Nephr.
	Neg. funn..... 1

	Antall prøver		Antall prøver
<i>7 undersøkelser av org. (7 dyr).</i>			
Kjem. u., forgiftn.	1	Milt:	
Neg.		1 E. coli.	
Neg. funn	1	1 Pyoceaneus.	
Bakt. u. av forskj. org.	5	1 Bl. fl.	
hvorav i:			
		Eks.::	
		1 Past. mult.	
		1 Bl. fl.	
		Rev.	
<i>74 undersök. (hele dyr).</i>			
Salmonellosis		Kjem. u., forgiftn.	3
(Ant. typhimurium).		4 Saltforgiftn.	
Leptospirose		2 Diverse	14
hvorav:		hvorav:	
1 Pos.		9 Fox encephalitis.	
1 Neg.		1 Strept. septikemi (Gr. Ca.).	
Lungelid.		2 Cheilitis (pur.).	
Pneum. + pleurit.		1 Rupt. ventriculi.	
Nyrelid.		2 Labbesår.	
hvorav:		4 Neg. funn	9
3 Nephr.			
1 » + hepatit.			
Hjertelid.		<i>8 undersök. av org. (7 dyr).</i>	
1 Myodeg.		Kjem. u., forgiftn.	2
1 » + dilat.		hvorav:	
1 Haemorrh.		1 Stryknin.	
Leverlid.		1 Neg.	
Hepatit. necrot.			
Magetarmlid.		14 Bakt. u. av forskj. org.	6
Akutt mageoverfylling		hvorav i:	
Feil v. foret, matforgiftn.		3 Lunge:	
Parasitt. lidelser		1 Past. pseudotub.	
hvorav:			
2 Asc.		Ekssudat:	
3 Cocc.		1 Strept. (mikr.-penicil.beh.).	
3 Tox. canis.		1 E. coli + staf.	
		3 Neg.	
		Mink.	
<i>142 undersök. (hele dyr).</i>		Parasitt. lid.	10
Lungelid.		6 hvorav:	
hvorav:		7 Cocc.	
5 Pneum.		3 Neg.	
1 » c./necros.			
Magetarmlid.	38	Diverse	41
Feil v/ føret	19	hvorav:	
Matforgiftn.	21	1 Past.(?)	
		2 Salmonellosis (i. n. b.).	

Antall prøver	Antall prøver
3 Strept. (1 Gr. C, 2 Gr. Ca.).	Neg. funn .....
2 Dipl. sepsis (t. 23).	4
3 Colisepticemi.	Uegnet .....
5 Nephrit.	<i>11 undersøk. av org. (9 dyr).</i>
1 » + vesicasten.	Diverse .....
4 » + hepatit.	Hepatit. + nephrit.
1 Pyelonephr. + cystit.	Bakt. u. av forskj. org. ....
2 Nephrose.	8 hvorav i:
4 Hepatit. (1 necrot.).	Milt:
1 Colitis.	1 Strept. + E. coli.
6 «Yellow fat disease».	1 » , Gr. Ca.
1 Fractura crani.	1 E. coli.
1 Splenomegalia.	1 Bl.fl.
1 Indre forblødn.	Ekssudat:
1 Icterus.	1 E. coli.
1 Haematoma.	3 Neg.
1 Hydrocephalus.	

Diverse pelsdyr.

<i>16 undersøk. (hele dyr).</i>	Rødrev .....
Nutria (bever)	5 hvorav:
hvorav:	
2 Ent. catarrh.	2 Vulnus sclopetarium.
1 Mgl. sykd.(?)	1 Neg.
2 Neg.	
Ilder	1 <i>4 undersøk. av org. (1 dyr).</i>
Ent. catarrh.	Rødrev .....
Ekorn	6 hvorav:
hvorav:	
4 Ent. catarrh.	1 Atelec. pulm.
2 Neg.	1 Haemorrh. endocard.
Grevling	1 Neg.
«Sprengt».	1 Uegnet.

Kanin.

<i>8 undersøk. (hele dyr).</i>	1 Past. pseudotub.
Parasitt. lid.	1 E. coli.
Coccidier.	1 » + strept uberis.
<i>12 u. av org. (8 dyr).</i>	Lever:
Diverse	1 Past. + E. coli.
«Steril bylb» (abscess).	
Bakt. u. av forskj. org.	Milt:
hvorav i:	
Lunge:	1 Past. + E. coli.
1 Past.	1 » pseudotub.
	Ekssudat:
	1 Staf.
	3 Neg.

Antall prøver

Antall prøver

Førfe.

Hens: 1109 undersök. (hele dyr).

Tuberkulose	12	1 Cocc. + Het. gall. + Cap. ret.
Salpingitis	113	1 » + » + Asc. lin.
Colisepsis hos kyllinger	2	7 Asc. lin.
Diathesis urica	56	1 » + Het. gall.
Indre forblødning	4	8 Het. gall.
Mgl. på Stein i kråsen.....	9	1 Cap. ret.
Hjerte- og lungelid	21	1 Cnemid. mutans.
hvorav:		1 Choanotaenia infundibulum.
1 Myocarditis.		(Parasitter i forb. med andre sykde.:)
7 Myodeg. cordis.		36 cocc.
1 Cor leucotica.		5 » + Het. gall.
1 Rupt. cordis.		1 » + Asc. lin.
1 Insuff. »		1 » + » + Cap. ret.
1 Hydrops »		1 » + Het. gall. + Cap. ret.
2 Haemopericard.		1 » + » + Asc. lin.
3 Pneum.		1 » + » + lus.
4 Bronchitis.		4 Lus.
Nyre- og leverlid.	23	1 Ectopar.
hvorav:		23 Het. gall.
3 Nephri.		1 » + lus.
3 Nephrose.		15 Asc. lin.
4 Hepatitis.		2 Cap. ret.
7 Rupt. hep.		1 » + Het. gall.)
5 Deg. adip. hep.		Kjem. u., forgiftn..... 11
1 Foci necrotici hep.		hvorav:
Magetarmlid., førforgiftn.	79	10 Saltforgiftn.
Feil v/ føret, mgl. sykd., anemi ..	50	1 Sink.
Svulster	93	Diverse 119
hvorav:		hvorav:
80 Adenocare.		3 Strept. sepsis (i. n. b.).
4 Carcinom.		1 Pasteurellose.
2 Sarcom.		24 Round heart disease.
2 Leiomyom.		21 Kannibalisme.
1 Lipom.		1 » + diathesis urica.
1 Fibrom.		1 » + rachitis.
3 Haemangirom.		6 Pullet disease.
Leucose	151	8 Coryza.
Neurolymphomatose	27	1 » + adenocare.
Peritonitis	9	1 Sinusitis.
Coccidier og andre snylttere	257	5 Rhinopharyng. pseudomembr.
hvorav:		1 Cloacitis.
225 Cocc.		1 Abscessus pharyngealis.
8 » + Asc. lin.		1 Haematoma ovarii.
3 » + Het. gall.		1 Deg. cyst. »
		1 Cystis ovarii et renum.

Antall prøver	Antall prøver
1 Fistula ingluviei.	2 Round heart disease.
1 Coligranulom.	1 Coligran(?)
1 Ulcus pepticum duodeni.	Neg. funn 16
1 Vulner contusum cervicis.	Uegnet 1
2 Rupt. salping.	Bakt. u. av forskj. org. 215
1 » cloaci.	hvorav i:
9 «Skarpt».	Lunge:
1 Fractura tibiae.	2 Strept. + E. coli + staf.
1 Contusio dors.	2 E. coli.
1 Prolapsus cloaci et recti.	1 Staf. + mucor.
1 Strictura duodeni.	1 Penicillium.
1 Volvulus intest.	2 Bl. fl.
9 Obstip. ingluviei.	Hjerte:
1 » partim musc. ventriculi.	1 E. coli.
1 » intest.	1 Bl. fl.
2 Atrophia ovarii.	Lever:
1 Deg. ovarii.	7 Tb.
1 Perosis.	2 Strept.
2 Corpus alienum.	5 E. coli.
1 Icterus.	4 Bl.fl.
1 Kachexia.	Milt:
1 Distortio pedis.	1 Tb.
1 Etsning av kråsen.	Ekssudat:
Neg. funn 72	1 Past.likn.
Uegnet 1	1 E. coli.
<i>260 undersök. av org. (120 dyr).</i>	
Diathesis urica 1	1 Bl.fl.
Leverlid. 2	Kam:
hvorav:	1 E. coli.
1 Deg.	Plommeseikk:
1 Hepatit.	1 E. coli.
Magetarmlid. 1	Innvoller:
Svulster 4	2 Tb.
Adenocarc.	Bein:
Leucose 10	1 Staf.
Cocc. og anore snyltere 4	178 Neg.
hvorav:	<i>Til u. for hønsetyfus:</i>
3 Cocc.	78 140 bl.pr. (Total besetn. 314.
1 Neg. (hud m. fjær).	Pos. 5, nye pos. 6).
Kjem. u., forgiftn. 3	
Neg.	
Diverse 3	
hvorav:	

	Antall prøver		Antall prøver
	Forskj. fjærfe.		
23 undersøk. (hele dyr).			
Kalkun	7	1 Hepatit. necrot.	
hvorav:		1 Laryngitis (croup.).	
2 Blackhead.		3 Salm. (2 typhimur.) (1 i. n. b.).	
1 Leucose.		1 Pharyng. et stomatit.	
2 Ent. catarrh.		1 Periostit.	
1 Pneum., stomatit. et pharyng.		1 Midder (i. n. b.).	
1 Aspergillose.		Fasan	3
And	9	hvorav:	
hvorav:		2 Cocc.	
5 Ent. catarrh.		1 Neg.	
3 Pneum. croup.		28 undersøk. av org. (28 dyr).	
1 Fosforforgiftn.		Svane	1
Gås	6	Mucor + penicillium.	
hvorav:		And	3
2 Ent. catarrh.		Neg. (Tb.).	
1 Amidost. anserina.		Due	24
1 Uegnet.		hvorav:	
2 Neg.		4 Coliforme bakt. (ekspr.).	
Due	8	20 Neg.	
hvorav:			

Vilt, fisk og div. fugl: 73 undersøk. (hele dyr).

(26 hare, 1 rådyr, 37 fuglevilt, 3 sjøfugl, 6 småfugl.)

119 undersøk. av org. (83 dyr).

(38 u. av org. (27 dyr) dvs. hare.
 8 —»— (8 ») » 4 elg, 1 rådyr, 1 rein, 1 isbjørn, 1 hvalross.
 68 —»— (43 ») » 1 tiur, 36 ryper, 5 barfugl, 1 ørn.
 5 —»— (5 ») » fisk: orm fra 4 ørret, 1 sik.)

Hare	26	2 Trauma.	
hvorav:		1 Neg.	
2 Past. (1 Past.likn.).		2 Uegnet.	
1 » pseudotub.		38 undersøk. av org. (27 dyr).	
1 Pseudotub.		Parasitt. lid.	27
1 Pneum.		hvorav:	
4 Ent. catarrh.		13 Protostrong. comm.	
1 Jejunitis catarrh.		1 » + cocc.	
1 Peritonitis.		1 » + Dicrocoel.	
2 Cocc.		lanc.	
1 Cittotaenia peet.		5 » + Dicrocoel.	
2 Protostrong. + 1 cocc.		lanc. + cocc.	
3 »		1 » + Trichuris	
1 Planteforgiftn.? (Alkaloid pos.).		leporis.	
1 Fractura pelvis.		3 Lungeorm (i. n. b.).	
1 Vulnus selop.		3 Neg.	

	Antall prøver		Antall prøver
Bakt. u. av forskj. org.	11	Rådyr: 1 unders. (1 dyr).	
1 E. coli.		Bakt. u.	1
10 Neg.		Neg.	
Rådyr	1	Rein: 1 unders. (1 dyr).	
«Sprengt».		Bakt. u.	1
8 undersøk. av org. (8 dyr).		Bl.fl. (lever) (Actinomyc. necrophorus?).	
Elg: 4 undersøk. (4 dyr).		Isbjørn: 1 undersøk. (1 dyr).	
Svulster	1	Parasitt. lid.....	1
Fibrom (hud).		Neg. (trik.).	
Diverse	1	Hvalross: 1 undersøk. (1 dyr).	
Aldersbest. = $\frac{1}{2}$ år.		Parasitt. lid.....	1
Bakt. u. av org.....	2	Neg. (trik.).	
Neg.			

Fuglevilt.

37 undersøk. (hele dyr).		Jerpe	3
Årfugl	9	hvorav:	
hvorav:		1 Raillietina + Asc. compar.	
1 Pneum.		1 Trauma.	
1 Ent. catarrh.		1 Uegnet.	
1 Jejunitis et gastrit. catarrh.		68 undersøk. av org. (43 dyr).	
1 Fract. ossis radii et ulnae dext.		Tiur: 5 undersøk. av org. (1 dyr).	
1 Etsning i kråsen.		Diverse	1
2 Vulnus sclop.		Fractura cervicalis columnae.	
2 Trauma.		4 Neg.	
Tiur	3	Rype: 57 undersøk. av org. (36 dyr).	
hvorav:		Parasitt. lid.	48
1 Pneum (sopp).		hvorav:	
1 Mikrofilariose.		7 Cocc.	
1 Obstip. oesophagi.		1 » + Davainea urogalli.	
Ryper	18	1 Dav. urog.	
hvorav:		2 Mikr. fil.	
1 Obstip. ingluv.		1 Bendelorm (i. n. b.).	
1 Asc. comp.		36 Neg.	
2 Buttflyging.		Neg. funn.....	3
2 Vulnus sclop.		Uegnet	5
11 Neg.		Barfugl: 5 undersøk. av org. (5 dyr).	
1 Uegnet.		Parasitt. lid.....	5
Røy	3	Neg.	
hvorav:		Ørn: 1 undersøk. av org. (1 dyr).	
1 Ent. catarrh.		«Svulst».....	1
2 Trauma.		Trauma.	
Rugde	1		
Ent. catarrh.			

	Antall prøver		Antall prøver
Sjøfugl: 3 undersøk. (hele dyr).		Stær	1
Stokkender	3	Ent. catarrh.	
hvorav:		Rødstjert	1
1 Ent. catarrh.		Ent. catarrh.	
2 Etsning i kråsen.		Linerle	1
Diverse småfugl: 6 undersøk. (hele dyr).		Ent. catarrh.	
Kråke	1	Papegøye	1
Neg. (kj. u.).		Pneum.	
		Undulat	1
		Neg.	

Fisk: 5 undersøk. av org. (5 dyr).

Parasitt. lid.....	5	1 Diphyl. dendriticum.	
hvorav:		2 » ditrem.	
4 «Orm fra øret»:		1 «Orm fra sik»:	
1 Agamonea capsularia.		1 Henneguya Zschokkey Gurley	

Diverse undersøkelser: 94.

Maling	5	1 Pulver — Sink.	
hvorav:		1 » (hvitt) — Sinkoksyd.	
1 Jernoksydforbindelse.		1 » — Lesket kalk.	
2 Jern (Engelsk rødt).		1 » — Kaliumklorat.	
1 Sinkhvit.		2 Neg. (1 ugressalt, 1 rottegift).	
Marsvin (hele dyr(.....	16	Insekter, snyltere	2
hvorav:		Til ident.:	
12 Past. pseudotub.		1 Smådyr — Kakelakker.	
3 Pseudotub.		1 «Orm» — Gordius aquaticus.	
1 Deg. adip. hep.			
Medisiner og kjemikalier.....	16	Vann	7
hvorav:		Neg.	
14 prøver til identifikasjon:			
1 Flaske — Stryknin.		Menneske	10
1 Rottegift — Antu.		hvorav:	
1 » — «Rondine» —		1 Tuberkelkultur — BCG.	
strandløkprep.		5 Kultur til typebest. — Tb.,	
1 Boks salt — Natriumklorid.		human.	
1 Rødt fargestoff — Mørnje.		1 Löwensteinkultur — Tb.,	
1 Motorolje — Bly.		human.	
1 Sprengstoff — Trinitrotoluol		1 Spyttprøve — Tb., human.	
(T.N.T.).		1 Stamme enterococcus — 1	
1 Klumper — Natriumklorat.		Strept., Gr. D.	
1 Kjemisk prøve — Kalisalpeter.		1 Urinpr. — Paracoli.	
1 Pulver — Kalsiumboroglyeonat.			

Antall prøver	Antall prøver
Diverse 38	<i>16 undersök. av org. (5 dyr).</i>
hvorav:	
18 til identifikasjon:	
1 Klump — Sammenballet fibrin.	Rotter 2
1 Boks — Jern (rust).	hvorav:
1 Metallklumper — Bly.	1 Staf. (ekss.).
1 Fôrskover fra sinkbøtte — Sink.	1 Neg.
1 «Svulst» — Lymfeglandel.	Marsvin 8
1 Loddetinn — Bly.	hvorav:
1 Ormer — Sommerfuglåmer.	1 E. coli.
1 Lærprøve — Uoppklaart.	1 » + staf.
2 Kulturer fra sau — Bl.fl.	1 Bl.fl.
1 Staf.kultur — Koagulase neg.	5 Neg.
1 Strept. » — Gr. Ca.	Marekatt 1
2 » » — Strept. uberis.	Neg. (Tb.).
1 » » — » dysagalact.	Fritte 2
3 » » — Ikke identifisert.	Neg.
20 Neg. (1 kjøttdeig, 1 leverpostei, 1 hodekål, 2 skinnpr., 2 jord og erter, 10 malerpøser, 1 bøtte m. innh. fra skraphaug, 1 ildfast lere, 1 fettaktig stoff — lere).	Ukjent dyreslag 1
	Adenoma hepatis.
	Eggeplomme 2
	Neg.

Fôrundersøkelser: 77.

Høy 5	1 Uegnet.
hvorav:	3 Neg.
1 Aspergillus.	
4 Mucor.	
Mel 44	Revefôrblanding 3
hvorav:	hvorav:
1 Sinkkarbonat.	1 Muggsopp.
1 Blåsyre (linkakemel).	2 Neg.
2 Saltforgiftn. (kyllinger).	
1 Kvikksølv (meget svak reaksjon).	Diverse 15
1 Ammoniakk.	hvorav:
15 Mucor.	1 Mucor + asperg. (Vekstfôr for gris).
7 » + aspergillus.	1 Kvikksølv + asperg. (Fôrblanding).
1 Aspergillus.	1 Saltklumper. (Hønsefôrblanding).
1 Paracoli + mucor.	1 Råttent. (Minkslakteavfall).
14 Neg.	11 Neg. (3 limvann, 2 korn (1 «Rhodamin B»), 1 minkfôr, 1 fiskemat, 1 silofôr, 1 «melkepulver», 1 tørrmelk, 1 Jerminfôr).
Fisk 2	
Ammoniakk.	
Grisefôrblanding 8	
hvorav:	
4 Mucor.	

Antall prøver

Antall prøver

Kjøttundersøkelser: 102.

Hest	2	1 Gr. negative staver.
hvorav:		2 Uegnet.
1 Strept.		16 Neg.
1 Bl.fl.		
Sau.....	8	Ku 52
hvorav:		hvorav:
8 Neg.		3 Strept.
Gris	39	1 " + E. coli.
hvorav:		1 Staf.
1 Sink (flesk).		2 Ødembakt.
3 Tyrosinutfellinger (skinke).		1 Corynebakt. ren.
4 Gr. pos. coccer.		3 Gr. pos. coccer.
7 Bl.fl.		11 Bl.fl.
1 Rødsyke.		4 Uegnet.
1 " + kad.bakt.		26 Neg.
1 Staf.		Elg 1
2 Gr. pos. staver.		Neg.

Sammendrag.

Antall prøver. 1952.

	Hele dyr	Organer	Samlet antall
Storfe	12	705 (469 dyr)	481
Hest	2	234 (209 »)	211
Gris	240	880 (650 »)	890
Sau	67	538 (313 »)	380
Geit	4	56 (35 »)	39
Hund	21	187 (160 »)	181
» leptospiroseundersøk.....		115 (115 »)	115
» komplementbindingsprøver....		46 (46 »)	46
Katt	18	7 (7 »)	25
Rev	74	8 (7 »)	81
Mink	142	11 (9 »)	151
Div. pelsdyr	16	4 (1 »)	17
Kanin	8	12 (8 »)	16
Høns	1 109	260 (120 »)	1 229
Forskj. fjørfe	33	28 (28 »)	61
Vilt, fisk, div. fugler	73	119 (83 »)	156
Div. undersøkelser	94	16 (5 »)	99
Kjøttprøver		102 (102 »)	102
	1 913	(2367)	4 280
Fórprøver			77
			4 357

Hertil kommer ..... 78 140 blodprøver til undersøk. for hønsetyfus.

2 913 melkeprøver —— mastitis.

2 064 blodprøver —— smittsom kasting.

De viktigste sykdomsårsaker.

Dyreslag	Tuberkulose	Milt-brann	Salm.	Past.	Lept.	List.	Rødsyke	Enceph.	Ente-ro-tox.	Kj. u.	Diverse
Storfe	27 pos. fra 19 dyr (15 besetn.)	0	0	2	-	-	-	-	-	10 Pb 1 P 3 Zn	
Hest		1	-	0	-	-	-	-	-	-	2 Shig. equir.
Gris	176 pos. fra 175 dyr (72 besetn.)	-	-	56	-	-	30	-	-	1 salt + blå-syre (spor)	
Sau	-	-	-	7	-	41	-	17	15	2 Zn, 1Pb, 1F, Cr, og oks.sub.	
Geit	-	-	-	-	-	3	-	-	-		1 Strept. seps. (Gr.Ca)
Hund	2 hum. pr. fra 3 dyr	-	-	-	12	-	-	-	-	6 Antu, 3 Stryknin, 1 Arsén, 1 P. 29 H. c. c.	2 Strept. canis,
Katt	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1 Antu	
Rev	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1 Stryknin	1 Strept. seps. (Gr.Ca)
Mink	-	-	2	2 (?)	-	-	-	-	-		2 Dipl. seps. (t. 23), 3 Strept. 1 seps (1Gr. C, 2 gr. Ca)
Diverse pelsdyr....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kanin	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Høns	22 pr. fra 20 dyr (20 besetn.)	-	-	2	-	-	-	-	-	1 Zn.	3 Strept. seps. (i. n.b.)
Forskj. fjørfe	-	-	3 (duer)	-	-	-	-	-	-	1 P. (and)	2 Blackhead(kalkun)
Vilt, fisk etc.....	-	-	-	2 (hare)	-	-	-	-	-	1 Planteforgiftn. (hare)	
Diverse unders....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kjøttprøver	-	-	-	-	-	-	2 (gris)	-	-	1 Zn. (gris)	
Førprøver	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 Hg, 1 HCN	

Salg av serum, vaksiner og tuberkulin. 1952.

Rødsykeserum	809 200 cc.	Tuberkulin (fortynnet tb. — til humant bruk) ..	2 637 cc.
Svinesykeserum	18 150 »	Mallein	21 »
Grisediaréserum	64 300 »	Adrenalin	3 298 amp.
Kalvediaréserum	86 100 »	Bang-antigen	600 cc.
Kverkeserum	2 200 »	Kolikultur	1 600 »
Diplokokkserum	2 100 »		
Tetanusserum	30 600 »		
Føllsykeserum	547 doser	<i>Utenlandsk serum:</i>	
Paratyfus vaksine	1 730 cc.	Hvalpesykeserum, amer- ikansk	2 100 cc.
Pyogenesvaksine(0,2%)..	2 850 »	Hvalpesykevaksine, engelsk, Metode II ..	1 402 doser
» (1 %) ..	2 350 »	Hvalpesykevaksine, Metode I	319 »
Bråsottvaksine.....	35 700 »	Miltbrannserum, svensk ..	200 cc.
Furunkulose (stafylokokk- vaksine)	658 »	Pulpy kidney, engelsk ..	12 600 »
Tuberkulin (konsentrert tb.— til veterinaert og humant bruk)	18 402 »	Tysk føllsykeserum.....	8 700 »
		H. c. e.-serum, amerikansk	200 »

Tillegg II.

**Årsberetning for Statens veterinære laboratorium
for Nord-Norge for 1952.**

Største: 12 hele dyr, 58 undersøkelser av organer fra 51 dyr.

	Antall prøver	Antall prøver
Tuberculose, bovin type	4	Ekskrementprøver for parasit.....
Spekalv.....	7	3 hvorav:
hvorav:		1 Løpeorm. 3 Koliinf. 1 Diplokokk. 2 Streptokokker. 1 Negativ.
Krampeku	1	Ferskjellige ba3t. undersøkelser....
Neg. bakt.unders.		12 hvorav:
<i>Organundersøkelser.</i>		1 Spyttprøve tbc. ÷. 1 Lunge tbc. ÷. 2 Melkepr. tbc. ÷. 1 Hode Listeria ÷. 1 Peritoneum ÷. 1 Lever og milt corynebact. pyogenes. 1 Milt ÷. 1 Abscess streptokokker (ikke nærmere bestemt). 1 Placenta neg. 1 Jur Gr. Ca streptokokker. 1 Tarm Salmonella ÷.
Lungelidelser	2	Bact. kjøttkontroll .....
2 Lungeemphysem.		16 hvorav:
Leverlidelser	3	8 Negative. 5 Gram + sårver. 3 kokker.
hvorav:		Melkeprøver til fettbestemmelse ..
1 Kapillær-ektasi. 1 Negativ. 1 Leverfibrose.		15 Derav 3 mistenkt for vannsetting.
Urinprøver	6	
hvorav;		
5 Undersøkelser for aceton (3 pos., 2 neg.).		
1 Bakt.: Corynebact. renale.		
Kjønnsorganer	2	
hvorav:		
1 Neg. uterus (hvite staf.).		
1 granulosacellevekst.		

Småfe: 7 hele dyr, 78 undersøkelser av organer fra 60 dyr.

	2	<i>Organprøvene.</i>
Lam, pneumoni uspes. inf.....	1	Lungelidelse .....
Lam, kolisepsis	1	23 hvorav:
Lam. pyemi.....	1	11 Lunger med Protostrongylus refescens.
Lam, peritonitis	1	1 Lunge med Mulerius cop.
Sau, enteritis haemoragika, ukjent årsak	1	2 Lunger med Protostrongylus refescens og Mulerius cop.
Sau, uegnet p. g. a. forråtnelse....	1	

	Antall prøver		Antall prøver
2 Lungeorm, ikke nærmere bestemt.		3 Lever, lunge, milt: atypiske corynebact.	
5 Pneumonia av uspes. årsak.		5 Abscesser: corynebact. pseudo-tuberculosis.	
1 Lungeødem.		1 Abscess: corynebact. pyogenes.	
1 Spolcellesarkom med metastaser.		2 Milt: Enterokokker.	
Leverlidelser	5	2 Milt: Negative.	
hvorav:		2 Lever: Negative.	
2 Små leverikter.		2 Lunger: anhemolystiske streptokokker.	
1 Levèrkarsiom.		1 Jur: stafylokokker.	
1 Cysticercus tenuicollis.		1 Løpe: Bråsott (vibron septique.).	
1 Parasittknuter.			
Nyrelidelser	1		
1 Nefritis.		Spiserør.....	2
Forskjellige bact. undersøkelser ..	40	2 sarkosporidier.	
hvorav:		Bact. kjøttkontroll	7
18 Hoder undersøkt for Listeria inf. (6 pos., 9 neg., 3 uegnet grunnet forråtnelse.		hvorav:	
3 lever, lunge, blod: hem. strept. tilhørende gr. Ca.		1 Gr. + staver.	
		1 Gr. ÷ staver.	
		1 Gr. + og Gr. ÷ staver.	
		4 negative.	
Hest: Hele dyr 1, 13 undersøkelser av organer fra 13 dyr.			
Lymfadenose, hest.....	1	1 Testikkelsvulst utgått fra de interstitielle celler.	
Organprovene	13	1 Jur: mastitis (stafylokokker).	
hvorav:		1 Hjerne: Uegnet grunnet forråtnelse.	
1 Lunge: pneumonia vekst av streptomycetes, histologiske billede minnet om tubesculøst vev. Dyrking tbc ÷.		1 Urinprøve: positiv drektighetsreaksjon.	
1 Lunge: bindevevpneumoni.		5 Faecesprøver: 3 strongylus-egg, 2 negative.	
1 Lever + diverse lgl.: spolcellesarkom.		Bact. kjøttkontroll	1
		1 prøve neg.	
Rovdyr: Hele dyr 13, 5 undersøkelser av organer fra 4 dyr.			
Mink: Foringsanomali (enteritis) ..	5	1 Faeces prøve	1
Mink: Forgiftning	5	1 Parasitter neg.	
Hund; Abscess penetrerende til ryggmargen i lenderegionen	1	Urinprøve.....	1
Katt: Enteritis, spolorm (kattepest)	1	1 Eggehv. neg.	
Hund; Lever, milt, ruptur.....	1	Trikinprøver	291
Organundersøkelsene.		hvorav:	
Bakt. undersøkelse	3	Sølvrev og mink 283 herav 0 positive	
hvorav:		Villrev 8 » 3 »	
1 Milt: neg.		Tilsammen	<u>291 herav 3 positive</u>
2 Lever og milt: neg.			

Antall prøver

Antall prøver

Gris: Hele dyr 4, 18 undersøkelser av organer fra 11 dyr.

Grisunger: neg. (foringsfeil?)	4	Forskj. bact. unders.
<i>Organprøvene</i>	18	1 nyre: cor. bact. 3 milt: negative.
hvorav:		2 lever: »
1 Mitralistenose endokardit.		1 urinprøve: blandingsflnra.
3 Pneumoni.		1 lunge: hem. strept. gr. Ca.
1 Pyelonefritis cron.		2 milt og krosgl.: rausjuke.
1 Nefr. cron. interstit.		
1 Enteritishem. (ukjent årsak).		Trikinprøver .....
1 pankreas nekrose.		26 negative.

Fjærfe: Hele dyr 23, 2 undersøkelser av organet fra 2 dyr.

4 høns: tarmsvulster	4	2 høns: uegnet p. g. a. forråtnelse ..
3 høns: coecidier	3	7 høns: negative .....
2 høns: egglederbet	2	<i>Organprøvene</i> .....
2 høns: leukose	2	hvorav:
1 høne: forbløkning fra eggstokken	1	1 muskelprøve fra ærfugl: sarco-
1 høne: abscesser i lunge og nyrer..	1	poridier.
1 høne: foringsanomali	1	1 faecesprøve fra høne: negativ.

Legeprøver: 27.

Til bakteorologisk undersøkelse fra legehold	27	6 prøver: meget slett vann. 11 prøver: noenlunde tilfredsstil. 14 prøver: tilfredsst. de bakt. krav.
hvorav:		Diverse prøver .....
18 urinprøver: 5 mikrokokker, 4 coliforme staver, 4 negative, 4 negative tbc., 1 paracoli.		9 hvorav: 4 partier hermetikk, bakt. unders.: 3 neg., 1 baciller og gjærsopp.
5 leddpunktater: 2 mikrokok- ker, 3 negative.		3 matforgiftn.: 1 ukjent årsak, 1 B.cereus fra sjokoladepud.?
1 galleprøve; anhemolytiske streptokokker.		1 lyttiske mikrokokker fra torsker.
1 utsed fra urethra: mikrokokker.		1 karbonadeprøve mistenkt for forfalsk.: neg.
1 pleurapunktat: tbc. ÷.		1 produksjonskontroll ved Bjel- land fabrikker.
1 ekspektorat: tbc. ÷.		
Vannprøver	31	
hvorav:		

**Oversikt over antall undersøkelser ved Statens veterinære
laboratorium for Nord-Norge.**

	Hele dyr	Mindre prøver
Storfe	12	58
Småfe	7	78
Hest	1	13
Rovdyr	13	296
Gris	4	44
Fjærfe	23	2
Legeprøver	—	27
Vannprøver	—	31
Diverse	—	9
Tilsammen	60	568

Tillegg III.**Arvelige defekter (arvefeil) og letallidelser hos husdyr.**Av *Norodd Nes.*

Amanuensis, Norges Veterinærhøgskole.

Stort sett kan en regne med to kategorier av arvelige lidelser, nemlig de som bare skyldes arvelige anlegg, såkalte rene eller genuine arvelidelser og de som beror på et samspill mellom arv og miljø. Det er imidlertid ikke noe skarpt skille mellom dem, og ofte er det vanlig å avgjøre hva som er nedarvet og hva som er miljøbetinget eller ervervet.

Mange lidelser kan ved sin opptreden gi inntrykk av å være arvelige uten å være det. På den annen side har en funnet et genetisk grunnlag for lidelser som en før regnet for rent miljøbetinget. Det er f. eks. tilfelle med mange infeksiøse lidelser, hvor arvelig disposisjon eller arvelig resistens kan gjøre seg gjeldende. Ja, enda til ved en så miljøbundet lidelse som rachitis, kan en ofte spore en genetisk årsakskomponent.

Her skal kort omtales noen arvelige defekter (arvefeil) og letallidelser hos husdyr. De må hovedsakelig betraktes som rene arvelidelser.

Arvelige defekter (arvefeil).

Overtallige spener (hypertheli) er nokså vanlig innen enkelte av våre storferaser (sidet trønderfe). Arvefeilens betydning er avhengig av de overtallige speners antall, storleik og plasering. Dessuten kommer det an på om de er mjølceførende eller ikke. Ofte er de forbundet med egen kjertel (hypermasti). Feilen nedarves sannsynligvis med dominans. *Hypotheli* og *hypomasti* forekommer sjeldnere, men er tydelig arvelig.

Kryptorkisme — ensidig eller dobbeltsidig — forekommer ikke sjeldent hos våre husdyr, hyppigst hos hanhund, værer og geitebukker, dernest hos hingster og råner. Skyldes en enkel, recessiv arvefaktor.

Lyskebrokk (Hernia inguinalis) forekommer oftest hos svin, dernest hos hest og hund (også hundetispes), langt sjeldnere hos drøvtyggere. Lidelsen er som regel arvelig, men nedarvingsmåten er ikke klarlagt ennå.

Det samme kan sies om *Navlebrokk (Hernia Umbilicalis)* som forekommer oftest hos svin, hest og hund, men også hos storfe og andre dyr.

Videre regner en med en arvelig form for *Strupegaping* hos hest, nedarves sannsynligvis med dominans.

Bristende blodårer — på grunn av abnormt tynne veggene i blodårene i neseslimhinnen, skyldes en enkel, recessiv arvefaktor. Er funnet i Herodlinjen i engelsk fullblod.

Platthov beror også på en enkel, recessiv arvefaktor (Kaleff 1935).

Forbening av draktbrusken synes også å være arvflig, men nedavlingsmåten er ikke klarlagt. Ifølge Robertson tyder det på dominans.

Medfødt senestyltefot (*kontraktur av tåens bøyesener*) er funnet både hos hest og ku, men heller ikke her er nedavlingsmåten helt klarlagt.

Forkortelse av innertåen hos svin er en arvefeil som forekommer forholdsvis hyppig i våre grisebesetninger. Benstillingen blir skjev, idet koden bøyes medialt. Halthet er ofte følgen. Lidelsen som kan opptrer hos griser etter tilsynelatende helt normale foreldre, kan begrenses ved utvalg.

Krønne øyne — *aniridi* — er funnet hos rev. Hos mennesket beror lidelsen på en enkel, dominant arvefaktor, og en antar at dette også er tilfelle hos rev.

Aniridi forekommer også hos en del pastel-mink (Pastel-Green-Eye).

Hos brunøyet pastel-mink, homozygot for den recessive pastelfaktoren, forekommer en nervøs lidelse som blant annet gir seg utslag i en skakk eller vridd hodeholdning — *screw-neck*. Den synes å bero på samme gen som pastel-fargen.

Tannkjøttgranulom (*Svallkjøtsjukan*) hos sølvrev synes å være arvelig betinget. Svenskene hevder å ha fått den fra Norge med ellers meget fremragende avlsdyr. Lidelsen, som vanligvis opptrer i revens 2. leveår, ytrer seg en granulomaktig oppsvulming av tannkjøttet, så tennene blir nesten omvokset.

Sitterkrampe (*Tremor*) forekommer hos kaninunger. Den begynner i 10-dagers alderen med vedvarende muskelskjelvinger, som ofte avløses av krampeanfall eller lammelse og ender som regel med døden. Lidelsen beror på en enkel, recessiv arvefaktor.

En arvelig form for *Epilepsi* er påvist hos hund, svin, storfe, kanin og unntakelsesvis hos hest.

Epileptoide kramper som utløses ved skrek, er påvist hos geit (Lush, U.S.A., 1910).

Liknende epileptoide kramper, som bare viste seg hos brunstige geiter og utløstes når bukken nærmet seg, er undersøkt av Tuff, som fant at lidelsen nedarves med dominans (kjønnsbegrenset).

Kjønnsbunden hemofili er påvist hos hund. Denarter seg på tilsvarende måte som hemofilien hos mennesket og har samme nedavlingsmate som denne.

De grådroplete fargetegninger hos Dunker-hunden beror på heterozygoti för en avblekningsfaktor med ufullständig dominans. Denne arvefaktor har dessutan en recessiv defektvirkning så homozygotene forutet å bli nesten hvite (droplehvite) også nedarver en svak konstitusjon og blir belastet med defekter som døvhets, kolobom, sekundært glaukom eller mikrophtalmus. Denne avblekningsfaktor er også blant annet påvist hos Grand Danois og Grevlinghund, hvor den i homozygot tilstand framkaller liknende defekter.

Av andre arvelidelser hos hund kan nevnes grønn stær, grå stær, kolobom, ganespalte, epilepsi og visse former av astma.

Letal- og subletallidelser.

Det er ingen skarp grense mellom letallidelserne og de foran omtalte arvelige defekter. De forekommer nokså hyppig. En fortægnelse av Lerner (1944) omfatter således hele 70 letalfaktorer hos husdyr og siden er det funnet flere.

Det kan dreie seg om dominante gener med recessiv letalvirkning. Gener av denne typen ligger f. eks. til grunn for platinafargen hos rev og for achondroplasien hos Dexterbulldog og Kryphøns.

Langt hyppigere beror imidlertid letallidelserne på enkle, autosmale og recessive arvefaktorer. (I eksemplene nedenfor regner en med denne nedarvingsmåte når ikke annet er anført.)

Storfe.

«Bulldogkalver» er funnet hos telemarkfe, mørrefe og østlandsraukoller. Kalvene har abnormt korte lemmer, meget kort overkjeve, men normal underkjeve. Lidelsen som er en form for achondroplasi, beror på en enkel, recessiv arvefaktor, og er således genetisk forskjellig fra Dexterbulldog, som skyldes en dominant gen med recessiv letalvirkning.

«Elgkalver» utmerker seg ved en sterkt forkortet ryggsøyle, hvor deformé hvirvler er ordnet på en kaotisk måte. Såvel ryggvirvlenes som ribbenenes antall er sterkt redusert. Lidelsen nedarves recessivt og forekommer i flere av våre storferaser.

Ichthyosis congenita — «skjellkalver» er en subletal lidelse funnet hos østlandsraukoller, men har såvidt en vet liten utbredelse.

Epitheliogenesis imperfecta — mangelfull huddannelse på ekstremitetene — årsak til infeksjon, septicemi og død. (Hollenderfe og Jersey.)

Hypotrichosis congenita — funnet hos Svartbotet Låglandsfe i Sverige. Kalvene, som er nesten hårløse, er dødfødte eller dør i løpet av få minutter.

Muskelkontraktur — som omfatter hele muskelaturen — er funnet hos vestlandsraukoller. Hos østlandsraukoller og dølefe finner en den begrenset til lemmene, som for øvrig er sterkt misdannet.

Hos sistnevnte rase er den også forbundet med svære misdannelser

av hodet. Lidelsene beror på en enkel, recessiv arvefaktor, men muligens forskjellig for de tre typer.

Arvelig parese av bakparten er funnet hos Rødt Dansk Fe. Hos østlandsraukoller har den som regel vært forbundet med blindhet.

Ankylose av kjeveleddet i forbindelse med rudimentær underkjeve, forekommer hos lyngdalsfe.

Agnathia har opptrådt hos mjølke-korthorn. Underkjeven er bare halvparten så lang som normalt. Kalvene kan ikke ta mat til seg og går straks til grunne.

Acroteriasis congenita — «*Amputerte*» — kalver er funnet hos Svartbotet Låglandsfe i Sverige. Hodet er sterkt deformert, underkjeven mangler og lemmene ender ved albue og has. Kalvene er dødfødte eller dør like etter fødselen.

«*Creeper*»-kalver er beskrevet fra Sverige. Metacarpus og metatarsus er sterkt forkortet og phalangs 1 og 2 mangler. De kan bare krype omkring, og går streks til grunne.

Congenital hydrops — påvist hos Svartbotet Låglandsfe i Syd-Sverige. Kalvene lider av en høygradig vatte sott med store væskeansamlinger i bryst og bukhule, og svære ødemer overalt i bindevevet. De aborteres som regel i 6. eller 7. måned.

En mildere form for *hydrops* er funnet hos Ayrshire, hvor oksekalvene synes å være hardest angrepet. De fleste kalver går til grunne ved fødselen, men enkelte kan vokse opp.

Hernia cerebri har forekommert hos storfe, også i vårt land, men nedarving forholdene er ikke klarlagt ennå.

Hydrocephalus internus er undersøkt hos hollenderfe, og beror sannsynligvis på en enkel, recessiv letalfaktor.

Atresia ani er også funnet hos kalver og synes å være av genetisk natur, men en er heller ikke her helt på det rene med nedarvingsforholdene.

Hest.

Atresia cvli — en fullstendig avsnøring av colon descendens, ble først undersøkt hos føll innavlet på Percheronhingsten Superb, som var innført fra Amerika til Japan. Lidelsen, som virker subletalt, har også forekommert i Tyskland. Veterinærdirektør Thorshaug har funnet et tilfelle på Hedmarken.

Epitheliogenesis imperfecta er beskrevet fra Sverige og synes å ha et genetisk grunnlag.

Sau.

Muskelkontraktur av lemmene er beskrevet fra England.

Ganespalte — forkortet, totalt ankylosert underkjeve, ofte tre-spaltete klauver og øreløshet med videre er misdannelser som har

opptrådt samtidig hos lam her i Norge. Lidelsene beror på samme arvefaktor, nemlig en enkel, recessiv og autosomal.

Spina bifida (Rachishisis) er funnet i Norge og synes å være arvelig betinget, men nedarvingsforholdene er ikke tilstrekkelig undersøkt ennå.

Lammelse av baklemmene er funnet på Island, hvor også

Stive kodeledd i forbindelse med bukbrokk og deformiteter av hodet har forekommet hos lam.

Amputasjon i kodeleddet — alle ben er undersøkt i Nederland, men nedarvingsmåten er ikke helt klar.

Letal gråfarge er funnet hos Turcanarasen i Romania og Shiras eller Den Grå Karakulsau og nedarves med dominans, men de fleste homozygoter dør under oppveksten (jfr. platinafargen hos rev).

Svin.

Atresia ani er en relativt hyppig subletal lidelse hos gris, men nedarvingsmåten er ikke helt klarlagt ennå.

Lammelse av baklemmene er påvist hos Landsvin i Rogaland og beror på en enkel, recessiv, autosomal gen.

«*Strømlinjeformete*» griser er født uten lemmer, men har skulderblad og bekken. (Poland-Chinasvin i U.S.A.) Denne misdannelsen beror også på en enkel, recessiv, autosomal arvefaktor.

På samme måte nedarves: *Fortykkete og stive forben* — *Muskelkontraktur av forlemmene* — *Hydrocephalus externus*.

Hernia Cerebri har også opptrådt hos gris, men nedarvingsforholdene er ennå ikke helt klarlagt.

Høns.

Atresia Isthmi — avsnøring av egglederen — virker letalt etter at hønen har begynt å verpe, idet egget blir presset ut i bukhulen og forårsaker betennelse som fører til døden. Lidelsen, som er påvist hos Hvite Italienere, synes å bero på en enkel, dominant arvefaktor, som overføres fra hanen til halvdelen av døttrene.

Congenital Loco — medfødt krampe hos kyllinger — skyldes derimot en enkel, recessiv, autosomal gen.

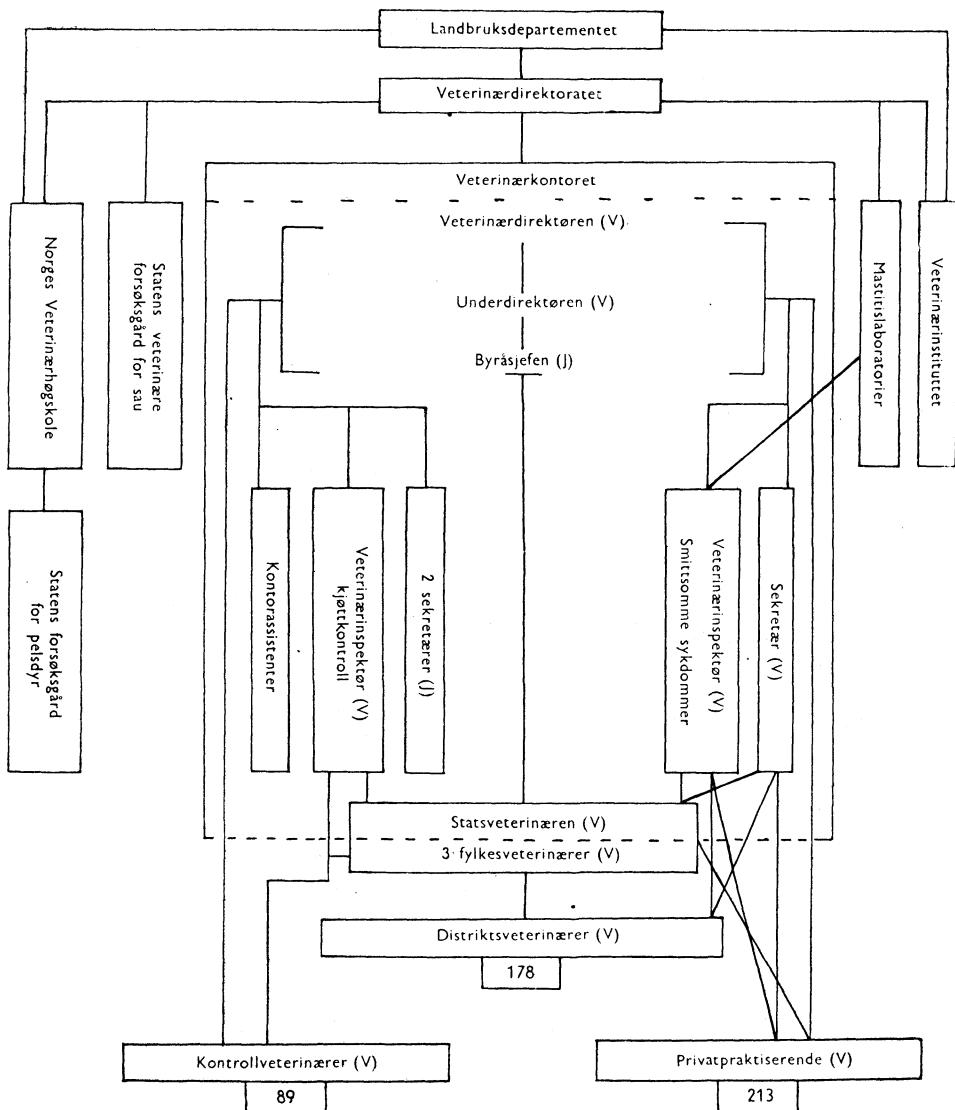
Kryphøns — «*Creepers*» — *Scots Dumpies* viser en arvelig form for dvergvekst (achondroplasi) — har ekstremt korte ben og korte vinger. De er heterozygote for en dominant arvefaktor med recessiv letalvirking. Homozygotene dør som regel 4. rugedag (jfr. Devterfe).

For øvrig finnes 3—4 arvefaktorer til som hver for seg framkaller sine former for Dvergvekst — chondrodystrophi eller micromelia og er av letal eller subletal karakter.

Videre kan nevnes letalfaktorer som bevirker reduksjon av maxiller og mandibler samt forkortet eller deformert nebb — lidelser som i høy grad vanskelig gjør klekkingen og eventuelt føropptakingen.

Tillegg IV.

Organisasjonen av det sivile veterinærvesen 1954.

Norges offisielle statistikk, rekke XI.

Norway's Official Statistics, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1955.

Nr. 190. Økonomisk utsyn over året 1954. *Economic survey.*

— 191. Folkemengdens bevegelse 1952. *Vital statistics and migration statistics.*

— 192. Veterinærvesenet 1952. *Service vétérinaire.*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske meldinger. *Monthly bulletin of statistics.*

Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet. *Monthly bulletin of external trade.*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 10.00, pr. nr. kr. 1.00. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Av følgende publikasjoner er Byråets beholdning meget knapp, og en er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk årbok, alle årganger til og med 1943—45, dessuten 1950.

Norges handel, alle årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30 og 1934—39.

Norges industri, 1895—1929, 1932—39, 1948 og 1949.

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 3,00 + oms.avgift.

Grondahl & Sons Boktrykkeri. Oslo.